

ΚΩΣΤΑΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ

(Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ)

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ
σε οκτώ πράξεις

ΚΩΣΤΑΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ

“ΤΟ ΚΟΛΠΟ”

(Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ)

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ

σε οκτώ πράξεις

ΣΥΔΝΕΥ

1994

Copyright Kostas Tzavellas 1993

Εξώφυλλο: Bill Scordas

ISBN 0646 17116

Printed by S. Halkeas Printing Pty Ltd | Tel. (02) 9698 8511

Αφιερωμένο:

Σ' όλους τους άρρωστους, όλους τους φτωχούς
όλους τους αδύνατους
που το "ΚΟΛΠΟ" τους ταλαιπώρησε.
Και σ' όλους τους δυνατούς
που είπαν ΟΧΙ ΣΤΟ "ΚΟΛΠΟ"

Και... στον πατέρα μου Φώτη,
τον αιώνιο φάρο της ζωής μου.
Μια ταπεινή, μια ελάχιστη
προσφορά.
Κι... ένα συγγώμη...

Κ.Τ.

*Αυτή είναι μια αληθινή ιστορία.
Όλα τα πρόσωπα και τα γεγονότα είναι αληθινά.
Όλα τα ονόματα, εκτός αναγκαίων περιπτώσεων, είναι φανταστικά
και τούτο να προστατευθεί
ο συγγραφέας και το ίδιο το έργο.*

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ

“ΤΟ ΚΟΛΠΟ”

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΤΑΚΗΣ ΑΚΡΙΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΡΑΠΑΚΗΣ

ΜΑΡΙΑ

ΚΟΥΛΑ

ΚΙΜΩΝ

ΣΠΥΡΟΣ και ΦΩΤΗΣ

ΑΡΕΤΗ και ΕΙΡΗΝΗ

ΒΑΣΙΛΗΣ

Δις ΤΖΙΝΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ - ΠΑΝΟΣ

ΑΥΣΤΡΑΛΟΣ

Φίλος του Τάκη

Γυναίκα του Μιχάλη

Γυναίκα του Τάκη

Πατέρας του Μιχάλη

Γιος του Τάκη

Κόρες του Μιχάλη

Ζάδερφος του Μιχάλη

Κοινωνική Λειτουργός

Καφετζής

Αδέρφια της Κούλας

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το έργο του Κώστα Τζαβέλλα «Οι Συντάξεις της ντροπής» ή το Κόλλο ή η Ελληνική συνωμοσία, αν και ο ίδιος ο συγγραφέας το κατονομάζει «θεατρικό έργο σε οκτώ πράξεις», είναι ωστόσο ένα «νέο είδος». Διότι μολονότι ο πυρήνας του είναι πράγματι η θεατρική παράσταση, ο συγγραφέας έχει ενσωματώσει σ' αυτό διάφορα κείμενα υπό μορφή προλόγου, εξωδιηγηματικής αφήγησης (συγκινητικό παράδειγμα - κορύφωση - οι ψυχικές αντιδράσεις του Μιχάλη αμέσως μετά τη σύλληψή του), επιλόγου, καθώς επίσης και φωτοτυπίες του τότε ημερήσιου Τύπου, στο χείμαυρο τα οποία ανήκουν περισσότερο στην πεζογραφία, την ιστορία, καθώς και στη

δημοσιογραφία, και όχι στο δράμα. Συνεπώς διαμέσου αυτής της «διεπιστημονικής» ή «διακειμενικής» τεχνικής μορφής που χαρακτηρίζει το έργο, ξεχωρίζοντάς το από το παραδοσιακό θεατρικό είδος τέχνης, ο αναγνώστης διαβάζοντας τις «συντάξεις» δε χρειάζεται προς χάρη διαφώτισής του να προστρέξει στην πολιτική ιστορία της εποχής που διαδραματίζονται τα γεγονότα. Ούτε δύναται να διαμφισβητήσει ή να πάρει απλώς ως δεδομένο τη διαπίστωση του συγγραφέα στην αρχή του έργου: «Αυτή είναι μια αληθινή ιστορία...» Η πληροφόρηση και διαφώτιση μέσω αυτών των παρεμβάσεων είναι σαφής και πλήρης. Τα κείμενα μιλούν μόνα τους.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα κίνητρα που ώθησαν τον συγγραφέα στη δημιουργία του έργου του είναι η καταδίκη και η σπλήτευση ολόκληρου του Ελληνισμού της Αυστραλίας. Εξού και ο θεματικός τίτλος "Greek conspiracy" που χρησιμοποιήθηκε από όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τότε - αυτό το «μεγάλο σκανδαλοθηρικό θερίο» όπως συλλογικά τα αποκαλεί ο συγγραφέας εξυπηρετώντας, προμελετημένα ή όχι αδιάφορο, συμφεροντολογικές κομματικές και γενικά πολιτικές σκοπιμότητες της εποχής. Αυτό το συμπέρασμα δεν βγαίνει από την υφή του έργου και τα προσκομισμένα δημοσιογραφικά ντοκουμέντα, καθώς και τις αναφορές στους λόγους των επισήμων;

Γι' αυτούς τους λόγους, για να καταδείξει το «Κόλλο» - το ειδικό των Ελλήνων ή το ευρύτερο των πολιτικών; - και ιδιαίτερα το άδικο της γενίκευσης - συνέπεια του ρατσισμού - καθώς επίσης και να διασώσει το ήθος του Ελληνισμού, ο συγγραφέας, δίπλα στον αμοραλιστή χαρακτήρα, τον Βασίλη: «Σήμερα, φίλε μου (στην Αυστραλία!) μόνο τα κορόιδα και τα ρολόγια δουλεύουν», δίπλα στον φοβερά αφελή και ευάλωτο, και πολλές φορές κυνικό, Μιχάλη: «...αυτή η όμορφη χώρα του Whitlam μοιράζει.. συντάξεις πονοκεφάλων, πνευματικών και ψυχολογικών θλίψεων, καταθλίψεων...»,

αντιπαραθέτει την άτρωτη συνείδηση του Τάκν. Ο χαρακτήρας αυτός, σε αντίθεση με όλους τους άλλους, παρά τις αλλεπάλληλες διαψεύσεις των ονείρων του, παρά τις οικονομικές καταστροφές και προπάντων το τελευταίο, το τρομερό, της απόλυτης μοναξιάς εξαιτίας της διάλυση της οικογένειάς του και της απομάκρυνσης φίλων και συγγενών - όλα άμεσα ή έμμεσα αποτελέσματα και συνέπειες των συντάξεων παραμένει ακλόνητο και μέχρι το τέλος πιστεύει πως «τα δέντρα πεθαίνουν όρθια».

Κι ακόμα περισσότερο, δίχως καμία παρέκκλιση, και παρόλες τις αντιξοότητες, ο μεγάλος αυτός υποστηρικτής της Ζωής και του δικαίου, εξακολουθεί να πιστεύει πως «όσο υπάρχει Ζωή υπάρχουν οράματα», και «καλύτερα να αθωωθούν δέκα ένοχοι παρά να δικαστεί ένας αθώος».

Και τα παιδιά, αυτά τα πραγματικά αθώα θύματα των δίκαια ή άδικα κατατρεγμένων «ενόχων» των συντάξεων; Ο συγγραφέας δε μας αφήνει να δούμε καθαρά τις αντιδράσεις τους, τον ψυχικό τραυματισμό τους. Αλλά ο Κώστας Τσαβέλλας, ως γνήσιος λογοτέχνης - εκτός από το γράμμα του Σπύρου στον πατέρα του - κι άσχετα με την υπερβολή της αισιοδοξίας του και τον ιδεαλισμό του - σπεύδει να γεφυρώσει έμμεσα το κενό με ένα τραγούδι που διευρύνει τον περιορισμένο πίνακα των «συντάξεων» και κάνει το άγχος του σημερινού ανθρώπου γενικά και το βουβό δράμα που παίζεται μέσα στο οικογενειακό χώρο ιδιαίτερα, συλλογικό, πανανθρώπινο:

Γιατί πατέρα: Γιατί πατέρα;
δεν έχεις ύπνο και ξαγρυπνάς
και κάθε βράδυ με τη μητέρα
μιλάτε ώρα κρυφά απ' εμάς;

Γιατί παιδί μου η ζωή
δεν είναι όπως νομίζεις
σε κάνει πάντα να πονάς
να κλαις και να δακρύσεις.

Είναι αυθαίρετο πράγμα να ζητά κανείς από τον συγγραφέα να γράψει κάτι που δεν είχε υπόψη του.

Εντούτοις αναλογίζομαι το κέρδος των Ελληνικών γραμμάτων στην Αυστραλία, αν ο Κώστας Τζαβέλλας, με το δημιουργικό ταλέντο που τον διακρίνει, και την κοινωνική συνείδηση, καθώς και την πολιτική διείσδυση που τον συνιστά, έγραφε τούτη την περιπέτεια του Ελληνισμού σε μορφή μυθιστορήματος. Ίσως τότε θα είχαμε αξιόλογες αισθητικές σελίδες - αν και αναμφισβήτητα υπάρχουν και στο θεατρικό έργο, ιδιαίτερα στους διαλόγους - αντανakλαστικοί της πραγματικότητας που θα θύμιζαν τους «Αθλίους» του Ουγκώ ή το «Έγκλημα και τιμωρία» του Ντοστογιέφσκυ, συνδυασμένες με το σύγχρονο δράμα του ανθρώπου.

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ

“ΤΟ ΚΟΛΠΟ”

(Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ)

Πρόλογος

(Κάποιος πίσω από τη σκηνή διηγείται...)

Ήταν η εποχή του '50...

Γεμάτα ερχόνταν το ένα μετά το άλλο τα καράβια της ξενιτιάς. Μπουλούκια-μπουλούκια ξεπετιούνταν οι μετανάστες και άλλος μόνος του κι άλλος με παρέα τρυπώναν όπου βρίσκαν να βολευτούν.

Σ' ένα απ' αυτά τα διόροφα «Τέρεςες» του Bondi Junction βρέθηκαν μαζί 5 πατριωτάκια απ' την Πελοπόννησο κι ένας Μυτιληνιός. Στριμωχτήκαν δύο δύο στα δωμάτια της Ντίνας, της ράφτρας, που είχε μείνει άκληρη μαζί με τον άντρα της τονμπογιατζή και νοικιάζαν το σπίτι για να βγάλουν το μεγάλο χρέος του δανείου που τους πλάκωνε σαν πέτρα.

Ο Λάμπης έμεινε με τον Αργύρη, ο Αντώνης με το Λουκά και οι δύο μικρότεροι παρέα: ο Τάκης με το Μιχάλη. Κάτω ήταν το δωμάτιο το μεγάλο της Ντίνας και του άντρα της, το μικρό σαλόνι, η τραπεζαρία και πίσω-πίσω η κουζίνα. Όπου κι αν δούλευαν, άλλος νωρίς κι άλλος αργά, το βράδυ σμίγανε και το 'ριχναν στη «δηλωτή» ή στην «πάστρα» για να περνάει η ώρα και να ξεχνιέται ο καημός. Πάντα δε δίπλα στη γερασμένη στόφα του γκαζιού στην κουζίνα υπήρχε ένα πιάτο φαΐ για όποιον ερχόταν πεινασμένος.

Οι περιστάσεις και οι ανάγκες τους έκαναν μια παρέα, τους έκαναν φίλους. Σ' αυτή δε την παρέα δεν άργησε να ξεχωρίσει ο μικρότερος, ο Τάκης. Χωρίς κανέναν να το καταλάβει έγινε η ψυχή της. Δούλεψε στην αρχή σ' ένα συγγενή του, μα γρήγορα έφυγε και πήγε σ' ενός άλλου γνωστού του το Milk Bar αλλά κι εκεί δεν κάθησε πολύ. Οι άλλοι θορυβήθηκαν, τρέμανε για τις δουλειές τους... Αυτός ήρεμος με μια ασυνήθιστη σιγουριά γελούσε και ψηλάφισε τις δουλειές έως ότου μπήκε σ' ένα εργοστάσιο Χαρτοποιείας. Αυτό θεωρήθηκε επιτυχία αφού όλη η παρέα ήταν γαντζωμένη στα Milk Bar και Cafe των συγγενών ή φίλων.

Ασφαλώς όμως είχε βοηθήσει το γεγονός ότι είχε βγάλει το Γυμνάσιο προτού ξενιτευτεί. Αυτό ήταν ακόμη κάτι παραπάνω για να αυξήσει το θαυμασμό και την εκτίμηση της παρέας που χωρίς αυτόν δεν έκαναν βήμα. Αυτός ήταν εκείνος που έφερε την πρώτη ελληνική εφημερίδα, τον πρώτο ΘΗΣΑΥΡΟ, τον πρώτο ΖΕΦΥΡΟ, τον ΜΙΚΡΟΝ ΗΡΩΑ. Κάθε βράδυ ερχόταν στο σπίτι πάντα με κάτι στο χέρι. Μόνο αυτός ήξερε πού ξετρύπωνε στραγάλια, ελιές, χαλβά, παστές σαρδέλες, παστέλια και τόσες άλλες ελληνικές λιχουδιές.

Αυτός τους πήρε σχεδόν δια της βίας να πάνε να δούν «Το ξυπόλυτο τάγμα» στον κινηματογράφο PARIS δίπλα στο μεγάλο Hyde Park. Το ίδιο έκανε και με την «Κάλπικη λίρα» σ' έναν κινηματογράφο του Paddington. Ακολούθησε η «Στέλλα» στο GALA του Double Bay και ο αξέχαστος Ινδικός Κολοσσός που αγαπήθηκε απ' όλον τον Ελληνισμό το «Γης ποτισμένη με ιδρώτα» στον Ελληνικό κινηματογράφο LAWSON του Redfern.

Προ τετελεσμένου γεγονότος βρέθηκαν όλοι όταν έφερε τα εισιτήρια αγορασμένα για να πάνε όλοι μαζί στο θέατρο να ειδούν τον Καλδή και τον Καζούρη στο «Ήσαν όλοι τους παιδιά μου». Ακολούθησε ο «Καλός στρατιώτης Σβέικ» και πολλά άλλα έργα του Μαντουρίδη που η παρέα τα 'κανε πλέον την απαραίτητη ψυχαγωγία της...

Έτσι γυρνώντας αργά την νύχτα πάνω στον καφέ ή το τσάι και πάνω στην πάστρα ή την πρέφα ξεκλείδωνε ο καθένας την καρδιά του και

φτερούγιζαν τα όνειρα, οι προσδοκίες και τα πιστεύω του καθενός.

Κι εδώ πάλι αυτός ήταν κατηγορηματικός. «Εγώ ήρθα εδώ για λευτεριά» έλεγε. «Να μπορώ να κάνω κάτι χωρίς να σκύψω το κεφάλι σε κανέναν. Για ισότητα ήρθα, για ίση μεταχείριση, και δεν το λέω επειδή έχω αυτό το Απολυτήριο του Γυμνασίου. Όχι. Να... εδώ μπακαλόχαρτο είναι. Τα λέω γιατί τα πιστεύω...»

Έτσι, γι' άλλον αργά και γι' άλλον γρήγορα περάσαν τα χρόνια. Ο Λάμπης έριξε την πρώτη μπαταριά στην παρέα. Μια μελαχρινή νησιώτισσα τον κέρδισε κι η παρέα μίκρυνε. Πάνω που όλο τον συζητάγανε Το Λάμπη έφερε τα ίδια νέα κι ο Αντώνης. Σε λίγο ο δόκανος της γυναίκας, που σ' αυτά τα πρώτα δύσκολα χρόνια ήταν επιταχτική ανάγκη, έπιασε και το Λουκά.

Δεν πέρασε πολύς καιρός και ο Αργύρης αγόρασε ένα Cafe στο Manly. Έτσι μείνανε μόνοι ο Τάκης με το Μιχάλη, μια και ο μπογιατζής με τη γυναίκα του δεν θέλανε πια άλλους νοικαραίους. Έτσι, αφού οι περιστάσεις τους δέσανε πιο πολύ, άρχισε να γεννιέται μια πιο δυνατή φιλία. Σιγά-σιγά οι ζωές τους ταυτίστηκαν και τα μυστικά τους γίνανε κοινά μυστικά. Τα βράδια και τις ημέρες που είχανε ρεπό και τα Σαββατοκύριακα τη βγάζανε πάντα μαζί. Μαζί στη θάλασσα, μαζί στο ποδόσφαιρο, μαζί στο σινεμά. Κάνανε μαζί τις βόλτες τους τις πονηρές, τις ανακαλύψεις τους, τις μπερμπαντιές τους. Και πάνω απ' όλα τη φιλοσοφία της ζωής.

- Έλα Σπυδασμένε, τι κάνουμε τώρα; του 'λεγε πολλές φορές πειραχτικά ο Μιχάλης.

Κι ο Τάκης στωικός απαντούσε:

- Άκου φίλε, ένα Γυμνάσιο δεν είναι τίποτα στη ζωή. Εγώ έχω το μπακαλόχαρτο, και εσύ την πείρα. Μην ξεχνάμε ότι εσύ και στο Γυμνάσιο πήγες...

- Τρεις τάξεις, χαρά στο πράμα! έλεγε ο Μιχάλης.

- Και στο γυμνάσιο πήγες, όπως είπαμε, και πέρασες κι απ' το μεγάλο σχολείο, το Στρατό.
- Ε! τότε, του 'λεγε πάλι ο Μιχάλης, πρέπει πάντα να μ' ακούς... Είμαι εγώ ο σοφός κι όχι εσύ!

Ήταν 5 χρόνια μεγαλύτερός του ο Μιχάλης και παρά τη θέλησή του για μάθηση στην Τρίτη Γυμνασίου τον σταμάτησαν οι γονείς του και τον έστειλαν στο μεροκάματο: μπετατζής. Αλλά ο Μιχάλης το 'χε πάρει απόφαση. Αμέσως μόλις γύρισε από στρατιώτης έβγαλε πρόσκληση κι έφυγε.

Ο Τάκης «τα 'παιρνε» τα γράμματα. Οι έπαινοι έρχονταν ο ένας μετά τον άλλον στο επαρχιώτικο Γυμνάσιο, που τον είχε καμάρι. Μα... η φτώχεια δεν χάριζε. Και σφάζει μάλιστα όταν έχεις μεγάλες προσδοκίες. Είχε αγιάτρευτο μεράκι να γίνει δικηγόρος. Να αναλαμβάνει μεγάλες υποθέσεις, μεγάλες δίκες. Να πηγαίνει στο δικαστήριο τζάμπα για τους φτωχούς και να τα βγάνει από τους πλούσιους. Αλλά, άλλο τ' όνειρο κι άλλο η ζωή. Η πικρή ζωή, η άσπονδη η... πραγματική. (Η συνέχεια την άλλη Τετάρτη).

Ο Τάκης «τα 'παιρνε» τα γράμματα. Οι έπαινοι έρχονταν ο ένας μετά τον άλλον στο επαρχιώτικο Γυμνάσιο, που τον είχε καμάρι. Μα... η φτώχεια δεν χάριζε. Και σφάζει μάλιστα όταν έχεις μεγάλες προσδοκίες. Είχε αγιάτρευτο μεράκι να γίνει δικηγόρος. Να αναλαμβάνει μεγάλες υποθέσεις, μεγάλες δίκες. Να πηγαίνει στο δικαστήριο τζάμπα για τους φτωχούς και να τα βγάνει από τους πλούσιους. Αλλά, άλλο τ' όνειρο κι άλλο η ζωή. Η πικρή ζωή, η άσπονδη η... πραγματική.

Βγάζοντας το Γυμνάσιο με χίλιες οικονομίες οι γονείς του τον στείλαν στην Αθήνα να δώσει στο Πανεπιστήμιο. Λεφτά για φροντιστήρια δεν υπήρχαν. Και ήρθε η μεγάλη μέρα των εξετάσεων. Δεν πέτυχε! Δεν πέρασε! Και τότε το κατάλαβε μια για πάντα πόσο κακό κάνουν τα μεγάλα όνειρα.

Το νέο της αποτυχίας του έπεσε σε όλους σαν κεραυνός. Με κομμένα τα πόδια γύρισε στο χωριό, όπου παντού αντίκρουσε δακρυσμένα μάτια.

Μόνο ένας δεν έκλαιγε: ο πατέρας. Αυτός αντί για κλάμα πήρε τη στράτα για τους φίλους και συγγενείς. Και μια ημέρα τον πήρε στην πάντα, εκεί στην αυλή του σπιτιού. Του 'δωσε ένα παλιό πουγγί γεμάτο λεφτά που είχε πάρει δανεικά. Πάρ τα του είπε κι ετοιμάσου. Του χρόνου θα ξαναδώσεις. Οι δυνατοί δεν το βάζουν κάτω, κι η ζωή βοηθά μόνο τους δυνατούς. Μόνο ότι τώρα πρέπει να πεις γεια για πάντα και στον «ΤΑΡΖΑΝ» και στην «σφεντόνα» σου και ιδιαίτερα στον «ΜΙΚΡΟΝ ΗΡΩΑ».

Ναι πατέρα, θα ξαναδώσω...

Έτσι πέρασαν δέκα μήνες μέσα στον «μύλο» που λέγεται Αθήνα. Κι ήρθαν οι εξετάσεις. Δίνανε στη Νομική 93ο υποψήφιοι. Το Πανεπιστήμιο θα 'παιρνε μόνο 140. Έδωσε και πάλι απέτυχε. Ήρθε 146ος και 6ος επιλαχών. Να που η ζωή ούτε τους δυνατούς δεν βοηθά. Αλλά σαν θεία ευλογία δεν πτοήθηκε. Μέσα σε ενάμιση χρόνο είχε μεγαλώσει τόσο πολύ... Μίλησε αμέσως σ' ένα φίλο που του το είχε υποσχεθεί και γύρισε στο χωριό με την πρόσκληση σχεδόν στο χέρι... Μόνο τότε δάκρυσε ο πατέρας... Δεν προσπάθησε να τον μεταπείσει...

Έτσι βρέθηκαν μαζί με το Μιχάλη σ' αυτό το δωμάτιο που 'γινε η φωλιά μιας όμορφης και σοβαρής φιλίας. Αλλά κι αυτή κόπηκε στη μέση, όταν ένα φλερτάκι στην αρχή έγινε δεσμός σοβαρός αργότερα. Τελικά κατέληξε σε γάμο του Μιχάλη με μια Σπαρτιάτισσα. Αυτή την ημέρα του γάμου του φίλου του, την ημέρα του μικρού αυτού χωρισμού, έκανε ο Τάκης το πρώτο του μεθύσι...

Και μετά... έμεινε μόνος. Μόνος μαζί με τους δυο σπιτονοικοκυραίους που τον είχαν πια σαν παιδί τους...!

Και... σαν παιδί τους τον βγάλανε γαμπρό όταν κι αυτόν τον αιχμαλώτισαν τα μάτια μιας μακρινής ανηψιάς τους. Παντρεύτηκαν, λοιπόν, κι αγόρασαν και το μαγαζί ενός θείου της που έφευγε στην Ελλάδα. Πέρασαν τα χρόνια, έκανε οικογένεια. Τον ίδιο δρόμο ακολούθησαν και οι άλλοι της παλιοπαρέας.

Έτσι οικογενειάρχες ΟΛΟΙ σμίγανε κάπου-κάπου σε καμιά γιορτή ή κάποια βάφτιση και αναπολούσαν με δέος και νοσταλγία τα μαγικά χρόνια της πρώτης σκληρής εποχής. Τα χρόνια που η νιότη τα κάνει πάντα μαγικά όσο σκληρά κι εάν είναι.

Και χωρίς κανείς να το καταλάβει ήρθε η εποχή του '70.

Χρόνια στο τιμόνι της Αυστραλίας οι Φιλελεύθεροι (Liberals). Η Αγγλία και η Αμερική κανόνιζαν για πολλούς και για πολλά τις τύχες του τόπου. Τα παιδιά της Αυστραλίας σκοτώνονταν στο Βιετνάμ, και της Αμερικής έρχονταν στο Σύδνεϋ για μικρές διακοπές απ' τη φωτιά φορτωμένα δολλάρια, ναρκωτικά και τσακισμένα όνειρα.

Οι διακρίσεις σπάγανε κόκκαλα και οι Αυστραλοί χωρίς να το καταλαβαίνουν γύριζαν πίσω την ιστορία ζητώντας εκδίκηση για τη δική τους μεταχείριση έναν και ενάμιση αιώνα πίσω, ζητώντας και υιοθετώντας ρατσιστικά συνθήματα, χλεβάζαν και σνομπάριζαν τους μετανάστες που τότε οι πιο πολλοί ήταν Ευρωπαίοι.

Ήταν καιρός γι' αλλαγή...

Μέσα σ' αυτό το καταπιεστικό και αποπνιχτικό συνονθύλευμα φύσηξε σα μαϊστράλι η φωνή ενός λαϊκού ηγέτη, ενός χαρισματικού ανθρώπου που βρέθηκε Αρχηγός του Εργατικού Κόμματος: του Whitlam.

Σα νέος Μεσίας ο Γκωφ Γουίτλαμ (G. Whitlam) μετέδιδε μηνύματα σ' όλα τα μήκη και πλάτη της χώρας. Μηνύματα φωτεινά, σωστά, ρωμαλέα. Μιλούσε για ισότητα, ελευθερία, ειρήνη και ανεξαρτησία. «Πίσω, έλεγε, ο στρατός απ' το Βιετνάμ, κατάργηση της στρατιωτικής θητείας, ίσα δικαιώματα στους μετανάστες, φωτιά και τσεκούρι στο ρατσισμό, βοήθεια στους άνεργους, δωρεάν ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη...»

Κι αυτό το μαϊστράλι που έγινε σίφουνας σάρωσε σε λίγο τα πάντα κι έφερε την Αλλαγή. Μια Αλλαγή τρομερή! Μια ελευθερία αλλιώςτικη. Που, τι κρίμα, δεν άργησε να γίνει αουδοσία αχαλίνωτη!

Το επίδομα ανεργίας τριπλασιάστηκε. Γέμισε ο τόπος αμέσως από Ταμεία Ανεργίας, όπου ο άνεργος έβρισκε Τράπεζες να κόβουν λεφτά. Η ιατρική περίθαλψη, που της δόθηκε το περίφημο όνομα Medibank, πέρασε κάθε προσδοκία. Ο οικονομικός οργανισμός ήταν κάτι το απερίγραπτο. Τα εργατικά συνδικάτα δυναμωμένα όσο ποτέ παίρναν αμέσως ό,τι ζητούσαν. Πρώτη φορά εγκαινιάστηκαν εμπορικές και διπλωματικές σχέσεις με την Κίνα.

Στους πρώτους μήνες τα δολλάρια «περπατούσαν» στους δρόμους. Όλοι είχαν λεφτά. Όλοι άρχισαν να παίρνουν από ένα επίδομα.

Μόλις όμως άρχισαν να επισημοποιούνται κάτι δηλώσεις περί κρατικοποιήσεων και άλλων ριζικών πολιτικών αλλαγών και μόλις τα κρατικά ταμεία άρχισαν να αδειάζουν και φήμες για εξωτερικά δάνεια δισεκατομμυρίων άρχισαν να επιβεβαιώνονται, ενώ τα επιτόκια είχαν αφεθεί ελεύθερα, ένα καινούργιο φάσμα άρχισε να ξεπετιέται. Ένα φάσμα που σε χρόνο μηδέν έγινε ένα πελώριο μαύρο σύννεφο που φάνηκε ότι θα σκεπάσει τα πάντα.

Όλες οι δανειστικές εταιρείες, όλοι οι βιομήχανοι, όλοι οι μεγάλοι του κεφαλαίου, όλοι οι μέχρι χθες κουβαρντάδες, κλείσαν τις βρύσες και τα πάντα άρχισαν να παγώνουν. Οι τόκοι πήδηξαν τέσσερες, πέντε και έξι μονάδες και τα καταστήματα παντού πουλούσαν τα Ασιατικά σκουπίδια που είχαν αρχίσει να πλημμυρίζουν την αγορά.

Ενώ, λοιπόν, ο εργάτης φαινόταν να απολαμβάνει την αλλαγή, το κεφάλαιο, αυτό το εφτάψυχο τέρας, άρχισε να δείχνει τα δόντια του στον Whitlam που γεμάτος απόγνωση άλλαζε Υπουργούς Οικονομικών μήπως κάπου βρει την αιτία του κακού.

Τότε ακριβώς άρχισε για τους Έλληνες μια εποχή που, χωρίς να το καταλάβουν, τους σημάδεψε όλους.

Τότε άρχισε η εποχή του «ΚΟΛΠΟΥ». Έτσι ονομάστηκε η προσπάθεια μιας σειράς ανθρώπων και γεγονότων που συγκλόνισαν μετά την κοινή

γνώμη και μαύρισαν για πολύ το όνομα των Ελλήνων. Των Ελλήνων μεταναστών που είχαν αντικρίσει τη δεκαετία του '70 με το κεφάλι ψηλά.

Αγέρωχη, περήφανη η Ελληνική παροικία με τον κόπο των παιδιών της, με τον ιδρώτα και τη θέρση, με την εργατικότητα και την τιμιότητα που ξεπιδούσε απ' την ιερή δύναμη του Ελληνικού φιλότιμου ατένιζε στόχους που κανένας δεν το περίμενε. Άφωνοι είχαν μείνει όλοι και πιο πολύ, είχε μείνει η φιλόξενη και εξαίσια χώρα που αγκάλιαζε τόσες φυλές και τόσες ιστορίες.

Κι όμως αυτή ήταν και η εποχή που για ημέρες, για μήνες, όλοι και όλα, εφημερίδες, ράδια, τηλεοράσεις, μικροί και μεγάλοι μιλάγανε όλοι για το «ΚΟΛΠΟ» και την «Ελληνική Συνωμοσία».

Ο Τάκης βρέθηκε τα μέσα του 1975 σχεδόν στο δρόμο.

Το αδιόρθωτο, αγέρωχο ταπεραμέντο του τον είχε σπρώξει σε μια περιπέτεια. Αφού έβγαλε με το παραπάνω όλες τις υποχρεώσεις του στην Ελλάδα κι αφού έκανε μια σχετική προκοπή μαζί με τη γυναίκα του στις γνωστές ελληνικές δουλειές, μπλέχτηκε έτσι σαν αστείο στις οικοδομές. Σ' έναν τομέα που πλήρωσε σχεδόν όλα τα σπασμένα της Αλλαγής.

Χωρίς να το καταλάβει τα 'χασε όλα και βρέθηκε σ' ένα νοικιάρικο σέμι και σ' ένα νοικιάρικο μαγαζί του Randwick μαζί με τη γυναίκα του και τα δυο του αγόρια, που είχαν ένα χρόνο διαφορά.

Ο Μιχάλης παρ' όλο που είχε πάρει αρκετή ιδεολογία και ονειροπόληση από τον Τάκη, μόλις παντρεύτηκε άρχισε να μετρά το κάθε του βήμα. Με σκληρή δουλειά μαζί με τη γυναίκα του έφτιαξε μια σεβαστή περιουσία. Κοντά σ' αυτή ήρθαν και δυο όμορφα κοριτσόπουλα να γεμίσουν τη ζωή τους.

Είχαν να ειπωθούν σχεδόν δέκα χρόνια. Το πώς συνέβη αυτό κανείς

δεν είχε μια συγκεκριμένη απάντηση. Το μαντάτο πάντως του Τάκη κυκλοφόρησε αμέσως: Ο Ακριβόπουλος «έσπασε». Και σε τέτοια μαντάτα μόνο οι καλοί φίλοι εμφανίζονται.

Απ' την παλιοπαρέα δε φάνηκε κανείς κι ο Μιχάλης έλειπε στην Ελλάδα. Μόλις όμως γύρισε και το 'μαθε, αμέσως ζήτησε να τον επισκεφτεί στο νοικιασμένο Coffee Milk Bar του Randwick, όπου μαθαίνει μέσες-άκρες την κατάσταση και την Κυριακή υπόσχεται να τους επισκεφτεί στο σπίτι τους οικογενειακώς.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Στολισμένοι όλοι φτάνουν στο φτωχικό σέμι του Randwick όπου μόνο τα έπιπλα και τα βιβλία έχουν σωθεί απ' την καταστροφή.

(Χτυπάει η πόρτα και την ανοίγει η Κούλα.)

ΚΟΥΛΑ: Μιχάλη! Βρε Μιχάλη, τί κάνεις, τί κάνετε βρε παιδιά; (Τα κοριτσάκια, 10 και 11 ετών, έχουν μπει μέσα.) Βρε τα κοριτσόπουλα, βρε τί κούκλες είναι αυτές; Θεέ μου, τι ομορφιές! (Τις φιλά)

(Ο Τάκης προχωρεί σιγά και αγκαλιάζει τη Μαρία, μετά χαιρετά τον Μιχάλη ενώ η Κούλα έχει φύγει και παρουσιάζεται μαζί με τα παιδιά.)

ΤΑΚΗΣ: Αυτός είναι ο Φώτης.

ΚΟΥΛΑ: Κι αυτός ο Σπύρος.

ΜΑΡΙΑ: Κι απ' εδώ οι κοπελιές μας.

(Τα παιδιά κοιτάζονται μεταξύ τους ενώ η Κούλα τα οδηγεί όλα μαζί πάλι μέσα στο δωμάτιό τους.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ρε πώς περάσαν τα χρόνια παλιόφιλε! Πώς μεγάλωσαν τα

παιδιά! Σε λίγο θα μας κοιτάζουν αφ' υψηλού.

ΤΑΚΗΣ: Αυτά κάνουν, παιδί μου, το γάλα, τ' αυγά και τα chips. Τι μας λένε τόσα χρόνια οι Αυστραλοί Fish and Chips; Να μη βγάλουμε, λοιπόν λεβέντες και κοπελάρες; Σαν κι εμάς που περιμέναμε κάθε πότε θα γεννήσει η κότα, για να μοιραστούμε ένα αυγό; Άσε το γάλα... Αυτό για εμάς ήταν φάρμακο. Εγώ το μόνο γάλα που θυμάμαι μικρός ήταν ένα γάλα για τον κοκίτη και λέγαν ότι ήταν γαϊδουρόγαλο. Ε, ρε ζωή κι αυτή...! Αλλά τί τα λέμε τώρα αυτά; Για λέγε πώς τα πέρασες στην Ελλάδα; Εσύ όλο έλεγες, όταν πήγαινες θα 'μενες.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Άκου, Τάκη, η Ελλάδα είναι ωραία. Μούρλια είναι! Αλλά όταν έχεις Οικογένεια θέλεις πολλά λεφτά. Εκεί, παιδί μου, όλο για εκατομμύρια μιλάνε. Κανένας δεν δουλεύει κι όλοι φορτωμένοι είναι. Πού τα βρίσκουν;

ΤΑΚΗΣ: Εσένα αυτό σε πείραξε, πού τα βρίσκουν; Ποιος ξέρει... Εμάς αυτό δεν μας ενδιαφέρει. Εμείς μπορούμε να ζήσουμε εκεί;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, άκουσε. Η Ελλάδα έχει χίλια καλά. Για μας τους Έλληνες θα 'ναι πάντα ο τόπος μας. Αμα τα ψηλαφίζεις δεν βρίσκεις άκρη. Μόνο που δεν αισθάνεσαι, ρε παιδί μου, τόσο άνετα όσο θα 'πρεπε. Μοιάζουμε κάτι σαν ξένοι εμείς οι ξενιτεμένοι. Και... μας παίρνουνε χαμπάρι αμέσως. Λες και μας μυρίζουνε σαν τα ζαγάρια. Τι κακό είναι αυτό!

(Εν τω μεταξύ έχουν μπει κι οι γυναίκες.)

ΚΟΥΛΑ: Να... τα βάλουμε στο δωμάτιο των παιδιών. Τηλεόραση δεν έχουμε... Τί να γίνει... Ας παίξουν με τα παιχνίδια των παιδιών.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ελα, βρε Κούλα, παιδιά είναι θα τα βρούνε αυτά μεταξύ τους.

ΤΑΚΗΣ: Βλέπω η Ελλάδα μπήκε καλά στο πετσί σου. Έφερές και καινούργιες ελληνικές εκφράσεις...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι... θα τα βρούνε. Ναι, βέβαια, κάτι εκφράσεις, παιδί μου,

να σου φεύγει το καφάσι. Κάτι: τη βρήκαμε, τα βρήκαμε, τα βρίσκουμε, μου τη δίνεις, σου τη δίνω, μου βγαίνεις με κόκκινο και τόσα άλλα. Κάτι ελληνικά μούτζα να 'χουν αυτά που μάθαινες εσύ.

ΤΑΚΗΣ: Γιατί εσύ τι έμαθες;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, κι εγώ. Αλλά εσύ είσαι ο σπουδασμένος, ο «καλαμαράς» που λένε κι οι Κύπριοι.

ΤΑΚΗΣ: Έλα άσε τ' αστεία. Τώρα για πες μου που χάθηκαν τόσον καιρό; Μόλις πούλησες το μαγαζί στο Strathfield σ' έχασα. Τί έγινε;

(Μπαίνει στη μέση η Κούλα)

ΚΟΥΛΑ: Έλα παιδιά, τι θα πάρετε;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εγώ θέλω καφέ, ελληνικό καφέ.

ΤΑΚΗΣ: Κι εγώ το ίδιο.

ΚΟΥΛΑ: Εντάξει, εύκολο είστε κι οι δυο. Έλα Μαρία, έλα να τους φτιάξουμε παρέα.

ΤΑΚΗΣ: Δεν είχαμε ειπεί τη δεύτερη κόρη θα τη βαφτίσω εγώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, άκουσε τι έγινε. Βρέθηκε μια ευκαιρία σ' ένα χωριό. Πήγα, πήρα ένα μαγαζάκι σχεδόν τζάμπα. Σκοπεύαμε να μείνουμε δυο, το πολύ τρία χρόνια. Τελικά μείναμε εφτά. Απ' εκεί μόλις κατεβήκαμε πήγαμε σχεδόν κατ' ευθείαν στην Ελλάδα. Το σπίτι το 'χαμε νοικιάσει.

ΤΑΚΗΣ: Καλά και ούτε κουβέντα, ούτε ένα «γεια σου» δηλαδή;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν έχεις δίκιο! Περάσαμε απ' το σπίτι σας και λείπατε. Τότε μάλιστα έμαθα ότι είχες μπλέξει με οικοδομές. Είπαμε θα ξαναπεράσουμε αλλά τα ξέρεις τώρα. Άλλα σκοπεύεις κι άλλα κάνεις. Την Ειρήνη τη βαφτίσαμε στο χωριό. Εκεί άμα έχεις μαγαζί εφτά ημέρες την εβδομάδα ξέχασέ το. Δεν υπάρχει όρεξη για τίποτα. Είσαι κουρτισμένος σαν το γραμμόφωνο.

ΤΑΚΗΣ: Πάντως άμα με το καλό θελήσετε να κάνετε το τρίτο...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν είναι άμα με το καλό. Πρέπει απαραίτητα να κάνουμε

το τρίτο, αλλά να είναι γιος! Ο πατέρας μου με 'χει φάει, θέλει πάση θυσία τ' όνομά του.

ΤΑΚΗΣ: Α! Ναι, έμαθα έφερες και το γέρο σου. Τί κάνει; Γιατί δεν τον φέρατε μαζί σας;

(Μπαίνει στη μέση η Μαρία).

ΜΑΡΙΑ: Να σου ειπώ, Τάκη, θα τον φέρναμε αλλά είναι τόσο παράξενος και αργόσυρτος. Πρέπει να τον ξυπνήσεις απ' τις οχτώ το πρωί για να 'ναι έτοιμος στις 12. Άλλη φορά θα τον δείτε. Αλλά γιατί μελετάτε εμένα να κάνω το γιο και δεν λέτε εσείς να κάνετε την κόρη Τάκη;

ΤΑΚΗΣ: Εμείς, όπως τα καταφέραμε, ούτε κουνέλι δεν μπορούμε να κάνουμε. Τι συζητάς βρε Μαρία; Για άλλο παιδί είμαστε εμείς τώρα;

(Μπαίνει στη μέση η Κούλα.)

ΚΟΥΛΑ: Αχ! μακάρι να 'χα μια κορούλα τώρα να με βοηθούσε. Με 'χουν πρήξει τρεις άντρες.

ΤΑΚΗΣ: Σιγά τους άντρες μωρέ...

ΚΟΥΛΑ: Όλα από τα χέρια μου τα περιμένουν. Ενώ αν είχα μια κορούλα...

ΤΑΚΗΣ: Η Κούλα ονειρεύεται μια κορούλα που να γίνει από την κούνια, αμέσως σ' ένα-δυο μήνες, 12 χρονών και να της κάνει δουλειές! Εδώ πλένει με τα χέρια αυτούς που υπάρχουν και μου ζητάει και κορούλα από πάνω. Καλή είναι η κορούλα... αλλά χρειάζονται και πάνες και χρειάζεται και μαμά. Η μαμά αυτή την εποχή... Την ζητάει το μαγαζί, την ζητάει ο Καστελοριζιός που θέλει το νοίκι του. Ευτυχώς που βρέθηκε κι αυτό το μαγαζάκι. Αλλιώς...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έλα, βρε Τάκη, δουλειές υπάρχουν. Δόξα τω Θεώ!

ΤΑΚΗΣ: Ναι... δουλειές υπάρχουν, μπράτσα δεν υπάρχουν, νεύρα δεν υπάρχουν...

ΚΟΥΛΑ: Είμαστε και περήφανοι βλέπεις... Όλοι κι όλα μας ενοχλούν.
ΤΑΚΗΣ: (Σέρνει τα λόγια του.) Περάσαν τα χρόνια παιδιά. Κάποτε υπήρχαν πράγματα που δεν μας πείραζαν, τώρα όλα μας φταίνει. Εσύ ξέρεις, Μιχάλη, το σπίτι μου πάντα γεμάτο ήταν κι η καρδιά μου πάντα γεμάτη. Πάντα γεμάτο ήταν με φίλους, συγγενείς και γνωστούς. Μετά την κατρακύλα όμως, όλοι χαθήκαν.

ΜΑΡΙΑ: Κι οι συγγενείς;
ΤΑΚΗΣ: Όλοι. Θυμάσαι την παλιοπαρέα και μετά τους άλλους στη Λέσχη; Ε, λοιπόν, όλοι χαθήκαν. Ούτε ένα τηλέφωνο - όσο υπήρχε δηλαδή. Μόνο η Ντίνα η κακομοίρα κι ο μπογιατζής τηλεφωνούσαν μέχρι που φύγανε κι αυτοί στην Ελλάδα. Τους χάσαμε...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, το 'μαθα.
ΜΑΡΙΑ: Καλά, βρε παιδιά, πώς έγιναν έτσι τα πράγματα; Οι συγγενείς δεν βοηθήσανε;
ΚΟΥΛΑ: Τι τα θες τώρα, Μαρία μου; Ο Τάκης είναι ή του ύψους ή του βάθους. Μπορούσαμε να σώσουμε μερικά αν δηλώναμε πτώχευση. Αλλά...

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Αποτείνεται στον Τάκη.) Τί αλλά; Γιατί δεν το 'κανες;
ΤΑΚΗΣ: Πτώχευση... Μια κουβέντα είναι η πτώχευση... Σε τέτοιες εποχές, οι καλοί συγγενείς κι οι φίλοι έρχονται, Μιχάλη, μόνοι τους. Προσφέρονται μόνοι τους να βοηθήσουν. Οι δικοί μας μόλις τα πράγματα σφίξανε χάθηκαν. Όταν πηγαίναμε να δούμε τα κουνιάδια μου χανόντανε. Όλο λείπανε από το σπίτι! Το δικό μας το ξεχάσανε...

ΚΟΥΛΑ: Είχανε και τις δουλειές τους οι άνθρωποι...
ΤΑΚΗΣ: Τι δουλειές μωρέ; Δεν τον πήρα τηλέφωνο τον Πάνο και μου τα μάσαγε; Κι ο άλλος το ίδιο;
ΚΟΥΛΑ: Εμένα η Ναυσικά μού είπε να μη στεναχωριέμαι κάτι θα γίνει.
ΤΑΚΗΣ: Και έγινε: Βγήκαμε στο δρόμο και δεν είπανε ούτε να πάμε να μείνουμε στο φλατάκι τους πίσω για δυο ή τρεις εβδομάδες.

ΜΙΧΑΛΗΣ-ΜΑΡΙΑ: Πώ, πώ!

ΤΑΚΗΣ: Έλα ξεχάστε την αυτή τη συζήτηση, δεν θέλω να τα σκέπτομαι. Αλλά ας το ξέρουν όλοι: τράβηξα μαύρες μολυβιές σε πολλούς.

ΚΟΥΛΑ: Εντάξει, βγάλ' τα πέρα τότε μόνος σου, αφού τράβηξες μολυβιά σε πολλούς!

ΤΑΚΗΣ: Ναι, θα τα βγάλω! Υγεία να υπάρχει.

(Ο Μιχάλης κουνάει λίγο την καρέκλα του προς το μέρος του Τάκη για να επιστήσει την προσοχή του.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Άκου, Τάκη, έχω κάτι πολύ σοβαρό να σου ειπώ. Έλα κι εσύ Κούλα. Λοιπόν... Η Ελλάδα, φίλε, είναι μούρλια, όσο μουρλός κι αν είναι ο κόσμος εκεί. Όταν έχεις το σπίτι σου, το περιβολάκι σου, το λάδι σου, τα ψάρι στην πόρτα σου, τα μπόλικα πορτοκάλια σου, τα λεμόνια σου, ζεις σαν αγάς. Ξέρεις τι πάει να ειπεί σαν αγάς, σαν βασιλιάς δηλαδή. Αρκεί...

ΤΑΚΗΣ: (Τον διακόπτει.) Αρκούν αυτά;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μην με διακόπτεις σε παρακαλώ. Αρκεί να 'χεις ένα εισοδηματάκι γύρω στις 40 χιλιάδες δραχμές το μήνα. Τότε είσαι βασιλιάς. Ιδίως εκεί στα μέρη τα δικά σου. Εκεί είναι παράδεισος! Βγάζεις κι ένα αγροτικό αυτοκινητάκι και την περνάς μούρλια.

ΚΟΥΛΑ: Τί αυτοκινητάκι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μα, ρε παιδί μου, πού ζείτε; Όταν έχεις κτήματα, όπως ο κύριος, (δείχνει τον Τάκη) δικαιούσαι αγροτικό. Τί αγροτικό δηλαδή; Παίρνεις ένα Vitara και το δηλώνεις αγροτικό! Ζωή και κότα δηλαδή.

ΤΑΚΗΣ: Καλά, αφού έτσι είναι τα πράγματα μπορείς να μου ειπείς γιατί ξαναγύρισες;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εί!... Δεν ήμουν έτοιμος, ρε φίλε, και εξάλλου εσένα που θα σ' άφηνα; Αλλά τώρα σε πέντε το πολύ έξι μήνες φεύγω και ρίχνω μαύρη πέτρα πίσω μου.

ΤΑΚΗΣ: Ελα αυτό μην το λές.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Άκου που σου λέω, μαύρη πέτρα! Μιλάμε για σένα εγώ τα έχω έτοιμα.

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς τα έχεις έτοιμα. Εγώ τι να ετοιμάσω; Για μας, πάει... Θα μείνει όνειρο απατηλό.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Άκου, φίλε, για σένα μιλάμε, για σας όλους. Εσύ μόλις τελειώσει ο χρόνος σου στο μαγαζί τα μαζεύεις και λες άντε γεια. Θα σε δώ στο πλοίο Αυστραλία.

ΤΑΚΗΣ: Τι λες τώρα μωρέ; Εγώ μόλις τελειώσει ο χρόνος στο μαγαζί το πολύ να μαζέψω \$7.000 - \$8.000. Αυτά δεν φτάνουν ούτε για τα εισιτήρια. Τι νομίζεις μένουνε, ψίχουλα μένουν. Το εισοδημάκι, αυτές οι 40 χιλιάδες που είπες ότι θέλεις το μήνα στην επαρχία, αυτά που θα βρεθούν; Ή θα βγω αμέσως ζητιανιά για δουλειά στην Ελλάδα, εκεί που πρέπει να έχεις όχι νεύρα σιδερένια αλλά και σιδερένια σώβρακα να φοράς κάθε ημέρα!..

ΜΙΧΑΛΗΣ: Σιγά ρε!... σιγά ά ά!... Λοιπόν, φίλε μου, λαθεμένα στα χουνε ειπεί. Κουτορνίθια είναι όλοι τους. Ας κάνουν τους ξύπνιους. Όλα τα ξέρουν και τίποτα δεν ξέρουν. Εδώ τους μιλάς για Αυστραλία και σου λένε για τα καγκουρώ ότι περπατάν στους δρόμους του Σύδνεϋ. Έχουν οι άνθρωποι ένα χτίριο με 9 - 10 πατώματα και το λένε ουρανοξύστη. Φαντάσου! Οι Έλληνες του εξωτερικού τους δένουν κόμπο όλους, ας κάνουν τους ξύπνιους. Τεμπέληδες, παιδί μου, τεμπέληδες! Όλο καφενείο και ψευτογκομενίκι... Αλλά άσ' τους αυτούς. Σε σένα πώς θα ρχεται το εισοδημάκι;

ΤΑΚΗΣ: Εισόδημα σ' εμένα;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, σε σένα. Εγώ το έχω σχεδόν στην τσέπη, για σένα μιλάμε. Για σένα, την Κούλα και τα παιδιά.

ΚΟΥΛΑ: Ελα, βρε Μιχάλη, τί εισόδημα βρε παιδάκι μου; Εμείς εισόδημα έχουμε μόνο τα χέρια μας κι όταν αυτά γιοτέψουνε.. Τότε Ταμείο Ανεργίας.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ν' αγιάσει το στοματάκι σου κυρία μου! Γι' αυτό μιλάμε.

ΤΑΚΗΣ: Τι; Ταμείο Ανεργίας;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Όχι, φίλε. Κάτι πολύ καλύτερο. Κάτι σίγουρο εφ' όρου ζωής.

ΚΟΥΛΑ: Τι λες, βρε Μιχάλη; Θα μας τρελάνεις.

(Ο Μιχάλης σηκώνεται κορδώνεται. Βγάζει το σακάκι του τραβάει το γιλέκο κάτω, παίρνει ύφος.)

ΤΑΚΗΣ – ΚΟΥΛΑ: Λοιπόν...;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν φίλε, ζείτε στην Παλαιολιθική Εποχή κι ας ζείτε στο Randwick. Αυτός ο υπέροχος άνθρωπος, αυτός ο αναμορφωτής, αυτός ο βοηθός του μικρού, του φτωχού, αυτός ο μεγάλος ηγέτης, ο WHITLAM, μοιράζει, φίλοι μου συντάξεις.

ΚΟΥΛΑ: Τι συντάξεις, βρε Μιχάλη μου;

ΤΑΚΗΣ: (Σχεδόν μαζί της) Τι συντάξεις;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αφήστε με, λοιπόν να τελειώσω.

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ: Έλα σ' αφήνουμε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, είπαμε αυτή η όμορφη χώρα του Whitlam μοιράζει συντάξεις αναπηρίας. Συντάξεις πονοκεφάλων, πνευματικών και ψυχολογικών πλήξεων, θλίψεων, καταθλίψεων, ερωτικών και Οικονομικών απογοητεύσεων κλπ κλπ κλπ...

ΤΑΚΗΣ: Έλα, βρε Μιχάλη, μας δουλεύεις τώρα; Τί είναι αυτά που τσαμπουνάς τόση ώρα;

(Ο Μιχάλης πλησιάζει τον Τάκη και τον κοιτάζει στα μάτια.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Φίλε μου, δεν συζητώ τρίχες ούτε αστειεύομαι. Τουλάχιστον όχι μ' εσένα. Λοιπόν, υπάρχει ένας γιατρός που με \$1000 δίνει πιστοποιητικό αναπηρίας. Το πιστοποιητικό αυτό θα πάει στον Κρατικό, θα περάσεις από ψυχολόγο και σε τρεις, τέσσερις, το πολύ πέντε μήνες παίρνεις τη σύνταξη.

(Η Κούλα κοιτάζει άφωνη τον Τάκη που έχει μείνει άφωνος και αυτός).

Ασφαλώς, θα αφήσεις τα γένια σου δυο με τρεις ημέρες,

θα φορέσεις χαμηλά την προβοσκίδα σου και θα πας στον Κρατικό γιατρό σαν πραγματικός αεροχτυπημένος. Στο άλλον που θα τσιμπήσει το χιλιάρικο πήγαινε και με σμόκιν. Όταν πας στον Κρατικό θα πεις το ιστορικό σου, κι εσύ τώρα μ' αυτά που έπαθες και με παρελθόν ασθματικού είσαι ό,τι πρέπει. Θα του πεις, λοιπόν, ότι δεν έχεις όρεξη για τίποτα. Δεν μπορείς να κάνεις τίποτα. Το κεφάλι σου είναι πάντα κουδούνι, όλα τα βλέπεις μαύρα κι άραχνα κλπ κλπ. Θα σου κάνει μερικά, τυπικά τεστ και μερικές γενικές ερωτήσεις και θα εισηγηθεί βάσει του δικού μας σπεσιαλίστα να πάρεις σύνταξη σωματικής και πνευματικής αναπηρίας.

ΤΑΚΗΣ: Invalid Pension δηλαδή.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μπράβο χρυσόστομε! Έτσι λέγεται. Εγώ, τα έχω όλα έτοιμα.

ΤΑΚΗΣ: Εσύ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, εγώ. Και... ξέχασα, θα σε ρωτήσουν που δουλεύεις, αν δουλεύεις, τί έχεις, τί δεν έχεις.

ΤΑΚΗΣ: Και τί θα ειπώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι θα πεις; Δεν δουλεύεις πουθενά. Ότι τα έχασες όλα το ξέρουν κι οι κόττες.

ΤΑΚΗΣ: Μα βρε Μιχάλη αφού δουλεύω κι εσύ δουλεύεις.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι δουλεύω αλλά είμαι και στο ταμείο ανεργίας.

ΤΑΚΗΣ: Τι; Εσύ είσαι στο ταμείο ανεργίας;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αμέ, γιατί όχι. Μήπως φτωχώνει η Αυστραλία; Αυτό το παίρνω ένα χρόνο τώρα. Κι εσύ θα πας να γραφτείς κι αύριο μάλιστα.

ΤΑΚΗΣ: Αλήθεια Μιχάλη μου;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αλήθεια, γιατί να μην παίρνεται μαζί με τα παιδιά άλλα 100-120 δολάρια την εβδομάδα; Σε ένα χρόνο θα είναι κάπου 7,000.

ΤΑΚΗΣ: Μα βρε Μιχάλη σοβαρολογείς;

(Ο Μιχάλης κάθεται στην καρέκλα. Την παίρνει κοντά του και τον πλησιάζει).

- ΜΙΧΑΛΗΣ: Άκου φίλε μου σου το είπα με σένα δεν χωρατεύω. Σε 5 το πολύ 6 μήνες λέω άντε γειά στην «κωλο-Αυστραλία»!
- ΤΑΚΗΣ: (Τον επιπλήττει αμέσως.) Όχι και «κωλο-Αυστραλία», ρε Μιχάλη, όχι και «κωλο-Αυστραλία»! Όχι εσύ! Μ' ένα δανεικό παντελόني ήρθαμε όλοι μας, όχι και «κωλο-Αυστραλία»...
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Τάκη, εμείς εδώ δεν πρόκειται να δεθούμε ποτέ ό,τι και να γίνει. Κι ό,τι κι αν κάναμε το δουλέψαμε.
- ΚΟΥΛΑ: Δεν τ' αφήνετε τώρα αυτά. Για πες μου, Μιχάλη, έτσι ακριβώς είναι τα πράγματα;
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, Κούλα. Ο γιατρός είναι ένας ονόματι Τσακιτζής. Εδώ δίπλα σας στο Kingsford είναι. Θα δώσουμε τα λεφτά στο Δήμο ή στο Στάμο κι αυτός θα του τα δώσει. Τα χαρτί είναι γκαραντί. Σίγουρα πράγματα. Και μην ξεχνάτε το Ταμείο Ανεργίας. Αυτό πρέπει να γίνει αμέσως. Μόλις πάρεις τη σύνταξη, φίλε μου, λες με ευλάβεια... «γεια σου Αυστραλία μου» και πας στην Ελλάδα και ζεις σαν βασιλιάς. Αυτά τα είπαμε.
- ΤΑΚΗΣ: Α! Τώρα λες «με ευλάβεια γεια σου»... Το «κωλο-Αυστραλία» τι έγινε;
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Άκου, φίλε, ας γίνουμε ρεαλιστές. Η ζωή δεν χαρίζει, εσύ το ξέρεις καλύτερα από εμένα. Έχεις γυναίκα και παιδιά. Βούλιαξες. Ποιος ήρθε να σε ειδεί; Πληρώνεις εφορία 25 χρόνια γιατί να μην πάρεις κι εσύ μερικά πίσω;
- ΚΟΥΛΑ: Μακάρι να γινότανε κάτι τέτοιο.
- ΤΑΚΗΣ: ...(Κουνάει το κεφάλι του) Δηλαδή, όπως κατάλαβα η υπόθεση βασίζεται σε πονοκεφάλους και καταθλίψεις.
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς.
- ΚΟΥΛΑ: Κ' εσύ από πονοκεφάλους άλλο τίποτα. Και το γιατρό μας να ρωτήσουν και το φαρμακοποιό, άλλο τίποτα. Εμείς... το σπίτι μας έχει καταντήσει πονοκεφαλοκοπτείο τα τελευταία δυο χρόνια.
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Έτσι ντε!... Λέγε μου τέτοια...
- ΤΑΚΗΣ: Άκουσε, γυναίκα, ο μεγαλύτερός μου Πονοκέφαλος είσαι εσύ.

ΚΟΥΛΑ: Εγώ;
ΤΑΚΗΣ: Ναι εσύ! Όλο μουρμούρα είσαι, όλο ζαντζές Όλα σου φταίνε.
ΚΟΥΛΑ: (Ξεσπάει.) Τι περίμενες κύριε, να μην είμαι; Τί μου 'μεινε, τι έχω για να μην γκρινιάζω;
ΤΑΚΗΣ: Υπάρχουν και χειρότερα κυρά μου. Υπάρχουν και χειρότερα.
ΚΟΥΛΑ: Αυτό μου 'λειπε να κοιτάζω τα χειρότερα. Φτάνει πια...!

(Σηκώνεται η Μαρία κι έρχεται κοντά της)

ΜΑΡΙΑ: Έλα, Κούλα μου. Υγεία να 'χετε, παιδί μου. Τα λεφτά ξαναγίνονται. Οι άνθρωποι δεν γίνονται.
ΚΟΥΛΑ: Ναι, αλλά τα λεφτά όταν φεύγουν παίρνουν και τους ανθρώπους μαζί τους, δεν φεύγουν μόνα τους.
ΤΑΚΗΣ: (Κοιτάζοντας μακριά.) Αναλόγως τον άνθρωπο...
ΚΟΥΛΑ: Ποιον άνθρωπο μου μιλάς τώρα μωρέ. Τον άνθρωπο τον απλό, τον άνθρωπο τον συνηθισμένο, τον ... ανθρώπινο ή τον σιδερένιο, τον ήρωα, τον «Μικρό Ήρωα»;
ΜΑΡΙΑ: Πού τον θυμήθηκες αυτόν τώρα: Έγινε πόλεμος στο χωριό όταν πέταξα ένα ολόκληρο μπαούλο από δαύτους.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Μπράβο, έκαμες κατόρθωμα!
ΚΟΥΛΑ: Τον θυμήθηκα... Κάτι τέτοια μου λέει τώρα τελευταία και μου 'χει σπάσει τα νεύρα.
ΤΑΚΗΣ: Σου 'χω σπάσει τα νεύρα ε;
ΜΙΧΑΛΗΣ: (Μπαίνει στη μέση.) Ε, τι είναι αυτά; Έτσι είναι η ζωή, έχει και λιακάδες έχει και συννεφίες.
ΚΟΥΛΑ: Πες μου, Μιχάλη, σοβαρά. Αληθεύουν αυτά που είπες; Μπορούμε εμείς να πάρουμε σύνταξη;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Μετά από ένα χρόνο θα φύγετε για την Ελλάδα με σύνταξη ισάξια ενός μισθού στην Ελλάδα. Κι εκεί αν κάνει και τίποτα ο Τάκης που είναι τόσο εύκολο, τα προσόντα τα έχει: Αγγλικά άπταιστα, Ελληνικά το ίδιο, κάτι θα βρεθεί, ένα φοάρι κι από 'κει ας είναι και ζοάρι. Ζωή και κότα. Ούτε άγχος, ούτε πονοκέφαλοι, ούτε νοίκι, ούτε στενοχώριες,

ούτε λίγδες της Αυστραλίας. Τέρμα στις ψημένες πατάτες, ψημένα ψάρια, ψημένες όρνιθες... (Όλοι τον κοιτάζουν.) Αλλά, Τάκη, μού 'ρθε μια ιδέα: δεν πάμε μια βόλτα εμείς οι άντρες στο καφενείο και ν' αφήσουμε τις γυναίκες μόνες τους να 'πούν κι αυτές τα δικά τους, να δούμε κι εμείς κανένα παλιόφιλο;

ΤΑΚΗΣ: Έλα, όχι τώρα Μιχάλη. Εγώ έχω χρόνια να πάω σε καφενείο. Αφού και στη Λέσχη έχω σχεδόν 10 χρόνια να πατήσω.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν πειράζει, θα πάμε στο «Ακρόπολις», εκεί ίσως να είναι και κανένας της παλιοπαρέας. Και... ακόμη ακούστε γυναίκες: εκεί θα μάθουμε σίγουρα πόσοι παίρνουν Ταμείο Ανεργίας, πόσοι δουλεύουν και πόσοι ήδη παίρνουν σύνταξη.

(Πριν προλάβει να πει κάτι ο Τάκης.)

ΚΟΥΛΑ: Ναι πηγαίνετε! Εμείς θα κάνουμε κάτι στα παιδιά και θα ετοιμάσουμε και κάτι για το βράδυ.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Οχι, Κούλα, μην κάνεις τίποτα για μας. Θα πάμε να πάρουμε το γέρο και θα πάμε στην αδελφή μου να φάμε, μας περιμένει.

ΚΟΥΛΑ: Εντάξει, άλλη φορά.

(Ο Τάκης παίρνει το μπουφάν του από την κρεμάστρα.)

ΤΑΚΗΣ: Εντάξει, λοιπόν, κύριε διαφωτιστά περπάτησε μας.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Κυρίες μου... στο επανιδείν!

(Κάνουν σχεδόν μαζί υπόκλιση και φεύγουν αφήνοντας μόνες τις γυναίκες).

ΚΟΥΛΑ: Έλα, Μαρία, κάτσε να πούμε τα δικά μας.

ΜΑΡΙΑ: Ακου, Κούλα, δεν πρέπει να βάνεις το κεφάλι κάτω. Πάλι με χρόνια με καιρούς πάλι δικά σας θα 'ναι!

ΚΟΥΛΑ: Μακάρι να 'τανε έτσι! Όμως δεν είναι. Ξέρεις τι είναι

μετά από τόσα χρόνια δουλειά, κόπους και κακοτυχίες να τα παίξεις όλα κορώνα-γράμματα; Αλλά να σου ειπώ κάτι; Εμάς μας χρειαζότανε. Ο άντρας μου το γύρευε...!

ΜΑΡΙΑ: Όχι! Μην το λές αυτό.

ΚΟΥΛΑ: Μωρέ, το γύρευε σου λέω! Ξέρεις τι είναι να είσαι μια χαρά, να μιλάς για Ελλάδα και χωρίς πολλή σκέψη να μπει στις οικοδομές;

ΜΑΡΙΑ: Πώς έγινε αυτό;

ΚΟΥΛΑ: Πες μου και εσύ; Έδωσε το λόγο του σ' ένα φίλο του χτίστη και χωρίς να το καταλάβει χτίζανε 20 διαμερίσματα με \$300.000 δάνειο.

ΜΑΡΙΑ: Τί;

ΚΟΥΛΑ: Μάλιστα με \$300.000! Τότε, βλέπεις, οι εταιρείες δανείζανε λεφτά και στους γύφτους, αρκεί να βανες την υπογραφή σου.

ΜΑΡΙΑ: Δηλαδή συνεταιριστήκατε;

ΚΟΥΛΑ: Ασφαλώς. Μπήκε στις οικοδομές στηριγμένος στα λόγια ενός ψευτολόγου, ενός κλέφτη. Να πω δεν τον ήξερε; Τον ήξερε και καλά μάλιστα... Το αποτέλεσμα; Τα χάσαμε όλα. Ασφαλώς έφταιξε και η κατάσταση. Απότομα χαθήκαν τα λεφτά. Κανένας δεν δάνειζε ούτε αγόραζε. Ο,τι χτίσαμε έμεινε απούλητο 20 μήνες. Πώς να κρατηθείς όταν οι τόκοι πήγαν 23%;

ΜΑΡΙΑ: Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τον πολέμησε και τον πολεμάει το χρήμα Τον Whitlam.

ΚΟΥΛΑ: Α, που κακό χρόνο να 'χει! Αυτός τα φταίει όλα!

ΜΑΡΙΑ: Έλα, μην το λες αυτό.

ΚΟΥΛΑ: Τι το λέω; Θα δεις, λίγα είναι τα ψωμιά του.

ΜΑΡΙΑ: Βλέπω παρακολουθείς και τα πολιτικά.

ΚΟΥΛΑ: Τον κακό μου τον καιρό! Αλλά τι να κάνω; Αυτά ακούω κάθε ημέρα.

ΜΑΡΙΑ: Πες μου τώρα, βρε Κούλα, γιατί του μπαίνεις άσχημα του Τάκη; Το ξέρεις ότι ο Τάκης είναι μάλαμα άνθρωπος, κι ό,τι έκανε για καλό σας το έκανε...

ΚΟΥΛΑ: Τι να το κάμω εγώ το «μάλαμα άνθρωπος» τώρα; Τώρα που

πρέπει να βάλει το κεφάλι κάτω, ν' αλλάξει, αυτός συνεχίζει να είναι ο ίδιος. Συνεχίζει να πιστεύει ότι θ' αλλάξει τον κόσμο όλο. Να τον κάμει τίμιο, ίσιο, ντόμπρο. Επιτρέπεται αυτός να μην τα ξέρει; Και τ' αδέρφια μου είχαν πει θα μπουν στο συνεταιρισμό, αλλά μόλις τα βάλανε κάτω το μυρίστηκαν το κακό.

ΜΑΡΙΑ: Α! Ήταν και τ' αδέρφια σου;

ΚΟΥΛΑ: Στην αρχή η ιδέα ήταν του Πάνου, αλλά μόλις κατάλαβε ότι τα πράγματα ίσως να στραβώνανε το 'σκασε. 'Ασ' τα, άσ' τα να παν στο γκρεμό...

ΜΑΡΙΑ: Εγώ, Κούλα, πάντως ένα ξέρω: ότι ο καλός συγγενής στην ανάγκη φαίνεται. Εσένα τ' αδέρφια σου, όλοι λένε είναι πιασμένοι καλά, έπρεπε να βοηθήσουν.

ΚΟΥΛΑ: Μα τους άφησε;

ΜΑΡΙΑ: Δεν ξέρω, αλλά οι φίλοι και οι συγγενείς τότε φαίνονται.

ΚΟΥΛΑ: Ασ' τα, ο Τάκης δεν τα πήγε ποτέ καλά μαζί τους. Κι αυτοί απ' την μεριά τους όλο νομίζουν ότι τους αποφεύγει, τους κάνει τον έξυπνο.

ΜΑΡΙΑ: Ε, αυτό μας έλειπε! Ασφαλώς είναι πιο έξυπνος. Γούστο έχει να βάλουμε τώρα τον Τάκη με τ' αδέρφια σου. Αυτός ο Γιώργης ιδιαίτερα...

ΚΟΥΛΑ: (Ζωηρά) Γιατί τί έχει ο Γιώργης;

ΜΑΡΙΑ: Ακου, Κούλα μου, και μην ανάβεις. Ο ένας είναι άντρας σου κι ο άλλος ο αδελφός σου. Αλλά πώς να το κάνουμε, ο Τάκης είναι μορφωμένος άνθρωπος, λεπτός, χρυσός άνθρωπος, ο άλλος είναι ντουβάρι, σκέτο βόδι, αμίλητο μονόχρωτο. Και να μη σου κακοφαίνεται!

ΚΟΥΛΑ: Ναι, αλλά αυτό το «ντουβάρι» έχει περιουσία και δεν χρωστάει κανενός. Και... η Ποτούλα όλο καινούργια φορέματα και δαχτυλίδια είναι. Τι να την κάνω εγώ τη μόρφωση; Όσο πιο μορφωμένος είσαι εδώ, σ' αυτή τη χώρα, τόσο κι αποτυχημένος.

ΜΑΡΙΑ: Δεν μου τα λες καλά, βρε Κούλα. Σίγουρα θα αστειεύεσαι!

ΚΟΥΛΑ: Δεν αστειεύομαι καθόλου! Η μόρφωση σου παίρνει τα

μυαλιά και δεν σου φέρνει να φας. Ο Τάκης μια ζωή όλα του μυρίζανε κι όλα του βρωμάγανε. Πάντα ήθελε το όμορφο, το σωστό και το τέλειο. Ο Γιώργης, Το ντουβάρι, λάντζα λάντζα, καθαριστής καθαριστής, σκατατζής σκατατζής: αρκεί να βγαίνει το μεροκάματο. Ξέρεις γιατί μπήκε ο άντρας μου στις οικοδομές;

ΜΑΡΙΑ: Γιατί;

ΚΟΥΛΑ: Για ν' αποδείξει στον εαυτό του και σε μένα ότι χαραμίστηκε μια ζωή μέσα στις γρίλες και στα Milk Bar. Ήθελε να κάνει λεφτά κυριλίστικα. Έχουν λάθος, έλεγε, όσοι λένε τους Έλληνες Fish and Chips. Οι Έλληνες ό,τι δεν θέλουν δεν κάνουν.

ΜΑΡΙΑ: Κι είχε άδικο;

ΚΟΥΛΑ: Και την φάγαμε! Και τώρα πάλι ημέρες του '50... Αλλά πες μου, βρε Μαρία, είναι σωστά όλα αυτά που είπε ο Μιχάλης;

ΜΑΡΙΑ: Κούλα, ο Μιχάλης τον λατρεύει τον Τάκη. Λες και του 'χει κάνει μάγια, ρε παιδάκι μου! Και το κορίτσι θα 'ρχόταν στο Σύδνεϋ να το βαπτίσετε εσείς αλλά αρρώστησα εγώ. Άσε που ήρθαν ανάποδα τα πράματα. Λοιπόν, ο Μιχάλης έχει περάσει απ' όλους τους γιατρούς και σε δυο εβδομάδες θα ξαναπάει στον Κρατικό. Σε τρεις με τέσσερις μήνες την παίρνει τη σύνταξη.

ΚΟΥΛΑ: Μα, βρε Μαρία μου, αφού δουλεύει, αφού είναι υγιέστατος.

ΜΑΡΙΑ: Και ποιος ξέρει ότι δουλεύει; Μαύρα τα παίρνει. Το επίδομα ανεργίας το παίρνει ένα χρόνο τώρα.

ΚΟΥΛΑ: Ένα χρόνο; Μα εσείς είσασταν στην Ελλάδα.

ΜΑΡΙΑ: Το 'παιρνε ένα χρόνο. Τα 'χε ταχτοποιήσει όλα: ένας ξάδελφός του πήγαινε και έβαζε τη φόρμα.

ΚΟΥΛΑ: Μα σοβαρολογείς;

ΜΑΡΙΑ: Ε! Τι, σε δουλεύω τώρα; Όλα αυτά τα τσέκ πάνε κατ' ευθείαν στην Τράπεζα.

(Η Κούλα μένει σκεπτική. Μόνο το κεφάλι της κουνάει.)

ΚΟΥΛΑ: Κι ο δικός μου 6 μήνες δανεικά, ούτε για το νοίκι δεν

είχαμε, άσε το τηλέφωνο δυο φορές μας το κόψανε.

ΜΑΡΙΑ: Και δεν πήγε στο Ταμείο Ανεργίας;

ΚΟΥΛΑ: Όχι!

ΜΑΡΙΑ: Ε! αυτό είναι βλακεία.

(Η Κούλα κρατάει με τα χέρια το κεφάλι της. Η Μαρία πάει κοντά της.)

ΜΑΡΙΑ: Έλα, πάμε να δούμε τι κάνουν τα παιδιά.

(Ανοίγουν τη διπλανή πόρτα.)

ΜΑΡΙΑ: Τα παιδιά είναι εντάξει.

ΚΟΥΛΑ: Ναι, τα περνάνε μια χαρά.

ΜΑΡΙΑ: Ταιριάζουνε νομίζω. Η Αρετούλα με το Σπύρο κι η Ειρήνη με το Φώτη.

ΚΟΥΛΑ: Μακάρι να μεγαλώσουν να τους παντρέψουμε! (Γελάνε.)
Λοιπόν, για πες μου κάτι για την Ελλάδα. Σου άρεσε; Θέλεις να μείνεις;

ΜΑΡΙΑ: Όταν έχεις, όπως είπε κι ο Μιχάλης, η Ελλάδα είναι τρέλα. Ιδιαίτερα κάτω στα χωριά, στις επαρχίες... Είναι ακριβώς όπως λέει η παροιμία: «Κάλλιο πρώτος στο χωριό παρά δεύτερος στην πόλη».

ΚΟΥΛΑ: Δηλαδή θα φύγετε;

ΜΑΡΙΑ: Ασφαλώς! Τώρα που είναι και τα παιδιά μικρά ακόμη.

ΚΟΥΛΑ: Μπράβο... Έτσι είναι. Για πες μου, αλήθεια, με τον πεθερό πώς τα πας;

ΜΑΡΙΑ: Δυστυχώς, όχι καλά. Και ξέρεις εγώ είμαι υπομονετικός άνθρωπος αλλά αυτός σου σπάει τα νεύρα παιδί μου.

ΚΟΥΛΑ: Γιατί;

ΜΑΡΙΑ: Του 'χει πέσει βαριά που δεν έκαμα για να πάρει τ' όνομά του.

ΚΟΥΛΑ: Μπα! Μην μου λες! Άκου εκεί χωριάτικες κουταμάρες.

ΜΑΡΙΑ: Καθόλου παρακαλώ. Μου το 'χει Μανιάτικο!

ΚΟΥΛΑ: Ε! Κάνε του, λοιπόν, έναν.

ΜΑΡΙΑ: Ναι, να τον κόψω! Ξέρεις εσύ που πουλάνε γιους;
ΚΟΥΛΑ: (Γελάει) Όχι... Αλλά πες του: «Δώσε μου εσύ τη συνταγή να
 σου κάμω έναν».
ΜΑΡΙΑ: Να σου πω κάτι; Την ετοιμάζει τη συνταγή. Έχει γράψει να
 μου στείλουν σερνικοχορταρο!.
ΚΟΥΛΑ: Έλα, μη μου λες!
ΜΑΡΙΑ: Μάλιστα, κυρά μου! Να δεις που το περιμένει.
ΚΟΥΛΑ: Έλα, βρε, βάλε εμπρός να κάμεις ένα τώρα που είσαι νέα.
 Θα δεις θα γίνει αγόρι. Τώρα μάλιστα που σμίξαν οι φίλοι
 θα έρθει κι ο γιος!

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Βρισκόμαστε στο Ελληνικό καφενείο ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ. Είναι στον 1^ο όροφο, σ' ένα μικρό χτίριο σ' έναν κεντρικό δρόμο του Σύδνεϋ. Μπαίνοντας βλέπεις στους τοίχους μια μεγάλη αφίσα του ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ, ένα μεγάλο κάδρο με μια ωραία γαρνιτουρισμένη φωτογραφία της Ακρόπολης. Στους άλλους τοίχους σκόρπιες μικροαφίσες και φωτογραφίες. Σε μια είναι η Εθνική Ελλάδα, αυτή που νίκησε την Πορτογαλία με 4-2. Σ' έναν άλλο τοίχο μια φωτογραφία του ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ με τη θρυλική του ομάδα των Μαυρόπουλου, Τούση, Πατρινού, Χατζή, Γιάγκου κι άλλων. Σε μια άλλη ο Σιδέρης, ο Παπαϊωάννου και ο Δομάζος μαζί. Φάσεις από παιχνίδια πολλές.

Σε μια γωνία κάθονται δύο και πίνουν καφέ. Ο ένας διαβάζει ΚΗΡΥΚΑ κι ο άλλος τον Αυστραλέζικο SUN. Λίγο πιο πέρα, δυο ηλικιωμένοι παίζουν τάβλι και στο επάνω μέρος, αυτό που κοιτάζει το δρόμο, σ' ένα μεγάλο μακρουλό τραπέζι σκεπασμένο με πράσινη τσόχα κάθονται 7 άτομα και παίζουν Μανίλα-χαρακίρι. Ένας νεαρός τους κάνει τόν ντίλερ. Πίσω από το μπαρ κάθεται ο καφετζής που πάντα κάτι έχει να κάνει.

Ο Μιχάλης με τον Τάκη μπαίνουν μέσα και τον χαιρετούν.

ΜΙΧΑΛΗΣ-ΤΑΚΗΣ: Χαίρετε!

ΚΑΦΕΤΖΗΣ: Γεια σας! Πώς πάει βρε παιδιά; (Χωρίς σχεδόν να κοιτάζει.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Βρε, Γιάννη, τι κάνεις ρε παιδί; Πώς από εδώ;

ΚΑΦΕΤΖΗΣ: Τι πώς από εδώ Μιχάλη; Εγώ έχω διόμιση μήνες εδώ.
Τώρα με βλέπεις;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, τώρα. Ελειπα Γιάννη μου. Ήμουν στην Ελλάδα.
ΚΑΦΕΤΖΗΣ: Ναι το άκουσα. Λέγανε μάλιστα ότι θα μείνεις.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Ε! Όλοι λένε θα μείνουν, αλλά λίγοι μένουν!
ΚΑΦΕΤΖΗΣ: (Φαίνεται απασχολημένος.) Όπως αρέσει στον καθένα.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Μόλις βρεις χρόνο, κάνε μας δυο καφέδες. Έτσι Τάκη;
ΤΑΚΗΣ: Ναι... ναι καφέ και κρύο νερό.
ΚΑΦΕΤΖΗΣ: Πώς τους θέλετε;
ΤΑΚΗΣ: Όπως να' ναι, μωρέ, όπως νομίζεις εσύ.
ΚΑΦΕΤΖΗΣ: Εντάξει.

(Προχωρούν και κάθονται σ' ένα τραπέζι στη γωνία).

ΤΑΚΗΣ: Μιχάλη, κάπου τον ξέρω αυτόν.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Ποιον; Τον καφετζή;
ΤΑΚΗΣ: Ναι.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Το Γιάννη δεν θυμάσαι μωρέ; Το Γιάννη από το Διακοφτό;
Λέσχη - Νέα Ελλάς - Ομόνοια...
ΤΑΚΗΣ: Ναι, βρε Μιχάλη, καλά λες.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Εσύ βλέπω, φίλε μου, χάθηκαν απ' την πιάτσα. Τι έγινε μ' εσένα; Στα 'κοψε όλα η Κούλα!
ΤΑΚΗΣ: (Γελά ειρωνικά) Η Κούλα... Τί να μου κόψει η Κούλα; Εγώ τα 'κοφα. Δεν υπάρχει όρεξη. Εδώ ούτε στον «Πανελλήνιο» δεν πάω, έτσι για να πάρω αέρα. Πήγα πριν μερικά χρόνια για να δω το Λουκανίδα. Θυμάσαι τότε που είχε έρθει στον «Πανελλήνιο»;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι.
ΤΑΚΗΣ: Πήγα, λοιπόν, και ο κύριος χτύπησε ένα πέναλτυ λες και το τέρμα ήταν άδειο, λες και δεν υπήρχε καθόλου τερματοφύλακας. Τί ρεζίλημα!
ΜΙΧΑΛΗΣ: Έλα τώρα, μεγάλος παίχτης ο Λουκανίδης.
ΤΑΚΗΣ: Ναι, δεν υπάρχει αμφιβολία. Αλλά τί να το κάνεις; Όταν είσαι παίχτης για τη Μικτή Ευρώπης και δεν κάνεις ούτε

για τη Μικτή του Μάρρικβιλ, κατούρα τα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι εννοείς;

ΤΑΚΗΣ: Εννοώ ότι υπάρχει η ίδια αρρωστημένη νοοτροπία παντού. Έρχονται εδώ οι Έλληνες ποδοσφαιριστές με την ιδέα ότι εδώ παίζουν μαύροι, εδώ κλωτσάνε ξυπόλητοι, και αντί για μπάλες παίζουν με νεκροκεφαλές. Τους βλέπεις να παίζουν χαρτιά όλη τη νύχτα και να πηγαίνουν κατ' ευθείαν στο γήπεδο. Ούτε αυτοσεβασμός, ούτε αθλητική πειθαρχία, ούτε ίχνος αθλητικής νοοτροπίας.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Υπερβάλλεις, αλλά κάπου έχεις δίκιο.

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς έχω! Εγώ, το ξέρεις, είμαι Αεκτζής αλλά ο Λουκανίδης ήταν παίχτης παγκοσμίου κλάσεως. Τί μας γελοιοποιούσε λοιπόν; Παίξε ρε φίλε! Σε 'φερε ο Ελληνισμός σαν καμάρι, σε πλήρωσε γι' αυτό. Παίξε λοιπόν! Παίξε να καμαρώσουμε! 'Ασ' τα, δεν έχουν τέλος... Τα σιχάθηκα. Εμείς οι Έλληνες δεν έχουμε ταίρι παιδί μου!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, σωστό. Σ' αυτό έχεις απόλυτο δίκιο.

(Εν τω μεταξύ ο Καφετζής φέρνει τους καφέδες και τα νερά. Αμέσως δε μπαίνει στο καφενείο ένας νεαρός 28-30 ετών. Ο Μιχάλης τον βλέπει αμέσως.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Καλώς το Βασιλάκη μας! Τι κάνεις ξάδελφε; Πώς από εδώ;

(Ο ΒΑΣΙΛΗΣ είναι ψηλός, λιγνός, μελαχρινός με το μαύρο πουκάμισο ξεκούμπωτο μπροστά.)

ΒΑΣΙΛΗΣ: Εγώ πώς από 'δω; Εμένα εδώ είναι η πιάτσα μου. Εσύ πώς βρέθηκες εδώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τάκη να σου συστήσω τον ξάδελφό μου το Βασίλη Αγγελάκη. Απ' εδώ ένας παλιός μου φίλος... ο καλύτερός μου φίλος: Τάκης Ακριβόπουλος.

(Ο Τάκης και ο Βασίλης χαιρετιούνται.)

ΤΑΚΗΣ: Κάθισε να πιούμε καφέ.
ΒΑΣΙΛΗΣ: Τάκης... Α, εσύ είσαι ο φίλος του ξάδερφού μου που μου 'λεγε!
ΤΑΚΗΣ: Εύχομαι καλά λόγια...
ΒΑΣΙΛΗΣ: (Γελαστά.) Καλά, καλά! Σε 'ψαχνε με το κερί. Όλο ρωτούσε πού βρίσκεσαι.
ΤΑΚΗΣ: Ε! Είχαμε χρόνια να ιδωθούμε.
ΒΑΣΙΛΗΣ: Εσύ δεν είχες μπλέξει με τις οικοδομές; Έτσι δεν είναι;
ΤΑΚΗΣ: Εγώ που να μην ήμουνα!
ΒΑΣΙΛΗΣ: Έλα, λεφτά είναι. Καλά να είσαι. Μόνο εσύ νομίζεις ότι έχασες: Ολοι βουλιάζανε σ' αυτό τον τομέα.
ΤΑΚΗΣ: Εσύ τι δουλειά κάνεις;
ΒΑΣΙΛΗΣ: (Τον κοιτάζει γελαστά και ειρωνικά.) Δουλειά; Τι δουλειά; Σήμερα, φίλε μου, μόνο το κορόιδα και τα ρολόγια δουλεύουν!
ΤΑΚΗΣ: (Ζωηρά.) Τι; Πώς το είπες αυτό;
ΒΑΣΙΛΗΣ: Α! Με το συμπάθειο, με συγχωρείς αλλά... φίλος του ξάδελφού μου, μίλησα ανοιχτά.
ΤΑΚΗΣ: Κάθε άλλο, καλά έκανες. Έτσι, λοιπόν, μόνο τα κορόιδα και τα ρολόγια δουλεύουν.
ΒΑΣΙΛΗΣ: Ακουσέ με, κύριε Τάκη...
ΤΑΚΗΣ: Άφησε παιδί μου τα «κυριλίκια». Για κεριά και λιβάνια είμαστε;
ΒΑΣΙΛΗΣ: Έτσι ντε, αυτός είσαι! Άκουσε, λοιπόν σήμερα στην Αυστραλία του Whitlam μόνο άμα είσαι κουτός ή... χαζός δουλεύεις.
ΤΑΚΗΣ: Έτσι ε;
ΜΙΧΑΛΗΣ: (Χαϊδευτικά.) Βασιλάκη τα παραλές.
ΒΑΣΙΛΗΣ: Κι όμως, φίλοι μου, έχω απόλυτο δίκιο. Εμένα που με βλέπετε κάνω τον ντίλα εδώ 2 βράδια την εβδομάδα και κάνω γύρω στα \$400, παίρνω και 4 τσεκ του Ταμείου Ανεργίας. Ας κλαίει που τα 'χει! Μούτζα να 'χουν τα μαγαζιά και οι Business. (Κάνουν να μιλήσουν αλλά τους προλαβαίνει. Δείχνει τον Τάκη.) Ξάδελφε είναι τάφος; Έτσι δεν είναι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς!

ΒΑΣΙΛΗΣ: Λοιπόν, ο ξάδελφος ξέρει, θα πάρω και τη σύνταξη και ... Αυστραλία θα σε δω στο πλοίο.

ΤΑΚΗΣ: (Τα χείρα χαμένα.) Μα... σοβαρολογείς; Παίρνεις 4 τσεκ ανεργίας;

ΒΑΣΙΛΗΣ: (Σκύβει και του λέει στ' αυτί για ν' ακούσει και ο Μιχάλης.) Τον βλέπετε αυτό τον Αυστραλό που παίζει εκεί όλο αβλεπής, όλο νο λουκ; Αυτός παίρνει οχτώ τσεκ και η αδελφούλα του στο Corimal παίρνει τέσσερα. Και ξέρετε μια αδελφούλα που έχει; Κούκλα... Πάτος, που λέμε, πάτος με τα όλα του...

ΤΑΚΗΣ: Και παίρνει Ταμείο Ανεργίας; Δεν δουλεύει;

ΒΑΣΙΛΗΣ: Ναι δουλεύει... Στου ζαπλόπουλου. (Σηκώνεται και ξαναμιλά.) «Αντε, αφήστε με να τραβήξω χαρτί καμιά ωρίτσα. Νιώθω στα «λάκια» μου σήμερα. Μιχάλη θα περάσω να σε δώ. (Πλησιάζει και δίνει το χέρι του στον ΤΑΚΗ). Χάρηκα! (Τον κοιτάζει στα μάτια.) Και... ό,τι είπαμε νερό και, αλάτι.

ΤΑΚΗΣ: (Γνέφει μόνο. Έχει μείνει εκστατικός.) Ναι.

(Ο Βασιλάκης πλησιάζει το μεγάλο πράσινο τραπέζι.)

ΒΑΣΙΛΗΣ: Ντίλα, βγάλε μου κι εμένα χαρτί σ' αυτή την καρέκλα. (Δείχνει δεξιά.) Ή μάλλον όχι, εδώ θα καθήσω. (Δείχνει αριστερά.)

(Ο Αυστραλός που κάθεται στο τραπέζι μιλάει στο Βασιλάκη.)

ΑΥΣΤΡΑΛΟΣ: Hey! Speak English you bloody mongrel!

ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ: It is time you learn to speak Greek in places like this, my friend. Especially, if you play Manila. It is for your own good, you stupid! Otherwise, you will never win.

ΑΥΣΤΡΑΛΟΣ: Really?

ΒΑΣΙΛΗΣ: Of course, really. This game will always be controlled by Greeks. Εμείς τα ξεφορτώνουμε στ' άλογα, εσείς θα τ' ακουμπάτε στη Μανίλα!

ΑΥΣΤΡΑΛΟΣ: (Ζωνρά.) Speak English... What did you say before?

ΒΑΣΙΛΗΣ: I said: "You Australians get our money in the races but in Manila we get it back».

ΑΥΣΤΡΑΛΟΣ: Let's see. Put your money in and we'll see.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι έγινε, λοιπόν, φίλε; Σοκαρίστηκες;

ΤΑΚΗΣ: Νομίζω ότι το ρήμα σου είναι μάλλον αθώο... Μα γίνονται αυτά τα πράγματα σε παρακαλώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τώρα αρχίζεις να μου τη δίνεις...

ΤΑΚΗΣ: Μιχάλη εσύ σήμερα «μου 'φερεις τον ουρανό σφοντήλι» που λέγανε στο χωριό.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Θα σου περάσει. Θα σου περάσει... Ακου, φίλε μου, απ' ό,τι βλέπω εσύ κωπηλατείς χωρίς πυξίδα. Είμαι βέβαιος ότι το 'θελες που τα 'χασες τα λεφτά σου. Θα 'θελα να μάθαινα λεπτομέρειες.

ΤΑΚΗΣ: Ξέχασε τα τώρα, μια άλλη φορά. Άλλη φορά τα λέμε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εντάξει. Όπως νομίζεις. (Σηκώνεται.) Άκουσε θα πάω να ρωτήσω κάτι το Βασιλάκη.

ΤΑΚΗΣ: Εντάξει. (Ο Μιχάλης πλησιάζει το τραπέζι της Μανίλας. Χαζεύει για λίγο με την παρτίδα και το χαρτί του ξαδέλφου. Τον ρωτά κάτι και γυρίζει. Πηγαίνει και στον μπουφέ και ρωτά το Γιάννη τον Καφετζή. Γυρίζει. Ο Τάκης είναι βυθισμένος στις σκέψεις του. Ο Μιχάλης έρχεται δίπλα του και τον διακόπτει.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, ο Λουκάς είναι ο μόνος που περνά απ' εδώ. Έρχεται κάθε Τρίτη βράδυ και παίζει Μανίλα. Έχει πάρει ένα μαγαζί στο Googie, δίπλα σου. Τώρα ίσως περνά και ο Αντώνης, αλλά ο Γιάννης δεν τον γνωρίζει.

ΤΑΚΗΣ: Ο Λουκάς στο Googie; Δίπλα μου δηλαδή. Τι κάνει; Πώς είναι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Όλοι λένε ότι έχει καλή περιουσία. Τώρα γιατί ήρθε στο Googie, ποιος ξέρει; Δεν ήρθε να σε δει;

ΤΑΚΗΣ: Αν είχε δεν θα στο 'λεγα; Μπορεί να μην ξέρει πού είμαι και τι έγινε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μα κοροϊδεύεις τον εαυτό σου; Εδώ το μάθανε κι οι κότες.

‘Όσο αξίζει ο Πάνος ο κουνιάδος σου...

ΤΑΚΗΣ: Γιατί; Τι κάνει ο Πάνος;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αυτός, παιδί μου, είναι ο Νεολόγος των Πατρών. Έτσι τον ονόμασαν. Πληροφοριοδότης Α΄ κατηγορίας, αρσενική κουτσομπόλα!

ΤΑΚΗΣ: ... Δεν πειράζει Μιχάλη. Καλά να ‘ναι ο άνθρωπος.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, άκουσε τώρα φίλε μου. Όλοι εκεί στο τραπέζι της Μανίλας είναι όλοι στο ΚΟΛΠΟ. Αυτός αριστερά με το καβουράκι την έχει πάρει τη σύνταξη. Να πας εκεί να δεις τα λίμιτό, πάνε βροχή. Παίζω δεν λέει ποτέ. Δίπλα του είναι ο Χριστάκης.

ΤΑΚΗΣ: Ποιος Χριστάκης;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ο Χριστάκης... Ο Γάκης με το όνομα.

ΤΑΚΗΣ: Δεν δουλεύει δηλαδή κανένας τους; Δεν δουλεύανε;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Για το Χριστάκη κανένας δεν ξέρει τι έκανε. Όσο για τον «καβουράκια» ήταν χρόνια στα Κοντράτα. Έχει γυρίσει παντού... Μπονικίλα, Κουμπαμπίτι, Καμπέρα, παντού. Τώρα αυτά που ‘κανε ο Whitlam τους ήρθαν κουτί. Αυτά περιμένανε. Γέμισε ο κόσμος λεφτά.

ΤΑΚΗΣ: Τι λεφτά ρε Μιχάλη; Πού είναι τα λεφτά; Σοβαρολογείς;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς σοβαρολογώ. Αρκεί να μην πας με το σταυρό στο χέρι.

ΤΑΚΗΣ: Μα μου μιλάς για λεφτά από απατεωνιές, από κλεψιές και από ψευτιές; Τι λες ρε Μιχάλη; Εσύ μου μιλάς έτσι; Εσύ μου λες για ψευτοσυντάξεις, για ατιμίες, για ανηθικότητες;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν θα ‘μαστε καλά νομίζω.

ΤΑΚΗΣ: Μα τώρα σοβαρολογείς; Παίρνεις παράδειγμα από τους καφενόβιους, τους τεμπέληδες, τους αλήτες; Εσύ τα λες αυτά;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν μου λες, φίλε μου, μπορείς να μου πεις πού ζεις;

ΤΑΚΗΣ: Εδώ ζω, στο Randwick του Σύδνεϊ Αυστραλίας.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν νομίζω. Ξέρεις τι πάει να πεί Social Security;

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς ξέρω.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ξέρεις τι σημαίνει Medibank;

ΤΑΚΗΣ: Ναι ξέρω. Πιστεύω, μάλιστα, ότι αυτό θα βουλιάξει τη χώρα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Α! Αυτό το ξέρεις και τους τεμπέληδες τους ξέρεις. κείνο όμως που αγνοείς είναι ότι ο γείτονάς μου ο γιατρός, ο Κωνσταντακόπουλος, που πήρε με χίλια βάσανα την άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος και βρωμούσαν τα χνώτα του από την πείνα... Θα 'πρεπε να ξέρεις ότι οδηγούσε ένα Valiant του '64 γεμάτο σκουριά. Ξέρεις τι οδηγά τώρα;

ΤΑΚΗΣ: Οχι.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Να σου πω εγώ; Jaguar, φίλε μου, και η γυναίκα του Μερσεντές

ΤΑΚΗΣ: Με γεια του, με χαρά του!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, αλλά πώς τα 'κανε;

ΤΑΚΗΣ: Πώς;

ΜΙΧΑΛΗΣ: 'Οπως λένε, μετά το Medibank, από είκοσι επισκέψεις την εβδομάδα έφθασε τις διακόσιες μέσα σε λίγο καιρό.

ΤΑΚΗΣ: Τι είπες; Διακόσιες;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μάλιστα διακόσιες και τριακόσιες. Και κάτι άλλο ακόμη: έχεις ακούσει γιατρό να πληρώνει σχεδόν τον πελάτη και να του δίνει και τα φάρμακα δωρεάν;

ΤΑΚΗΣ: 'Οχι, δεν έχω. Αλλά πώς; Γιατί;

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Με έμφαση.) Μα πού ζεις παιδάκι μου;

ΤΑΚΗΣ: Μα δεν γίνεται έλεγχος; Ο γιατρός είναι επιστήμονας με υπεύθυνα χαρτιά, αποδείξεις κλπ κλπ.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, έτσι να πιστεύεις! 'Ακουσε, φίλε μου, ξέρω ότι εσύ θέλεις να κάνεις τώρα τους δικούς σου λογαριασμούς. Κάνε, λοιπόν, τα μαθηματικά σου και τα λέμε. Αύριο πάντως, ό,τι και να γίνει και όπως και να γίνει, πρέπει να πας στο Ταμείο Ανεργίας να δηλωθείς. Αν θέλεις έρχομαι κι εγώ μαζί.

ΤΑΚΗΣ: 'Ο... όχι, όχι δεν είναι ανάγκη.

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Κοιτάζει το ρολόι του.) Πρέπει να φύγουμε, θα περιμένει η Μαρία

ΤΑΚΗΣ: Ναι πάμε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ξέρεις κάτι; Τώρα που τελειώνει το γήπεδο θα γεμίσει

εδώ. ΘΕΛΕΙΣ να καθήσουμε;

ΤΑΚΗΣ: Οχι, καλύτερα να πηγαίνουμε.

(Σηκώνονται, χαιρετούν το Βασιλάκη και τον Καφετζή και προχωρούν στην πόρτα. Εκεί ο Μιχάλης σταματά και τον φέρνει πίσω στο τραπέζι.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ξέχασα μωρέ. Να εδώ είναι \$2.000 Πάρε μια τηλεόραση κι ένα πλυντήριο.

ΤΑΚΗΣ: Μιχάλη, δεν είναι ανάγκη.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς είναι. Η τηλεόραση είναι μόρφωση κι ας λένε ότι θέλουν... Τα παιδιά μπορούν πολύ να ωφεληθούν και να έχουν και παρέα.

ΤΑΚΗΣ: Μόνο τα παιδιά;... Αλλά Μιχάλη δεν χρειάζονται, σε κανένα μήνα θα αρχίσει να βγάζει το μαγαζί. Κάτι θα μπαίνει στην μπάντα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Του τα βάζει στην τσέπη). Όταν βουλευτείς και μπορείς μου τα επιστρέφεις.) (Ο Τάκης τον κοιτά στα μάτια. Απλώνει το χέρι και του πιάνει τον ώμο.)

ΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ!

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

Βρισκόμαστε στο σπίτι του Μιχάλη. Το σαλόνι υπέροχα στολισμένο σ' ένα συνεχόμενο η κουζινοτραπεζαρία. Η Μαρία συγυρίζει. Στη μέση της τραπεζαρίας, το μεγάλο τραπέζι στρωμένο, έτοιμο για φαγητό. Ο Μιχάλης διαβάζει ανέμελα την εφημερίδα του στο διπλανό καναπέ.

ΜΑΡΙΑ: Έλα, Μιχάλη μου, βοήθα κι εσύ λίγο να τελειώνω, είναι 11 η ώρα. Οπου να 'ναι θα 'ρθούνε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν μου λες, ρε γυναίκα, μπορείς να μου πεις τις κόρες γιατί τις έκανα;

ΜΑΡΙΑ: Τις έκανες; Τις έκανα να λες. Εσύ πού τις βρήκες, στις μάνας σου;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εντάξει, τις βρήκες εσύ στη δική σου. Γιατί τις έχω μου λες. Πραγματικά πιστεύεις ότι θα γίνουν αυτές γυναίκες άμα τώρα δεν αρχίσουν να βοηθάνε;

ΜΑΡΙΑ: Μα τώρα ξυπνήσαν τα παιδιά Μιχάλη μου. Είπα αφού έρχονται ο Τάκης με τα παιδιά του να μην περάσουν τα κορίτσια της Κικής να τις πάρουνε. Ήταν να πάνε στην εκκλησία. Ξέρεις είναι του Σταυρού σήμερα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Βοήθειά μας! Δεν έχουμε κανένα που να γιορτάζει; Έχουμε;

ΜΑΡΙΑ: Οχι, δεν έχουμε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ο πατέρας που είναι; Δεν τον βλέπω.

ΜΑΡΙΑ: Ήταν όλο μούτρα το πρωί. Ήθελε να πάμε στην εκκλησία.

Του είπα έχω πολλές δουλειές και δεν του άρεσε... Τηλε-
φώνησα στην Κική και έστειλε τον Αρίστο και τον Πήρε.
'Όπου να 'ναι θα 'ρθει. Θα 'ναι ΟΛΟ μούτρα. «Χρονιάρες
μέρες», μου 'λεγε, «πώς τους κρατάς μακριά από την εκ-
κλησία;» Λες κι εγώ σας κρατάω...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έλα τώρα δεν τον ξέρεις το γέρο; Όλο και κάτι του φταίει.

ΜΑΡΙΑ: Το σωστό είναι ότι έπρεπε να τους πεις να 'ρθουν μίαν
άλλη μέρα, όχι σήμερα. Σήμερα έπρεπε, πράγματι, να πάμε
στην εκκλησία.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μη φοβάσαι, ο Άγιος δεν μας κρατάει κακία! Δεν κρατάνε
μπακαλοδέφτερα οι Άγιοι, ας λέει ο πατέρας μου... Από
τότε που πέθανε η γριά το ριξε κι αυτός στη θρησκεία.
Πρώτα, στη μια μεριά του χωριού χτύπαγε η καμπάνα της
εκκλησίας, στην άλλη έτρεχε αυτός. Τώρα θρήσκεψε ο άν-
θρωπος!

ΜΑΡΙΑ: Ελα, μωρέ Μιχάλη, γέρος άνθρωπος είναι. Καταβεβλημέ-
νος, έχασε τη σύντροφό του σε μια ξένη χώρα... Η εκκλησία
είναι το αποκούμπι, η ελπίδα του...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Κι εμείς τί είμαστε;

ΜΑΡΙΑ: Εμείς... εμείς είμαστε τα παιδιά του, που του δίνουμε στα
νεύρα, που μας δίνει κι εκείνος, που τον αγαπάμε και μας
αγαπά! Αλλά η εκκλησία... ο Θεός, εκεί είναι φυσικό να 'ναι
η ελπίδα, η γαλήνη, η ψυχική λευτεριά...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Βλέπω σου κάνει καλό Κατηχητικό κάθε μέρα.

ΜΑΡΙΑ: Ναι... Κατηχητικό μου κάνει... Μου ψένει το ψάρι στα χείλη
κάθε μέρα, αλλά τι να κάνω;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τί;

(Εξαφνα χτυπά η πόρτα. Μπαίνουν μέσα τα δυο παιδιά του Τάκη και
ακολουθούν οι μεγάλοι.)

ΠΑΙΔΙΑ: Καλημέρα θεία! (τη φιλούν.)

ΜΑΡΙΑ: Καλημέρα, λεβέντες μου. Τι κάνετε;

ΠΑΙΔΙΑ: (Και οι δυο μαζί.) Καλά θεία.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Γεια σας μάγκες! Τί κάνετε βρε θηρία;
ΠΑΙΔΙΑ: (Του δίνουν το χέρι.) Καλά θείε. Καλά, ευχαριστώ!

(Ερχεται η Μαρία και μπαίνει στη μέση.)

ΜΑΡΙΑ: Ελάτε εδώ λεβέντες μου, εδώ που είναι και τα κορίτσια... σας περιμένουν. (Τα οδηγεί στο διπλανό δωμάτιο. Την ακολουθεί και η Κούλα.) Να, βλέπετε, κοπελιές μου, ήρθαν τα αγόρια. (Ακούγεται μόνο η φωνή της.)

ΚΟΥΛΑ: (Από το διπλανό δωμάτιο.) Γεια σας κούκλες μου! Τί κάνετε;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τάκη, κάθησε όπου θέλεις, όπου βολεύεσαι.

ΤΑΚΗΣ: Εντάξει... Εντάξει είμαι. Πες μου ο πατέρας σου πού είναι; Δεν είναι εδώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: «Έχει πάει στην εκκλησία. Είναι του Σταυρού σήμερα,

ΤΑΚΗΣ: Βοήθειά του! Καλά έκανε!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λέγε τι πίνεις;

(Οι γυναίκες έχουν ήδη μπει μέσα πάλι.)

ΤΑΚΗΣ: Δώσε μου ό,τι θέλεις, ό,τι έχεις.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι ό,τι έχω... Ό,τι θέλεις έχω. (Ανοίγει το εντοιχισμένο Θέ- λεις ούζο, κονιάκ, κρασί, ουίσκυ, μπακάρντι; Τι θέλεις;

ΤΑΚΗΣ: (Γελά). Εντάξει λίγο ουίσκυ με πάγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μπράβο! Αυτός είσαι!

ΜΑΡΙΑ: (Κατι φτιάχνει στο τραπέζι του δείπνου.) Δεν τα αφήνεις αυτά τα σαχλά: «Αυτός είσαι, αυτή είμαι» και κάτι άλλα μοντερνορωμέικα.

(Ο Τάκης και η Κούλα γελάνε.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί ρε γυναίκα; Μια χαρά λόγια είναι. Μου τη δίνεις. Δεν

πάει άλλο, μου την έχεις δώσει. Ωραία έκφραση, εκατό τοις εκατό ρεαλιστική.

ΜΑΡΙΑ: Ασε μωρέ τις σάχλες! Μου τη βίδωσε, λέει, άντε δώστ' του να πιει να σου πει και του χρόνου.

ΤΑΚΗΣ: Μαρία, τί σκας παιδί μου; 'Ασ' τους, μια καινούργια έκφραση είναι, ένα ξέσπασμα. Δείχνει ότι ο κόσμος όσο πάει και τα βαριέται όλα, ακόμη και τη γλώσσα του και τις εκφράσεις του. Θέλει κάτι καινούργιο, κάτι πιο γρήγορο, πιο σύντομο, πιο πιπεράτο. Μήπως οι άλλοι λαοί δεν κάνουν τα ίδια; Και οι Αγγλοι δεν κάνουν τα ίδια;

ΜΙΧΑΛΗΣ: ' Ολο φου και φου και φου είναι οι άνθρωποι. 'Ασε με, θέλουν να πουν και Φάκιου σου λένε. (Όλοι γελάνε.) Γυναίκα εμείς οι άντρες βουλευτήκαμε, την Κούλα τράταρε τηνε εσύ. Και... ξέρεις φέρε κάτι να πάει το πιωτό κάτω.

(Δίνει το ποτήρι στον Τάκη και με επίδειξη βάζει μπροστά του το με ενός εκλεκτού ουίσκυ).

ΜΑΡΙΑ: (Με έμφαση.) Ναι, Μιχάλη μου, θα φέρω μεζεδάκι...

ΤΑΚΗΣ: ' Εχει απόλυτο δίκιο η Μαρία. Ξέρει η νοικοκυρά τη δουλειά (Η Κούλα βγαίνει από την κουζίνα μ' ένα δίσκο γεμάτο εδέσματα.)

ΚΟΥΛΑ: Ορίστε, κύριοι, ήρθαν και οι μεζέδες.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, για πες μου φίλε, τι έγινε με το Ταμείο Ανεργίας; Πήγες;

ΤΑΚΗΣ: Οχι... δεν πήγα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί; Πες μου γιατί δεν πήγες;

ΤΑΚΗΣ: Ασ' τα Μιχάλη... τα λέμε μια άλλη φορά.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί άλλη φορά; Τώρα είναι η καλύτερη ώρα που είμαστε οι τέσσερις μας. Δεν θα το βγάλουμε και σεργούνι τώρα να το μάθει όλος ο κόσμος.

ΚΟΥΛΑ: (Κοιτάζοντας τον ΤΑΚΗ) Ασφαλώς τώρα είναι η καλύτερη ώρα. Γιά πές' τα και του φίλου σου αυτά που σε βασανίζουν.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ωστε είναι κάτι που σε βασανίζει; Τί είναι, για λέγε μας;

ΤΑΚΗΣ: Μα, βρε Μιχάλη, στο Θεό που πιστεύεις, γίνονται αυτά τα πράγματα;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δηλαδή τι συζητάμε τόσον καιρό... σαπουνόφουσκες; Εσύ Κούλα τι λες;

ΚΟΥΛΑ: Εγώ αν γινότανε θα πήγαινα τώρα κιόλας. Μα θέλει ρώτημα, βρε Μιχάλη; Εσύ Μαρία τί λες;

ΜΑΡΙΑ: Εγώ ξέρω ότι το επίδομα έρχεται κάθε δεκαπενθήμερο, ένα χρόνο τώρα χωρίς διακοπή... Για σύνταξη δεν ξέρω, αλλά όλοι λένε ότι τυπικές διαδικασίες υπολείπονται.

ΤΑΚΗΣ: Μα, Μιχάλη, σοβαρολογείς; Υπόγραψες δήλωση ανικανότητας;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τάκη, μας δουλεύεις τώρα;

ΤΑΚΗΣ: Α! Όχι φίλε μου... Αλλά το βλέπω σαν αστείο.

ΜΑΡΙΑ: (Σηκώνεται.) Να δω τι κάνουν τα παιδιά. Νομίζω θα ήταν καλύτερα να τους στρώσουμε τραπέζι να φάνε εκεί στο δωμάτιο της Αρετής που έχει και μπαλκόνι γιατί ο πατέρας ίσως αργήσει.

(Σηκώνεται και η Κούλα. Ο Τάκης στριφογυρίζει το ποτήρι με το ουίσκυ στο χέρι του. Τα λόγια του βγαίνουν σιγά-σιγά και μασημένα.)

ΤΑΚΗΣ: Μιχάλη, εγώ δεν τα βλέπω τόσο εύκολα τα πράγματα. Τώρα, εσύ, πως τα βλέπεις τόσο απλά, τόσο αθώα, δεν μπορώ να καταλάβω...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Άφησε να 'ρθουν και οι γυναίκες. Πάντως η Κούλα, βλέπω συμφωνεί απόλυτα μαζί μου.

ΤΑΚΗΣ: Η Κούλα... Η Κούλα πιάνεται πολύ εύκολα από μια ιδέα γρήγορου ξελαφρώματος και γρήγορου πλουτισμού. Αν ήταν δυνατόν να κάνει ο,τιδήποτε για να βρεθεί στις μέρες πριν την καταστροφή... Μα, δυστυχώς, δεν γίνεται. Σιγά-σιγά θα ξαναβάλουμε τη ζωή μας σε μια σειρά.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τί σειρά βρε άνθρωπε μου; Τί σειρά; Δουλεύεις ένα μαγαζί,

απ' ό,τι έμαθα, δώδεκα ώρες την ημέρα και την «κρέμα» την τρώει ο Καστελλοριζιός. Είναι ζήτημα εάν εσύ με τη Κούλα μαζί κάνετε μια καλή γουέντζα'...

ΤΑΚΗΣ: Γιατί λίγα είναι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λίγα δεν είναι. Μα αν πάθει κάτι ο ένας σας και χρειαστείς εργάτης; Τότε τι γίνεται; Τι μένει; Τίποτα!

ΤΑΚΗΣ: Και πάλι θα μείνουν δυο-τρία εκατοστάρικα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τί είναι μωρέ \$200 ή \$300 την εβδομάδα; Μια οικογένεια με σπίτι, με ενοίκιο, με δυο παιδιά μεγαλωμένα, με σχολικά έξοδα και λοιπά. Τι είναι;

ΤΑΚΗΣ: Το ξέρω και το ξέρεις. Δεν είναι πόσα κάνεις πολλές φορές, αλλά πόσα σου μένουν. Με πόσα αρκείσαι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Με στόμφο.) «Πλούσιος εστιν ο εις ολίγα αρκούμενος αυτό εννοείς;

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς, Όχι σαν την Κούλα που ό,τι κάνει η Ποτούλα κοιτάζει. Ας δει, μια φορά, τι πρέπει να κάνει εκείνη, τι πρέπει να κάνουμε εμείς.

(Οι γυναίκες μπαίνουν στο δωμάτιο. Μπροστά είναι η Κούλα.)

ΚΟΥΛΑ: Κάτι για το όνομά μου άκουσα...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τίποτα έτσι μιλάγαμε.

ΚΟΥΛΑ: Και τί λέγατε για μένα;

ΤΑΚΗΣ: Ελεγα ότι τώρα τελευταία όλο τις οικονομημένες κοιτάζεις,

ΚΟΥΛΑ: Και ποια ιδιαίτερα παρακαλώ;

ΤΑΚΗΣ: Να, σήμερα η Ποτούλα ψώνισε ταγέρ, αύριο θα αγοράσει γούνα. Σήμερα στο σπίτι της βάλανε μπαρ, αύριο χτίζουνε πισίνα.

ΚΟΥΛΑ: (Θυμωμένα) Γιατί, μωρέ, ψέματα είναι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έλα... έλα αυτά είναι γυναικείες κουβέντες. Όλες οι γυναίκες το ίδιο είναι.

(Η Μαρία τον κοιτάζει αυστηρά, αλλά δεν μιλάει.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ακουσε, Τάκη, έπρεπε να πας στο Social Security και να είχες δηλωθεί. Εγώ μίλησα του Βασιλάκη κι αυτός μίλησε στο Δήμο. Ο γιατρός σε περιμένει.

ΤΑΚΗΣ: (Με έξαψη.) Τι με περιμένει; (Γυρίζει και τους κοιτά όλους.) Με περιμένει; Πώς με περιμένει; Εγώ δεν είπα σε κανέναν ότι θα πάω. Ποιος είπε ότι θα πάω; Ποιος έδωσε το όνομά μου;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ησύχασε... Δεν έδωσε κανένας όνομα, ούτε είπε συγκεκριμένα πράγματα. Τ' όνομά σου δεν αναφέρθηκε καθόλου.

ΚΟΥΛΑ: Γιατί μωρέ; Τι έγινε δηλαδή; Μύγα σε τσίμπησε;

ΤΑΚΗΣ: (Σηκώνεται όρθιος.) Καθήστε κάτω όλοι παρακαλώ. Καθήστε και ακούστε με. (Πιάνει νευρικά το μέτωπό του. Ζύνει με νεύρο τα μαλλιά του με τα χέρια του και αρχίζει.) Λοιπόν, ακούστε με προσεχτικά. Αυτά που λέτε για το Ταμείο Ανεργίας και ιδιαίτερα η σύνταξη, είναι εκατό τοις εκατό ατιμίες. Ιδίως η σύνταξη είναι μια υπόθεση ζωής και θανάτου. Θα υπογραφτούν τόσα χαρτιά, θα γίνουν τόσες και τόσες καταθέσεις... υπεύθυνες δηλώσεις, ιατρικές εξετάσεις, επίσημα έγγραφα και λοιπά. Είναι μια τρομερή, μια ελεεινή υπόθεση. (Όλοι τον ακούνε ανόρεκτα.) Υπογράφεται επίσημα και δηλώνεται ότι είσαι ανίκανος. Κάνεις απ' ό,τι έμαθα Marrowgram. Κάνεις πολλές φορές τον άρρωστο και τον τρελό. Όλα αυτά όταν αποδειχτούν ψευδή διώκεσαι απ' το νόμο αμείλικτα... Μα τί τη θεωρείτε επιτέλους την Αυστραλία... χώρα ηλιθίων; Προς Θεού δεν θα ελέγξουν να βρουν τι κάνεις, τί έχεις, τί δεν έχεις; Πώς ζεις; Που δουλεύεις;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μα, βρε παιδί μου, εσύ...

ΤΑΚΗΣ: Μην με διακόπτεις σε παρακαλώ!

ΚΟΥΛΑ: Τί σε διακόπτει; Εσύ μιλάς μία ώρα τώρα!

ΤΑΚΗΣ: Μην με διακόπτετε... Λοιπόν, έλεγα και σας το λέω, αυτό είναι μια απάτη πρωτάκουστη. Είναι μια απάτη που βγάζει μάτι. (Ακούγονται χτυπήματα στην πόρτα.)

ΜΑΡΙΑ: Ο πατέρας θα είναι.

(Σηκώνεται και του ανοίγει. Μπαίνει μέσα ο γέρος. Μετρίου αναστή αδύνατος, ασπρομάλλης με κοντό γκριζο μουστάκι και αστραφτερά.

ΠΑΤΕΡΑΣ: Τι βλέπω; Δεν φάγατε ακόμη;

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Θυμωμένος.) Να τος πάλι! Πώς θα φάμε χωρίς εσένα πατέρα.

ΠΑΤΕΡΑΣ: Ναι, αλλά είναι μία η ώρα.

ΜΑΡΙΑ: Και τί πειράζει;

(Ο Μιχάλης πλησιάζει τον πατέρα του και τον συστήνει.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, ο πατέρας μου Κίμων. Πατέρα, ο φίλος μου Τάκης και η γυναίκα του Κούλα.

ΠΑΤΕΡΑΣ: (Δίνει το χέρι του.) Να που επιτέλους σε γνωρίζω κι από κοντά! Ο παλιός φίλος του γιου μου, έτσι;

ΤΑΚΗΣ: Ναι, κύριε Κίμων. Χαίρω πολύ. Και εγώ ήθελα να σας γνωρίσω από κοντά, χρόνια τώρα, μιλάμε για σας με το Μιχάλη.

ΚΟΥΛΑ: Κι εγώ χαίρω πολύ. Τί κάνετε; Πώς πάει η Αυστραλία;

ΚΙΜΩΝ: Πώς να πάει; Εγώ είμαι «σαν το ψάρι στη στεριά.»

ΚΟΥΛΑ: Γιατί το λέτε αυτό;

ΚΙΜΩΝ: Γιατί εμείς οι γεροντότεροι μόνο στην Ελλάδα είμαστε στα «νερά» μας. Εδώ... τί να με τραβήξει εμένα;

ΤΑΚΗΣ: Μην το λέτε αυτό, κύριε Κίμων. Η Αυστραλία είναι ωραία χώρα. Εδώ είναι τα παιδιά σας, τα εγγονάκια σας, Τι άλλο θέλετε;

ΚΙΜΩΝ: Εκεί... εκεί τους θέλω. Εκεί μπορώ να τους χαρώ. Αλλά... τι σταματήσατε; Γιατί διακόψατε τη συζήτησή σας; Συνεχίστε.

(Η Μαρία σηκώνεται και του φέρνει ένα ποτήρι με παγάκια και ρίχνει μέσα ούισκυ και του το δίνει.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, τι λέγαμε: Α! ναι συνέχισε Τάκη. Νομίζω δεν εξά-

ντλησος τα επιχειρήματά σου.

ΤΑΚΗΣ: (Κοιτάζει γύρω του δειλά, ερευνητικά.) Άφησε, Μιχάλη, μιν άλλη φορά.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί άλλη φορά; Τί σε φοβίζει ο πατέρας μου; (Γελαστά)

ΤΑΚΗΣ: Δηλαδή απ' ό,τι καταλαβαίνω το «ΚΟΛΠΟ» δεν το ξέρει κανείς εκτός... απ' όλους μας!

ΚΙΜΩΝ: Τί παιδί μου;

ΤΑΚΗΣ: Κύριε Κίμων, λέω στον Μιχάλη ότι «ο κόσμος το 'χει τούμπανο κι εμείς κρυφό καμάρι».

ΚΙΜΩΝ: Ε! Εδώ στο καφενείο σχεδόν όλοι το ξέρουν. Και σιγά-σιγά όλοι οι υποψήφιοι εξαφανίζονται. Οι πελάτες αραιώνουν.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αλήθεια, πατέρα;

ΚΙΜΩΝ: Αμέ τι; Να ο Τριαντάφυλλος, ο γείτονας, την πήρε τη σύνταξη κι έφυγε. Τώρα βρίσκεται στην ωραία του Μυτιλήνη.

ΤΑΚΗΣ: Κύριε Κίμων, σοβαρολογείτε;

ΚΙΜΩΝ: Ρωτήστε να μάθετε. Αλλά γιατί παραξενεύεστε, παιδί μου. π' ό,τι άκουσα είναι τόσο εύκολο...

ΤΑΚΗΣ: Τόσο εύκολο; ...

ΚΙΜΩΝ: Αφού είσαι φίλος του Μιχάλη τότε γιατί να κρυβόμαστε; Εγώ γιατί νομίζεις ότι κάθομαι. Μόλις συμπληρώσω δυο χρόνια θα πάρω σύνταξη!

ΤΑΚΗΣ: Ναι, αυτό το 'χω ακούσει. Αλλά αυτό δεν είναι απάτη, ούτε κομπίνα. Έτσι λένε οι νόμοι του κράτους, έτσι γίνεται. Δικαιούστε να την πάρετε, δεν κλέβετε. Πόσων ετών είσαστε κύριε Κίμων;

ΚΙΜΩΝ: Εβδομήντα δυο παρακαλώ.

ΤΑΚΗΣ: Να τα εκατοστήσετε!

ΚΙΜΩΝ: Ευχαριστώ. Αλλά για πέστε μου να καταλάβω κι εγώ για το πράγμα συζητάτε;

ΤΑΚΗΣ: Τίποτα... τίποτα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Πατέρα είναι όπως σου τα είπα. Ο Τάκης τα 'χασε όλα σε οικοδομές. Αλλά στην Ελλάδα έχει το σπιτάκι του, τα χτήματάκια του. Άμα πάρει τη σύνταξη μπορεί να 'ρθει να ζήσει εκεί σα βασιλιάς.

ΚΙΜΩΝ: Από την Αιγιάλεια δεν είσαι;
ΤΑΚΗΣ: Ναι, από την Ακράτα.
ΚΙΜΩΝ: Και το ρωτάς παιδί μου!
ΤΑΚΗΣ: Μα, κύριε Κίμων, όπως λέω και στο Μιχάλη, δεν είναι τόσο απλό.
ΚΙΜΩΝ: Μα είναι απλό...
ΤΑΚΗΣ: Μη... μη, προς Θεού, το λέτε αυτό! Είναι μια υπογραφή μαχαίρι, μια δήλωση ανήθικη, ψεύτικη, εξευτελιστική. (Όλοι τον κοιτάνε.) Είναι ένα χαστούκι στη ζωή και στην ιδιοσυγκρασία του άντρα. Είναι μια ταπείνωση τόσο μα τόσο εξευτελιστική... Αφού είμαι γερός, κι εσύ Μιχάλη. Μια χαρά Θεού είμαστε πώς... πώς θα ειπούμε... Πώς θα ειπώ ότι είμαι ανίκανος; Μα, προς Θεού, δεν φοβάστε;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι να φοβηθείς μωρέ; Αφού είπαμε με \$1000 είναι όλα κανονισμένα.
ΤΑΚΗΣ: Μα εγώ δεν έχω \$1000.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Θα στα δώσω εγώ.
ΤΑΚΗΣ: Οχι... όχι δεν είναι τα λεφτά.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Τότε τί είναι;
ΤΑΚΗΣ: Είναι η συνείδηση, ο φόβος, η ευθύνη, η ντροπή.
ΚΙΜΩΝ: Αν είναι έτσι... Αν φοβάσαι και ντρέπεσαι αλλάζει...
ΜΙΧΑΛΗΣ: Τάκη, το ξέρεις ότι φόβος δεν υπάρχει.
ΤΑΚΗΣ: Εντάξει... Εντάξει δεν υπάρχει φόβος, παρ' όλο που ο φόβος δεν είναι κάτι το ευκαταφρόνητο.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Ω! Αδελφέ μου, εσύ θέλεις και εγγυήσεις βλέπω.
ΤΑΚΗΣ: Οχι... όχι δεν θέλω εγγυήσεις αλλά γιατί το αποκλείεις;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί θα υπογράψει ο Κρατικός γιατρός.
ΤΑΚΗΣ: Και ποιος σου εγγυάται ότι αυτός ο Κρατικός γιατρός θα μείνει εκεί για πάντα;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Ποιος ζήτησε κάτι τέτοιο;
ΤΑΚΗΣ: Μα, αν αυτή η κυβέρνηση αλλάξει; Αν τον πετάξουν τον Whitlarm, όπως πολλοί το πιστεύουν, τότε τί γίνεται;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Εσύ λες να 'χει άλλη Κυβέρνηση το guts ν' αλλάξει τέτοιο κοινωφελή νόμο;

ΤΑΚΗΣ: Κοινωφελή ε; Κοινωφελή αλλά με τόσα παραθυράκια για απατεωνιές...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Και ποιος νόμος δεν έχει παραθυράκια;

ΤΑΚΗΣ: Ναι... ναι, αλλά...

ΚΙΜΩΝ: Ακουσε, παιδί μου, αν φοβάσαι, όπως είπαμε, μην προχωρείς.

ΤΑΚΗΣ: Μα, κύριε Κίμων, δεν άρχισα καθόλου και ούτε πρόκειται...

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Θυμωμένος.) Ε! τότε τί συζητάμε;

ΤΑΚΗΣ: Μιχάλη, άκουσε. Δεν μπορώ να καταλάβω πώς εσύ συμφωνείς σε μια τέτοια πράξη... Δεν μπορώ να καταλάβω πώς είναι δυνατόν να το βλέπεις τόσο απλό; Εδώ η Κυβέρνηση μαζί με τις τόσες καινοτομίες της έκανε και μιαν ωραία αρχή. Να εδώ ο πατέρας σου ούτε ήρθε εδώ ποτέ πριν, ούτε δούλεψε, ούτε κόπιασε, ούτε πλήρωσε ποτέ εφορία και του λέει: «Αγαπητέ κύριε δούλεψε για μένα το παιδί σου, σ' ανταμείβω, λοιπόν, γι' αυτό. Γέρος άνθρωπος είσαι, ήρθες εδώ, δικαιούσαι μια σύνταξη. Πάρ' τηνε.»

ΜΙΧΑΛΗΣ - ΚΙΜΩΝ: (Μαζί.) Και...;

ΤΑΚΗΣ: (Σιγανά.) Και... έρχεσαι εσύ τώρα και μου λες αυτή τη χώρα, αυτή την άγια χώρα που φέρεται τόσο ωραία στον πατέρα σου και στον κάθε πατέρα να την προδώσω. Ερχεσαι εσύ να την κατοικήσεις. Πας τώρα να τη φτύσεις στα μούτρα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Α! Α! Δεν έχεις δίκιο!

ΤΑΚΗΣ: Έχω και πάρα έχω! Ξέρεις ρε Μιχάλη, αυτό το ταμείο ανεργίας, αυτό το τμήμα κοινωνικών υπηρεσιών και κοινωνικών ασφαλίσεων, αυτό το social security είναι ο πιο ιερός κουμπαράς ενός έθνους, ενός κράτους, ενός λαού. Ένας κουμπαράς ιερός σαν την υγεία, τη φτώχεια, την ανεργία. Ναι Μιχάλη, αυτό είναι το μόνο αποκούμπι του φτωχού, του άτυχου, του άρρωστου, του άνεργου. Είναι η μόνη ελπίδα τους... αν έχουν ελπίδα...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μωρέ νομίζω ότι δεν ξέρεις τι λες σήμερα!

ΤΑΚΗΣ: Ναι, Μιχάλη, έτσι είναι. Έκανε ο Whitlam για το καλό του κόσμου, του φτωχού κόσμου, του άρρωστου κόσμου, ένα νόμο για το δύστυχο, τον ανίκανο. Του 'δωσε πέντε

δεκάρες να μπορεί να ζει, και θα πάμε εσύ κι εγώ να τους τα κλέψουμε; Τα χρήματα αυτά δεν ανήκουν σ' εμάς. Έδωσε και δίνει συντάξεις μόνο στους άρρωστους και τους λέει: «Πηγαίνετε να ζήσετε και να πεθάνετε όπου θέλετε.» Άκουσες, Μιχάλη, τι είπε ο πατέρας σου; «Σαν το ψάρι στη στεριά» είναι μακριά απ' την Ελλάδα. Ε! αυτή την ωραία και φιλανθρωπική χειρονομία πάμε εμείς να την εκμεταλλευτούμε;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μα, πραγματικά πού ζεις βρε παιδάκι μου; Γούστο έχει να μου πεις τώρα ότι θα φτωχύνει η Αυστραλία με δυο συντάξεις δικές μας.

ΤΑΚΗΣ: Δική σου, Μιχάλη, δική σου. Εγώ δεν τη θέλω. Το ξέρω δεν θα φτωχύνει. Θα φτωχύνω όμως εγώ. Θα φτωχύνει η ψυχή μου, θά φτωχύνει το βλέμμα μου, θα κοντύνει το μπόι μου, θα καμπουριάσει η ράχη μου γιατί δεν θα βαστάξει ποτέ τέτοιο βάρος, τέτοια ψευτιά... (Με βλέμμα απλανές.) Καλύτερα, βρε Μιχάλη, να βγω έτσι στους δρόμους με τα χέρια ανοιχτά ικετευτικά και να πω ελεήστε Χριστιανοί. Ελεήστε με γιατί φτώχυνα... Θα' ναι πιο τίμιο...

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Θυμωμένα.) Έτσι, λοιπόν, ε;

ΤΑΚΗΣ: Ναι, έτσι ακριβώς! Αυτή η σύνταξη δεν θα έχει παρά μια ζωή εφιάλτες, μια ζωή μουντζουρώματα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι μουντζουρώματα μωρέ; Μουντζουρώματα είναι το να θέλεις να επιβιώσεις, το να θες να ζήσεις; Μα είσαι καλά;

ΤΑΚΗΣ: Εγώ αν είμαι καλά ή εσύ; Σκέφτηκες καμιά φορά... Καμιά φορά λέω αν γίνει ένας έλεγχος και σε ανακαλύψουν και σου φέρουν στα μούτρα τις υπογραφές σου, τις δηλώσεις σου. Σκέφτηκες τι θα κάνεις;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εσύ, παιδάκι μου δεν θέλεις ν' αλλάξεις. Δεν θέλεις να ζήσεις.

ΤΑΚΗΣ: Ν' αλλάξω σε τί, ρε Μιχάλη; Να αυτογελοιοποιηθώ δηλαδή; Να υπογράψω ότι είμαι ανίκανος;

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Οργισμένος.) Ε, τότε μην υπογράφεις! Μην κοιτάξεις να ζήσεις όπως όλοι. Δούλευε εκεί σαν κορόιδο δώδεκα ώρες

την ημέρα, δούλευε σ' ένα κωλονοικιάρικο και ζήτηγε δανεικά για να αγοράσεις μια τηλεόραση, ένα πλυντήριο, ένα σαλόνι.

(Έπεσε βουβαμάρα.)

ΤΑΚΗΣ: Αυτό δεν έπρεπε να το ειπείς. (Με λόγια που 'βγαιναν από τα σπλάχνα του). Εγώ δεν ζήτησα δανεικά από κανένα. (Δυνατά και νευριασμένα). Κούλα φέρε τα παιδιά.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ε... έλα... μου ξέφυγε...

ΤΑΚΗΣ: (Τον κοιτάζει στα μάτια) Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια Μιχάλη...!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Σαχλαμάρες!

ΤΑΚΗΣ: Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια, έτσι θα πεθάνω κι εγώ! (Ανοίγει την πόρτα και φεύγει).

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Είναι νύχτα στο σπίτι του Τάκη. Τα παιδιά κοιμούνται. Η Κούλα είναι ξαπλωμένη κι αυτή. Ο Τάκης είναι καθισμένος στο τραπέζι με το κεφάλι σκυφτό και ακουμπισμένο στο αριστερό του χέρι. Δίπλα μια μπουκάλια ούισκυ και ένα ποτήρι. Σηκώνεται και με βαριά, κουρασμένα βήματα πάει πίσω απ' τον πάγκο που φαίνεται σαν κουζίνα, ανοίγει το ψυγείο και βάζει παγάκια στο ποτήρι. Περπατά λίγο πάνω-κάτω και μετά κάθεται. Η Κούλα ξεπροβάλλει από την πόρτα τον κοιτάζει με μάλλον επιθετικό βλέμμα και προχωρεί κι αυτή για την κουζίνα.

ΤΑΚΗΣ: Λοιπόν, γυναίκα, σου 'σπασα τα νεύρα; Έτσι δεν είναι;

ΚΟΥΛΑ: (Γυρίζει.) Ναι, έτσι είναι... Να κάθεται τώρα και πίνεις και μου τα σπας πιο πολύ. Να δω πώς θα πάω σ' αυτό το ρημάδι αύριο... Αντε να δουλεύεις δώδεκα ώρες με τα νεύρα σμπαραλιασμένα.

ΤΑΚΗΣ: Κι όλα αυτά από μένα;

ΚΟΥΛΑ: Από εσένα, βέβαια, από ποιον άλλονε; Να... ένας φίλος ήρθε να μας δει, κατέβηκε από τον ουρανό και μας βρήκε, και εσύ τον έστειλες από 'κει που ήρθε. Δεν φτάνουν όλα τ' άλλα έγινες και αχάριστος τώρα.

ΤΑΚΗΣ: Εγώ, αχάριστος;

ΚΟΥΛΑ: Ναι, εσύ! Πήγες να τον βρῖσεις μέσα στο ίδιο του το σπίτι. Σηκώθηκες και έφυγες σαν σπανιόλικος ταύρος.

ΤΑΚΗΣ: Έτσι έπρεπε να γίνει. Έτσι μου 'ρθε... διαφορετικά θα

τσακωνόμασταν πιο πολύ.

ΚΟΥΛΑ: Γιατί τώρα ήταν λίγο; Όλη μέρα μαγειρεύε η κακομοίρα η Μαρία. Κι εσύ μου 'κανες διάλεξη τιμιότητας.

ΤΑΚΗΣ: Εγώ; Εγώ, προσπάθησα να το αποφύγω τόσες φορές.

ΚΟΥΛΑ: Να αποφύγεις τί; Εδώ πάει να σου ανοίξει τα μάτια ο κόσμος κι εσύ τσινάς. Θα σου πέσει πλάκωμα το τσεκ του Ταμείου Ανεργίας; Θα πάθει ο εγωισμός σου αν πάρεις τη σύνταξη και βγεις απ' τη λίγδα;

ΤΑΚΗΣ: Για ποια σύνταξη μωρέ μιλάς; Για ποια σύνταξη και για ποιο Ταμείο Ανεργίας; Αφού δουλεύουμε κι εσύ και εγώ. Πώς θα υπογράψω ψέματα;

ΚΟΥΛΑ: Γιατί όχι; Γιατί αυτός τα παίρνει ένα χρόνο τώρα; Τ' άκουσες, το 'πε καθαρά η Μαρία. Δουλεύει ο Μιχάλης, δεν δουλεύει; Το παίρνει όμως. Κι έχει να ζήσει. Αφού όλοι το παίρνουν γιατί να μην το πάρει κι αυτός.

ΤΑΚΗΣ: Εσύ όλο έτσι ξέρεις να λες! Έχει... έχει... έχει. Με γειά του με χαρά του!

ΚΟΥΛΑ: Ναι, το ξέρω. Ετσι λες πάντα για όλους. Αλλά αν δεν σου 'δινε αυτός δεν θα 'χες τώρα ούτε τηλεόραση, ούτε πλυντήριο. Αλλά σου άρεσε, νομίζω, να πλένω με τα χέρια.

ΤΑΚΗΣ: Μη φοβάσαι, σε μια εβδομάδα θα του τα στείλω τα λεφτά του. Θα κρατήσω το νοίκι απ' τον Καστελλοριζιό κι ας φωνάζει. Και να το 'χεις υπ' όψιν σου εγώ δεν του ζήτησα τίποτα. Αυτός σαν φίλος μου τα πρόσφερε... και μετά μου το κοπάνισε...

(Ενώ μιλούν στο βάθος ακούγεται σιγανά αλλά καθαρά το γνωστό τραγούδι «Γιατί Πατέρα;» με την Καίτη Γκρέυ και τον Καζαντζίδη.)

*Γιατί πατέρα; Γιατί πατέρα;/δεν έχεις ύπνο και ξαγρυπνάς
και κάθε βράδυ με τη μητέρα/μιλάτε ώρα κρυφά απ' εμάς.*

ΡΕΦΡΑΙΝ

*Γιατί παιδί μου η ζωή/δεν είναι όπως νομίζεις
σε κάνει πάντα να πονάς/να κλαις και να δακρύζεις, κλπ.*

ΚΟΥΛΑ: Του ξέφυγε του ανθρώπου... Αλλά κι εγώ να ήμουν τα ίδια θα σου 'λεγα!

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς! Ασφαλώς τα ίδια θα μου 'λεγες, αφού το ίδιο είσαστε, με τον ίδιο τρόπο σκέπτεστε. Μα εσύ, εντάξει, δικαιολογείσαι κάπως. Αλλά αυτός; Αυτός τί δικαιολογία έχει; Πόσο άλλαξε, λοιπόν, ο Μιχάλης... Κι ο γέρος; Να συμφωνεί κι αυτός με το «ΚΟΛΠΟ»! Ε, ρε χρήμα τί κάνεις!

ΚΟΥΛΑ: Τί τσαμπουνάς τώρα μπορείς να μου πεις; Τι βλακείες είναι αυτές; Γιατί να μην αλλάξει; Γιατί να μην είναι τέτοιος; Ποιός σε ξέρει μωρέ άμα δεν έχεις; Ποιος σε γνωρίζει; Ποιος σου μιλάει; Κανένας! Να ο άλλος ο φίλος σου, αυτός της παλιοπαρέας, ήρθε μια φορά να σε δει; Να δει τι κάνεις; Κι αυτός που ήρθε, τον έστειλες στο διάβολο... (Με σαρκασμό.) «Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια...».

ΤΑΚΗΣ: Μη με κοροϊδεύεις σε παρακαλώ.

ΚΟΥΛΑ: Τι μην σε κοροϊδεύω μωρέ; Θέλεις εσύ κοροϊδεύμα;

ΤΑΚΗΣ: (Σηκώνεται και αγριεύει.) Τί ζητάς δηλαδή γυναίκα; Τί ζητάς; Για πες μου το καλά, τι ζητάς;

ΚΟΥΛΑ: Τίποτα.

ΤΑΚΗΣ: Ζητάς να πάω να δηλώσω ότι είμαι άνεργος; Και μετά να πάω να πω στο γιατρό ότι είμαι άρρωστος για να πάρω σύνταξη ανικανότητας;

ΚΟΥΛΑ: Αν είναι για να ζήσεις, γιατί όχι;

ΤΑΚΗΣ: Πώς να ζήσω; Με το κεφάλι ψηλά ή σκυμμένο, κρυμμένο μέσα στα σκέλια μου μη και με δει κανείς.

ΚΟΥΛΑ: Να δει κανείς τι;

ΤΑΚΗΣ: Αυτό που 'κανα. Που σκότωσα τον εαυτό μου. Που έβγαλα μόνος μου τον εαυτό μου σκάρτον.

ΚΟΥΛΑ: Μπα;

ΤΑΚΗΣ: Αυτό ζητάς; Αυτό απαιτείται; Να μείνεις αξύριστος τρεις μέρες, τρεις μήνες, τρία χρόνια. Να κοντύνεις μισό μέτρο, να μάθεις τα μάτια σου να αλληθωρίζουν, τα χέρια σου να τρέμουν. Να πας στο γιατρό και να του πεις: «Γιατρέ δεν έχω κέφι για τίποτα, δεν την αντέχω άλλο αυτή τη ζωή.

Δεν είμαι ικανός για τίποτα. Για το μόνο που είμαι ικανός είναι να εισπράττω το τσεκ και τη σύνταξη».

ΚΟΥΛΑ: Αυτά είναι που μου δίνουν στα νεύρα!

ΤΑΚΗΣ: Κι εμένα αυτά είναι. Αυτά τα τόσο αστεία αλλά και τόσο σημαντικά.

ΚΟΥΛΑ: Είναι αλήθεια ότι για λόγια είσαι τρομερός.

ΤΑΚΗΣ: Όχι! Όχι δεν είμαι. Αυτό είναι το τρομερό που δεν το κρατά ο νους μου. Είναι σαν να πάω μπροστά στο Θεό και να του πω: «Έσφαλές Θεέ μου, έσφαλές. Εγώ δεν ήθελα ζωή, δεν ήθελα ικανότητες. Γιατί μου τις έδωσες; Τις σπατάλησες σ' εμένα. Πάρε τις πίσω σε παρακαλώ.»

ΚΟΥΛΑ: Μα πώς μπορείς και τα λες αυτά;

ΤΑΚΗΣ: Εγώ πώς μπορώ; Μα αυτό είναι ακριβώς το «ΚΟΛΠΟ». Αυτά ακριβώς πρέπει να πω. Αυτά πρέπει να λέω πάντα, ενόσω θα εισπράττω αυτή την άτιμη σύνταξη.

ΚΟΥΛΑ: Είναι πολύ, λοιπόν, να κάνεις για λίγο τον άρρωστο, να δείχνεις ότι δεν μπορείς, ότι έχεις συνεχείς πονοκεφάλους, ότι δεν έχεις κέφι;

ΤΑΚΗΣ: Α! ναι πονοκεφάλους, πονοκεφάλους. Τι τρομερό αυτοί οι πονοκέφαλοι! Το καημένο το αδελφάκι σου, ο Γιωργάκης, το ρήμαξαν οι άτιμοι οι πονοκέφαλοι... κι οι αϋπνίες...!

ΚΟΥΛΑ: Ασε τ' αδέλφια μου στην μπάντα.

ΤΑΚΗΣ: Μα κι εγώ δεν είπα τίποτα. Πονοκεφάλους είπα και σχέδια για Ελλάδα... Όλοι στο «ΚΟΛΠΟ»...

ΚΟΥΛΑ: Κάτι ήξερε ο αδελφός μου που δεν σου είπε τίποτα.

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς... Το γνώριζες από νωρίτερα, λοιπόν, το «ΚΟΛΠΟ»;

ΚΟΥΛΑ: Είχα ακούσει αλλά δεν είχα μάθει συγκεκριμένα πράγματα.

ΤΑΚΗΣ: Να, λοιπόν, που ήρθε ο φίλος μου και τα 'μαθες! Αλλά μάθε κι αυτό: εγώ μπορεί να κάνω ο,τιδήποτε, αλλά τέτοια ατιμία δεν την κάνω. Εγώ δεν θα βάλω ποτέ την υπογραφή μου στη θανατική μου καταδίκη. Οσο ζει έστω κι ένα μόριο από το είναι μου, θα ζω και θα το φωνάζω... Εμένα το μόνο επίδομα που θα μπορούσε να μου δώσει κανείς είναι το πιστοποιητικό βλακείας, το επίδομα ηλιθιότητας, τη σύνταξη

δειλίας. Και ξέρεις γιατί; Γιατί στις πρώτες ανηφόρες δειλίασα και πήρα το καράβι της ξενιτιάς. Και εδώ... πάλι δειλίασα και πήρα το δρόμο της δημοσίας, το δρόμο Τον εύκολο. Απέφυγα πάλι την ανηφόρα... Θα μπορούσα κι εγώ να είμαι κάποιος... και δεν είμαι τίποτα. Μα δεν φταίει ούτε η ζωή, ούτε ο Θεός, ούτε η Αυστραλία. Εγώ, φταίω! Εδώ θα ήταν η αχαριστία. Θα ήταν τόσο αχάριστο να πω στον Θεό πάρ' τες τις ικανότητές μου, δεν τις θέλω. Πάρ' τες εγώ θέλω να 'μια ανίκανος... Δεν έπρεπε να μου δώσεις τίποτα... Μα δεν πάω να πηδήξω από τη γέφυρα καλύτερα...

ΚΟΥΛΑ: Εσύ, παιδάκι μου, δεν ξέρεις τι λες!

ΤΑΚΗΣ: Εγώ δεν ξέρω μωρέ ή εσύ; Ξέρεις; Σε ρωτώ; Ξέρεις τι πάει να πει Marrowgram;

ΚΟΥΛΑ: Όχι, δεν ξέρω.

ΤΑΚΗΣ: Πες μου, λοιπόν, (πολύ ζωνηρά) αν αυτός ο Κρατικός γιατρός μου πει: «Έκανες Marrowgram;» «Ναι, γιατρέ, έκανα» θα του απαντήσω εγώ. «Πώς περνάς σπίτι σου με τη γυναίκα σου;» Τι θα πω εγώ τότε;

ΚΟΥΛΑ: Ο,τιδήποτε...

ΤΑΚΗΣ: Δηλαδή αν ο γιατρός μου πει: «Τί γίνεται στο σπίτι; Πώς τα πας με τη γυναίκα σου; Κοιμόσαστε μαζί; Τί κάνετε;» Τι θα πω;

ΚΟΥΛΑ: Ό,τι νομίζεις καλύτερο.

ΤΑΚΗΣ: (Ζωνηρά.) Εσύ τί νομίζεις;

ΚΟΥΛΑ: Δεν ξέρω.

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς δεν ξέρεις. Να, λοιπόν, εγώ νομίζω θα ήταν καλά να του πω: «Κοίταξε γιατρέ μου... εγώ... εγώ δεν μπορώ να κάνω τίποτα. Γι' αυτό κοιμόμαστε χωριστά... έτσι είναι νομίζω το πιο σωστό... για τη γυναίκα μου.»

ΚΟΥΛΑ: Γιατί; Γιατί για τη γυναίκα σου;

ΤΑΚΗΣ: Γιατί η γυναίκα μου γιατρέ να... νέα γυναίκα είναι, και όμορφη είναι, και θερμή είναι... Θα ήταν αμαρτία να ακουμπάει το κορμί μου στο κρεβάτι και να ερεθίζεται και να μη γίνεται τίποτα. Γιατί είπαμε εγώ... εμένα δεν κουνιέται φύλλο. Εγώ

είμαι ανίκανος... Το υπόγραφα...

ΚΟΥΛΑ: Νομίζω τα παρατραβάς! Τα σκατώνεις τα πράγματα!

ΤΑΚΗΣ: Εγώ μωρέ τα παρατραβάω; Δεν το καταλαβαίνεις ότι κάπως έτσι έχουν τα πράγματα και ίσως και χειρότερα.

ΚΟΥΛΑ: Κι εσύ όπως φαίνεται δεν έχεις το guts για κάτι τέτοια.

ΤΑΚΗΣ: (Γυρίζει και την κοιτά στα μάτια.) Τί κρίμα, ρε γυναίκα, να μην ξέρεις γιατί έχω το guts πια! Τί κρίμα, να μην ξεχωρίζεις το guts απ' την δύναμη την πραγματική. Τί κρίμα να λες ότι η ζωή χωρίς λεφτά, χωρίς ανέσεις και ευκολίες δεν είναι τίποτα...

ΚΟΥΛΑ: Ένα πράγμα ξέρω καλά, παιδί μου, τώρα: ότι εσύ αδικήθηκες και αδικιέσαι. Αυτός ο σταυρός που κρατάς δεν γεννάει και πάντα θα ζητάς να σε περιμένει το τρένο της ζωής. Μα αυτό τρέχει κι αν δεν πατήσεις πάνω σε πόδια, πάνω σε άλλους, πάνω στα πιστεύω σου, δεν μπαίνεις μέσα, δεν σε παίρνει, θα σ' αφήσει στο σταθμό.

ΤΑΚΗΣ: Αν είναι να πω όχι στη ζωή, αν είναι να σκοτώσω τον εαυτό μου, ας μην μπω ποτέ!

ΚΟΥΛΑ: Ναι, αλλά έχεις και γυναίκα, έχεις και παιδιά. Έχεις ευθύνες...

ΤΑΚΗΣ: Ευθύνες; Ναι, ακριβώς... ευθύνες παντού,. Σ' εσάς, στον εαυτό μου, στο σύνολο, στην πατρίδα, στο έθνος...

ΚΟΥΛΑ: Αυτό έλειπε τώρα να μου αρχίσεις και για πατριωτισμούς. Προς Θεού όχι εδώ στην Αυστραλία!

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς κάτι τέτοιο εσύ δεν θα το καταλάβαινες ποτέ!

ΚΟΥΛΑ: Εγώ, στο είπα, ένα πράγμα καταλαβαίνω: ότι εσύ δεν μπορείς να κάνεις τίποτα, δεν το 'χεις το ρημάδι το guts να κάνεις κάτι, να ζήσεις σαν άνθρωπος.

ΤΑΚΗΣ: Μα αυτό ακριβώς! Δεν το 'χω γιατί θέλω να ζω σαν άνθρωπος, σαν άντρας! Αν είναι να μη ζω έτσι, τότε τί τη θέλω τη ζωή; Δεν πάω καλύτερα να μου κόψουν τ' αρχίδια και να τα πάρω στη χούφτα μου να ειπώ: «Να, Θεέ μου, εδώ τα 'χω πάρ' τα, σ' εμένα δεν έπρεπε, δεν έπρεπε να τα δώσεις, άδικα τα 'δωσες. Πάρ' τα πίσω»!

ΚΟΥΛΑ: Μπράβο μωρέ...! Μπράβο...! Σαν δεν ντρέπεσαι λιγάκι...
Ξετσιπώθηκαν βλέπω κιόλας!

ΤΑΚΗΣ: Εγώ μωρέ; Εγώ ξετσιπώθηκα ή εσύ;

ΚΟΥΛΑ: Δεν ντρέπεσαι λιγάκι! Είμαι σίγουρη ότι σ' ακούν και τα
παιδιά σου τόση ώρα που γκαρίζεις.

ΤΑΚΗΣ: Ναι, μωρέ ξετσιπώθηκα! Εμένα όμως ξετσιπώθηκε η
γλώσσα μου... Εσένα, του Μιχάλη, των αδελφών σου και
τόσων άλλων ξετσιπώθηκε η ψυχή, το φιλότιμο, η καρδιά!

ΚΟΥΛΑ: Ακουσε κάτι και βάλ' το καλά στο μυαλό σου: τα βαρέθηκα
όλα, βαρέθηκα τα λόγια σου, τις ρητορίες σου, τις εξυπνάδες
σου και τους ηρωισμούς σου. (Ζωηρά.) Τα βαρέθηκα πια
όλα κι εσένα μαζί!

ΤΑΚΗΣ: (Ζωηρά.) Κι εγώ τα βαρέθηκα. Τα καμώματά σου, τα
μουρμουρητά σου, την αχαριστία σου. Ναι, την αχαριστία
σου! Γιατί έχει τόσα χειρότερα η ζωή.

ΚΟΥΛΑ: Ακουσε να σου πω και κάτι άλλο: Ας τα αδέρφια μου στην
ησυχία τους.

ΤΑΚΗΣ: Μπα τί μου λες; Σου θίξαμε τους... «πονοκεφάλους»;

ΚΟΥΛΑ: Εσύ κοίταξε τους δικούς σου «πονοκεφάλους» που τώρα
αρχίζουν!

ΤΑΚΗΣ: Τι είπες; Τι ήταν αυτό; Απειλή;

ΚΟΥΛΑ: Ναι, απειλή. Αρκετά πιά...

ΤΑΚΗΣ: Μπα; Τι θα μου κάνεις;

ΚΟΥΛΑ: Εκείνο που σου αξίζει!

ΤΑΚΗΣ: Εκείνο που μου αξίζει, το βλέπω τώρα καθαρά, δεν το
'μαθες εσύ ποτέ.

ΚΟΥΛΑ: Θα σου δείξω εγώ τι σου πρέπει! Θα σε παρατήσω να
μείνεις με τα όνειρά σου, την τιμιότητά σου, τις ευθύνες
σου και τον ηρωισμό σου.

ΤΑΚΗΣ: (Οργισμένος.) Αντε, βρε, μην πω καμιά παλιοκουβέντα.
'Αντε...

ΚΟΥΛΑ: Νομίζεις ότι θα καθίσω να καθαρίζω τα νοικιάρικα του
ενός και του αλλουνού.

ΤΑΚΗΣ: Γιατί, εγώ τι κάνω;

ΚΟΥΛΑ: Εσύ εκείνα που πρέπει να κάνεις τα θεωρείς ατιμίες.
ΤΑΚΗΣ: Μα είναι ατιμίες...
ΚΟΥΛΑ: Ε! Μείνε εσύ με τις τιμιότητές σου αλλά άσε με εμένα.
ΤΑΚΗΣ: Και ποιος σε κρατάει μωρέ; Ποιος σε κρατάει; Να πας στην ευχή του Θεού!

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΠΕΜΠΤΗ

Δεν πέρασε πολύς καιρός και στις 11 Νοεμβρίου 1975 έγινε κάτι που συνετάραξε την Αυστραλία και όλον σχεδόν τον ελεύθερο κόσμο. Ο Κυβερνήτης της Αυστραλίας Sir John Kerr, χρησιμοποιώντας την Συνταγματική του εξουσία, έδωσε την Εργατική Κυβέρνηση του Whitlam και διώρισε υπηρεσιακή, η οποία και διεξήγαγε αμέσως εκλογές. Στις εκλογές αυτές το Εργατικό Κόμμα καταποντίσθηκε. Οι Φιλελεύθεροι με αρχηγό τον Malcolm Frazer κέρδισαν με ρεκόρ εδρών στην ιστορία της Αυστραλίας. Και μόλις πέρασαν δύομιση χρόνια και τα πράγματα είχαν αρχίσει να βαδίζουν ένα καινούργιο ρυθμό, τη Δευτέρα 3 Απριλίου 1978, ένα καινούργιο νέο ήρθε να συνταράξει την Αυστραλία και ιδιαίτερα την Ελληνική Παροικία του Σύδνεϋ. Το γεγονός αυτό έγινε πρωτοσέλιδο θέμα σ' όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της χώρας: Η Αστυνομία της Κοινοπολιτείας, βάσει ντοκουμέντων και αποδείξεων, σ' ένα ταυτόχρονο μπαράζ συνέλαβε γύρω στους 300 Έλληνες. Οι τελευταίοι μαζί με άλλους 800 και με 5-6 γιατρούς εξαπατούσαν το Κράτος και το Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων παίρνοντας συντάξεις αναπηρίας και ανικανότητας, εισπράττοντας μισθούς απ' το Ταμείο Ανεργίας παρ' ό,τι ευκατάστατοι, υγιέστατοι με σπίτια, μαγαζιά, ακίνητα και λοιπά. Δημοσιευμένα παντού ονόματα, διευθύνσεις και επαγγέλματα. Οι άνθρωποι αυτοί συνελήφθησαν από την Αστυνομία και οδηγήθηκαν στα τμήματα, κακείν κακώς, όπου τους κατεσχέθηκαν διαβατήρια, βίζες και οτιδήποτε άλλο σχετικό με την ταυτότητά τους συμπεριλαμβανομένων βιβλιαρίων τραπεζών, Building So-

cieties, και οποιουδήποτε άλλου δανειστικού οργανισμού. Με μαρτυρίες Ελλήνων συμπαροίκων στον Ελληνικό και ξένο τύπο, η Αστυνομία φέρθηκε σε όλους με τον πιο βάνουσο τρόπο και τους μεταχειρίστηκε σαν κοινούς εγκληματίες. Το δε όνομα που δόθηκε από την Αστυνομία και τις παρεμφερείς αρχές στην υπόθεση αυτή, που ονομάστηκε και Greek Conspiracy, ήταν «ΤΟ ΚΟΛΠΟ» – έτσι όπως ακριβώς το 'λεγαν μεταξύ τους οι πρωτεργάτες... Και αφού το «ΚΟΛΠΟ» προδόθηκε ή ανακαλύφθηκε άρχισε για όλους αυτούς τους Έλληνες η αντίστροφη μέτρηση. Ένας Γολγοθάς για το ποιος ήταν ένοχος και ποιος αθώος...

Το σπίτι του Μιχάλη ήταν από τα πρώτα που μπούκαρε η Αστυνομία. Ήταν δε τέτοιο το χτύπημα και τέτοια η σύγχυση που κανένας δεν ήξερε τι έκανε – ιδιαίτερα οι αστυνομικοί.

Τον φόρτωσαν σε μια «Κλούβα» αφήνοντας πίσω ένα κεραυνοχτυπημένο και τη Μαρία με το Γέρο ανίκανους για το παραμικρό. Ούτε και να μιλήσουν. Μέσ' στην Κλούβα ο Μιχάλης έχασε τα λογικά του κι άρχισε να χτυπά το κεφάλι του στις λαμαρίνες της κινητής φυλακής του. Αυτό έγινε αιτία να οδηγηθεί στο Gladesville σ' ένα ψυχιατρείο και να περάσουν 48 ώρες προτού αφεθεί ελεύθερος με εγγύηση... Γυρνώντας μετά δυο ημέρες στο σπίτι, είχε απότομα γεράσει κατά είκοσι χρόνια και το σπίτι είχε χάσει πια την ηρεμία του, τη χαρά του, τη σιγουριά του. Όλα τα 'χε διαδεχτεί η λύπη, η βουβαμάρα, το άγχος...

Κάθε μέρα που περνούσε έφερνε και μια καινούργια αγωνία, ένα καινούργιο ερωτηματικό, μια νέα ενοχοποιητική απόδειξη. Όλα όσα είχε ειπεί, δηλώσει και υπογράψει ξεπρόβαλαν μπροστά του ψευδή ή αληθινά!... Άλλοι τον συμβούλευαν να συνεχίσει να κάνει τον άρρωστο, άλλοι τον απότρεπαν, κι αυτός σαν παλαβός, σαν τρελός, χωρίς θέληση, χωρίς βούληση, τα εκτελούσε. Προσπαθούσε, λοιπόν, να βγάλει τον εαυτό του άρρωστο και τις υπογραφές του σωστές. Έτσι, νόμιζε, ίσως τη γλυτώσει φτηνά. Οι μέρες του γίνανε πια μαύρες κι οι νύχτες εφιαλτικές. Χωρίς να το καταλάβει βρέθηκε κλεισμένος όσο ποτέ στον εαυτό του. Βαριά γίνανε τα βήματά του κι άχαρη η ζωή. Μόνη διασκέδαση άρχισε να του γίνεται το ψάρεμα σε ερηνικές ακρογιαλιές. Σε γνωστούς και φίλους δεν πάταγε σε κανένα. Πώς του 'ρθε μια μέρα κι αγόρασε μια

μαύρη ναυτική τραγιάσκα. Χωρίς να το καταλάβει του 'γινε αχώριστος σύντροφος. Έριχνε το γείσο χαμηλά και δεν έβλεπε κανέναν - και... κανέναν δεν τον έβλεπε - έτσι πίστευε. Δεν του 'βλεπες τα μάτια, δεν την έβλεπες την ντροπή του και την ενοχή του. Είχε μείνει κι αυτό το κόψιμο στο φρύδι που το 'παθε σ' αυτό το κολασμένο ψυχιατρείο όταν τον πήγαν κείνο το πρωί. Εκεί που ήταν έτσι έκανε το χέρι του και τ' άγγιζε. «Ναι εδώ είμαι», του 'λεγε. 'Όσο για τη Μαρία τώρα ήταν η πρώτη φορά που η ζωή είχε αρχίσει να τη γονατίζει και να τη φοβίζει.

Το 'βλεπε πια καθαρά ότι αυτή έπρεπε να σηκώσει τώρα το σταυρό του «ΚΟΛΠΟΥ» που 'χε έτσι, αναπάντεχα, αλλάξει κι όλα τα σχέδια του γέρου πατέρα που τόσο πόνταρε σ' αυτή την καταραμένη ψευτοσύνταξη του γιου του! Η Μαρία σκυμμένη στο τραπέζι ξεχωρίζει μια πλυσιά ρούχα και ταχτοποιεί. Ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ο πατέρας.)

ΚΙΜΩΝ: Τι έγινε; Δεν γύρισε ακόμη απ' το ψάρεμα;

ΜΑΡΙΑ: Αμα είχε γυρίσει θα τον έβλεπες. Θα ήταν εκεί μπροστά σου οι πετονιές.

ΚΙΜΩΝ: Ε! ξέρω κι εγώ, μπορεί να πήγε κάπου.

ΜΑΡΙΑ: Πού να πάει; Τον ξέρεις να πηγαίνει πουθενά; Γιατί δεν τον ρωτάς; Δικός σου γιος είναι.

ΚΙΜΩΝ: Και δικός σου άντρας.

ΜΑΡΙΑ: Ναι... Αλλά αυτό του 'λειπε τώρα να τον ρωτάω εγώ κάθε λίγο και λιγάκι πού πηγαίνει.

ΚΙΜΩΝ: Γιατί; Γιατί να μην τον ρωτάς;

ΜΑΡΙΑ: Γιατί έχει τόσα στο μυαλό του... Ας τον αφήσουμε ήσυχο... Πού θα πάει, θα ξεθολώσει.

ΚΙΜΩΝ: Κι όμως δεν έπρεπε να μιλάς έτσι εσύ!

ΜΑΡΙΑ: Γιατί; Δεν του φτάνουν αυτά που 'χει, θέλει κι εμένα από πάνω; Μίλησε του εσύ ντε! Γιατί δεν του μιλάς;

ΚΙΜΩΝ: Αφού με αποφεύγει. Τον βλέπω εγώ με αποφεύγει συστηματικά... Εξάλλου όλοι εδώ μέσα με αποφεύγετε.

ΜΑΡΙΑ: Μήπως και τα κορίτσια; Μήπως και αυτά σε αποφεύγουν, που δεν κάνουν τίποτα άλλο απ' το παππού και παππού να είναι;

KIMΩN: ... Τα κορίτσια... Εσείς... Εσύ κι ο γιος μου, όλο, μούτρα είσαστε.

MARIA: Τι ήθελες, να γλεντάμε γέρο;

KIMΩN: Είδες, γέρο με αποκάλεσες και όχι πατέρα. Έχω δίκιο εγώ...

MARIA: ... Μου 'φυγε και δεν έχεις καθόλου δίκιο. Εκείνο που είναι δίκιο είναι τούτο: Ο γιος σου είναι άρρωστος, αρρώστησε πραγματικά τώρα και όχι ψέματα κι εσύ δεν θέλεις να το καταλάβεις. Χούφτες τα παίρνει όλα αυτά τα ναίιιιι κι όλα αυτά τα σκατά για να κοιμηθεί μια ώρα... Δεν ΤΟ καταλαβαίνεις ότι τον σκότωσε αυτή η υπόθεση;

KIMΩN: Και τί φταίω εγώ;

MARIA: Φταις. Φταις και πολύ μάλιστα!

KIMΩN: Εγώ; Σε τί;

MARIA: Σε πολλά... Σε ρώτησε σαν πατέρα, σα μεγάλο, σα γεροντότερος, σε ρώτησε αλλά εσύ τίποτα. Σου άρεσε κι εσένα η «συνταξούλα» και δεν την έλεγες, την καταραμένη;

KIMΩN: Μα εγώ νόμιζα... Περίμενα εγώ ότι θα γίνουν τέτοια πράγματα και θα του πέσει τόσο βαριά;

MARIA: Πόσο βαριά ξέρεις; Ρώτησες ποτέ; Έμαθες τι πέρασε εκείνες τις δυο μέρες που τον πήγανε μέσα;

KIMΩN: Πώς να μάθω τί πέρασε; Άντρας είναι, έπρεπε να υποστεί...

MARIA: Να υποστεί τί; Έμαθες τι του κάμανε; Τον ρώτησες, σαν παιδί σου, πώς πέρασαν αυτές οι σαράντα ώρες - που μου φάνηκαν σαν αιώνες; Πήγες εκεί στη φυλακή να σου τα πει να ξεθυμάνει; Του 'δωσες ποτέ λίγο κουράγιο, λίγη πίστη πάλι στον εαυτό του; Ξέρεις τι πέρασε;

KIMΩN: Μα εγώ...

MARIA: Τι εσύ; Δεν τον βλέπεις ότι αρρώστησε κάνοντας τον άρρωστο; Πήρες και εσύ λίγη ευθύνη να τον κάνεις πιο ελαφρύ;

KIMΩN: Ποια ευθύνη να πάρω; Γούστο θα 'χει να τα φορτώσεις σ' εμένα τώρα;

MARIA: Όχι... όχι δεν σου τα φορτώνω. Αλλά σε ρωτάω, κάθισες να του πεις: «Παιδάκι μου εσύ, δεν είσαι για τέτοια

πράγματα. Αυτό είναι ατιμία, δεν είναι αντρίκειο πράγμα...». Μόνο αυτός ο καταραμένος φίλος του του το είπε: «Είναι ζήτημα ζωής και θανάτου Μιχάλη». Και βγήκε σωστός, που κακό χρόνο να 'χει! Εσύ ήσουν μπροστά το θυμάσαι; Γι' αυτό τσακωθήκανε. "Ήσουν μπροστά κι όμως αντί να τον σταματήσεις, τον ενθάρρυνες...

KIMΩΝ: (Παίρνει άγριο ύφος.) Πολύ μου γίνεσαι! Το ξέρεις;

MARIA: Γιατί; Γιατί σου λέω την αλήθεια;

KIMΩΝ: Ποια αλήθεια; Ποια αλήθεια μπορείς να μου πεις;

MARIA: Αυτή που φαίνεται. Αυτή που έπρεπε να δεις πρώτος εσύ!

KIMΩΝ: Γιατί εγώ;

MARIA: Γιατί εσύ τον γέννησες, εσύ έπρεπε να ξέρεις καλύτερα!

KIMΩΝ: Πού ήξερα εγώ μωρέ τί υπέγραφε;

MARIA: Δεν ρώτησες και ποτέ! Μόνο να μας δεις στην Ελλάδα ήθελες. Κι αυτό για το δικό σου γούστο, το δικό σου χατήρι! Έτσι είστε όλοι σας οι πίσω. Μας διώξατε σαν αποπαίδια, μας ξενιτέψατε, μας στείλατε στα πέρατα του κόσμου, χωρίς γλώσσα, χωρίς μόρφωση, χωρίς εφόδια. Κι όλο περιμένετε, όλο ζητάτε. Ναι, όλο ζητάτε... «Στην Ελλάδα, εκεί σας θέλω», έτσι έλεγες συνέχεια.

KIMΩΝ: Γιατί όχι; Είναι κρίμα που σας ζητάμε πίσω;

MARIA: Ναι, κρίμα! (Γεμάτη έξαψη.) Κρίμα όταν αυτό είναι παράλογο. Κρίμα όταν έχετε πάντα μόνο απαιτήσεις. Κρίμα όταν πρέπει να πεθάνουμε, να κουρελιαστούμε, να γίνουμε σκλάβοι, να φάμε σκατά, να καθαρίσουμε απόπατους για να 'ρθούμε πίσω σ' εσάς, στην Ελλάδα φτιαγμένοι Μπρούκλινδες, οικονομημένοι. Ρώτησε κανένας σας, τί κάνουμε, πώς τα βγάλαμε, πού τα βρήκαμε; Δεν ρώτησε! Τί σας ενδιαφέρει! Το δικό σας σας ενδιαφέρει. Το συμφέρον σας, η φιγούρα, το γούστο σας. Ε, στο διάβολο πια ολουνών τα γούστα!

KIMΩΝ: (Νευριασμένος.) Δηλαδή μόνο δικό μου ήτανε; Κι όχι και δικό σας;

MARIA: Κι εδώ καλά ήμασταν.

KIMΩΝ: Α, ώστε εγώ σας φταίω; Εγώ σας ξεσήκωσα; Έτσι, λοιπόν;

ΜΑΡΙΑ: Οχι δεν μας ξεσήκωσες μόνο εσύ, αλλά εσύ συνταύλιζες. «Ένας μισθός, ξέρεις τι είναι ένας μισθός στην Ελλάδα», έλεγες, «εξασφαλισμένο μέλλον». Ναι, έτσι έλεγες!

ΚΙΜΩΝ: Και, λοιπόν, άσχημα θα ήτανε; Ποιός περίμενε τέτοια πράγματα;...

ΜΑΡΙΑ: Εσύ, εσύ έπρεπε να τα περιμένεις! Έτσι πληρώνονται πάντα οι ατιμίες. Εσύ έπρεπε να το ξέρεις.

ΚΙΜΩΝ: (Φωναχτά.) Γιατί εγώ;

ΜΑΡΙΑ: Γιατί εσύ είσαι τώρα που σκούζεις. Αλλά τώρα το κακό έγινε. Εσύ ήσουν έξω από το χορό. Και τώρα πάλι απ' έξω είσαι... Έτσι είστε όλοι σας: πάντα έξω απ' το χορό!

ΚΙΜΩΝ: (κι αυτός θυμωμένα.) Πάψε πια..., πάψε. Πάψε να με προκαλείς εμένα θηλυκογέννα! (Τα μάτια της Μαρίας άστραφαν. Πήγε και στάθηκε όρθια μπροστά του.)

ΜΑΡΙΑ: Μη μου το ξαναπείς αυτό γέρο. Τ' ακούς; Γιατί... εγώ τον είχα τον γιο... Εδώ μέσα, εδώ στην κοιλιά μου, μέσα στα σπλάχνα μου τον είχα... Ο γιος σου τονε σκότωσε!

ΚΙΜΩΝ: Τι είπες; Τι είπες;

(Ο γέρος γέρνει, στηρίζεται στην καρέκλα και κάθεται στον καναπέ.)

ΜΑΡΙΑ: (Με λυγμούς.) Ο γιος σου, μου τον σκότωσε. Λίγες μέρες μετά από αυτή την καταραμένη νύχτα με πήρε και πήγαμε σ' ένα γιατρό, και τον ρίξαμε... Φοβόταν, έτρεμε... Μόλις η Αστυνομία κάλεσε εμένα για ανάκριση έλιωσε απ' το φόβο του, κάποιος του 'χε κάνει το κεφάλι καζάνι... Ήμουν ακριβώς τρισήμιση μηνών... Ήταν αγόρι!

(Ο κ. Κίμων σηκώθηκε, αλλά αμέσως έχασε την ισορροπία του. Έκανε ένα βήμα προς το μέρος της Μαρίας. Απλώσε το χέρι του να την πιάσει.)

ΚΙΜΩΝ: Παιδάκια μου...
(Έπεσε στο πάτωμα μπροστά της.)

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΕΚΤΗ

Αργόσυρτος περνάει ο χρόνος. Χίλια αόρατα πράγματα και χίλια λόγια χωρίζουν πια τους δύο φίλους. Έτσι χωρίς να την νιώσουν την έχθρα περπατάν χωριστούς δρόμους. Ο Τάκης γεύεται τώρα αυτά που πίστευε και πιστεύει στη ζωή. Τώρα Τον αγγίζει αυτή η παράξενη πίκρα της ηδονής, της μοναξιάς. Μια πίκρα που όμως έρχεται γεμάτη δύναμη και πίστη στον εαυτό του και τα πιστεύω ΤΟΥ. Ο Μιχάλης κλεισμένος στον εαυτό του, προσέχει μόνο το σπίτι του και τον πατέρα του. Αυτός είναι τώρα μια πληγή που δεν θα κλείσει ποτέ. Αλλού δεν του κάνει καρδιά να πάει πουθενά... Κι όμως... ήταν ένα σπίτι που θα 'θελε να πάει. Ήταν ένας άνθρωπος που θα 'θελε να του μιλήσει: ο Τάκης. Ή να άνοιγε η πόρτα και να 'μπαινε. Έτσι όπως πρώτα αυτός. Αυτός... Ο τόσο άσπονδος... φίλος. Τί να 'κανε άραγε;

(Είμαστε στο σπίτι του Μιχάλη. Χτυπάει η πόρτα.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Σίγουρα θα είναι πάλι αυτή η ενοχλητική κοινωνική λειτουργός. Μ' έχει πρήξει με το ενδιαφέρον και τα παρακάλια της!!!

(Σηκώνεται και ανοίγει. Στην πόρτα είναι μια κοπέλα γύρω στα 30 με μικρά κατάμαυρα μάτια ψηλή και αδύνατη.)

ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: Καλημέρα σας!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι. Καλημέρα, πάλι εδώ;

ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: Ελάτε, κυρ Μιχάλη, ελάτε στη συγκέντρωση. Ο αγώνας φτάνει στο τέλος του. Γρήγορα θα δικαιωθείτε. Όλοι έχουν έρθει... όλοι, εκτός από εσάς,

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έτσι, ε;

ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: Κυρ Μιχάλη, με βλέπετε με μαύρο μάτι. Τί σας έκανα;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τίποτα... μόνο μη μου λες θα δικαιωθούμε.

ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: Ο Υπουργός ήταν χθες κατηγορηματικός. Έσφαλε είπε η Αστυνομία. Τράβηξαν τον κόσμο στα κρατητήρια σαν εγκληματίες, δεν έπρεπε. Το Κράτος θα κάνει το παν να τους αποζημιώσει.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Κάθισε, κοπέλα μου. Μη στέκεσαι όρθια.

ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: Ευχαριστώ. Ξέρετε, κυρ Μιχάλη, ο Εβραίος γιατρός, είπε ότι θα την τινάξει στον αέρα την αστυνομία.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έτσι, λοιπόν, θα μας δικαιώσουν... Θα μας αποζημιώσουν κιόλας; Μα πώς; Πώς μπορούν; Με τι λεφτά; Αγοράζεται η ψυχική μας οδύνη, η ταλαιπωρία μας, η ντροπή μας; Δεν μου λες, αυτά αγοράζονται με λεφτά;

ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: Ναι, έχετε απόλυτο δίκιο. Αλλά το κράτος τώρα αυτά μπορεί να κάνει. Τι να κάνει που έσφαλε; Σας ταλαιπώρησε και σας βασάνισε αφάνταστα. Όλοι το ξέρουν.

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Ρωτά πικρά.) Τι είπες, κυρά μου, όλοι; Όλοι το ξέρουν το δίκιο μας; Έτσι δεν είναι;

(Από κάπου ξετρυπώνει η Μαρία.)

ΜΑΡΙΑ: Ελα, Μιχάλη μου, τι ζητάς τώρα; Τί ρωτάς έτσι την κοπέλα;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ποιος, μωρέ, το ξέρει το δικό μου το δίκιο; Ποιος το ξέρει; Ποιος μπορεί να μ' αθώσει όταν εγώ μέσα μου είμαι ένοχος; Σε ποια συγκέντρωση κοπέλα μου να πάω; Τί πανό να κρατήσω; Τι λένε για 'μένα τα συνθήματα στους τοίχους; Πού υπάρχουν οι αθώοι και πού οι ένοχοι;

(Η Μαρία δεν του απαντάει. Απευθύνεται στην κοπέλα.)

ΜΑΡΙΑ: Πότε έχει πάλι συγκέντρωση, κόρη μου;
ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: Την ερχόμενη Τρίτη στο Κοινοτικό Μέγαρο.
ΜΑΡΙΑ: Εντάξει, κόρη μου, θα προσπαθήσουμε να 'ρθούμε.
ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: (Ντροπαλά προς τη Μαρία.) Με... συγχωρείτε αλλά
θα ήταν καλό να 'ρχόταν. (Δείχνει το Μιχάλη.) Γεια σας!
ΜΑΡΙΑ: Γεια σου, παιδί μου!
ΜΙΧΑΛΗΣ: Γεια σου, κοπέλα μου!

(Η Μαρία ξεπροβοδίζει την Κοιν. Λειτουργό και επιστρέφει στο δωμάτιο)

ΜΑΡΙΑ: Τι ήταν αυτά μωρέ που έλεγες στην κοπέλα; Ποιοι είναι οι
αθώοι και ποιοι οι ένοχοι; Τί είναι αυτά;
ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί ψέματα είναι; Ασφαλώς υπάρχουν δεκα, είκοσι αθώοι.
Π με αυτό; Τί μ' ενδιαφέρει εμένα; Εγώ τί είμαι; Αυτό έχει
σημασία. Εμένα ποιος μπορεί, μωρέ, να με αθωώσει;
ΜΑΡΙΑ: Κανένας. Εσένα κανένας!
ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς, κανένας! Γιατί κανένας δεν ξέρει την αλήθεια.
Μόνο εγώ...
ΜΑΡΙΑ: Και ποιος μπορεί να σε δικάσει; Πες μου ντε: Τι έκαμες;
'Ο,τι θα 'καναν όλοι έκαμες... Είδες; Όλοι τα γυρίζουν τώρα.
Εσφάλαμε λένε. Εσφαλε η Αστυνομία. Σας τράβηξαν σαν
εγκληματίες, σαν αλήτες, στα μπουντρούμια. Είδες πώς τα
γυρίζουν;
ΜΙΧΑΛΗΣ: (Μονολογώντας) Μόνο ένας. Μόνο αυτός... Μόνο αυτός
μπορεί να με δικάσει. Αυτός που τον βλέπω κάθε βράδυ
στον ύπνο μου. Αυτός που μου είπε: «Τα δέντρα πεθαίνουν
όρθια, Μιχάλη». Κι εγώ το πήρα για χωρατό. Γέλασα και
τον αποπήρα όταν μου είπε ότι αυτή η υπογραφή θα 'ναι
ένα αντίο ή μάλλον ένα χαστούκι στη ζωή. Σ' αυτή τη ζωή
που τη ζούνε μόνο άντρες... Ποιος; Ποιος, ρε γυναίκα, θα
φέρει πίσω το παιδί μου; Ποιος θα κάνει τώρα άλλο γιο;...
Και πώς τον περίμενε ο γέρος! Μήπως κι εγώ δεν τον
περίμενα;
ΜΑΡΙΑ: Μιχάλη μου, τι κάνεις έτσι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ποιος θα κάνει άλλο γιο; Εσύ; Κι αν ερχόταν... Ναι, πες ότι ερχόταν, τί θα του 'λεγα όταν ρώταγε για μένα; Εγώ είμαι ο πατέρας σου ο πουλημένος; Ο πουλημένος για μια σύνταξη! Εσύ, ρε γυναίκα, θα 'κανες άλλο; Εσύ μ' αυτόν το βλαμμένο, αυτό το λιποτάχτη που έκανε και Marrowgram για να αποδείξει ότι δεν είναι άντρας;

ΜΑΡΙΑ: Μα... Μιχάλη μου, τι είναι αυτά που λες. Τί λόγια είναι αυτά;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί ψέματα λέω; Βάλανε τόσα μέσα, βάλανε πολιτικούς, βάλανε τον Βαλδή. Λένε τόσα ψέματα, όταν την αλήθεια την ξέρω εγώ! Εγώ, εσύ κι αυτός... Βούιξε ο Ελληνισμός. Βάζουνε πεζούς καβαλαραίους να βγάλουν τους ψεύτες αληθινούς κι αληθινούς τους ψεύτες. Και εκείνοι που 'καναν τη δουλειά τους βγαίνουν τώρα βασανιστές, βγαίνουν ζώα, όταν την ίδια τη ζωή τη βασάνισαμε εμείς. Τη βασάνισα εγώ... Εγώ και τόσοι άλλοι λιμοκοντόροι που τρέξανε στο κάλεσμα της ρεμούλας και της κομπίνας.

ΜΑΡΙΑ: Νομίζω ότι άρχισες πάλι να το παρακάνεις και δεν έχω όρεξη. Άρχισες πάλι τα ίδια! Να σου πω και κάτι άλλο; Νομίζω ότι δεν σκοτίζεσαι ούτε για το τι γίνεται ούτε για το τι θα γίνει... (Κλαίγοντας.) Είναι σίγουρο πια... Δεν ενδιαφέρεσαι για το τι θα πει το Κράτος, ούτε ο κόσμος, ούτε τα δικαστήρια. Αυτός! Αυτός σε νοιάζει τι θα πει ή τί λέει. Άντε, λοιπόν, άντε βρες τον και παράτα με. Πήγαινε σ' αυτόν.. Πήγαινε στον ήρωά σου μπεμπάκο μου! Πήγαινε, αφού η πρώτη ανηφόρα της ζωής σε γονάτισε... Πήγαινε και ζήτα του συγχωροχάρτι. Φύγε και πήγαινε στο «μικρό σου ΗΡΩΑ». Πήγαινε να του κάνεις παρέα... Πήγαινε γιατί σε χρειάζεται... Σε χρειάζεται και πολύ μάλιστα ο ερμίτης... Ο ρεμπεσκές!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι είπες μωρέ; Ποιος είπες ρεμπεσκέ;

ΜΑΡΙΑ: Ναι, ρεμπεσκές είναι...! Αρκετά πια το κράτησα. Τον απαράτησε η Κούλα... Πήρε τα παιδιά κι έφυγε...

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Πάει κοντά της και την πιάνει από το μπράτσο.) Μίλα, μωρέ! Τί είπες;

ΜΑΡΙΑ: Αυτό που άκουσες...! Λίγο καιρό μετά τον τσακωμό σας

πήρε τα παιδιά κι έφυγε στην Ελλάδα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αλήθεια λες ή χωρατεύεις;

ΜΑΡΙΑ: Δεν χωράν ψέματα σε κάτι τέτοια. (Κοκάλωσε ο Μιχάλης. Κουνήθηκε νευρικά προς την κουζίνα να ψάξει για τσιγάρα και ποτό. Με τρεμουλιαστά χέρια κερνιέται κι αμέσως ανάβει τσιγάρο, με μια όμως απρόσεχτη κίνηση αναποδογυρίζει το ποτήρι με το ουίσκυ στο τραπέζι. Ξαναγεμίζει πάλι με χέρια που τρέμουν.)

ΜΑΡΙΑ: Να τα! Δεν στα 'πα εγώ; Είδες ότι ο «μικρός ΗΡΩΑΣ» σε βασανίζει... Να το, αυτός είναι η ενοχή σου. Πιες τώρα. Πιες και γι' αυτόν λοιπόν...!

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Μονολογεί χωρίς να την κοιτάζει.) Εγώ... Εγώ τον χώρισα με το «ΚΟΛΠΟ» μου. Εγώ... εγώ μπήκα μέσα στο σπίτι του κι έβαλα το διάβολο στο μυαλό της Κούλας...

ΜΑΡΙΑ: Ναι, αυτά να λες τώρα! Δεν θα τα μάθαινε απ' τα κουνιάδια του. Ήταν κι οι δυο στην υπόθεση. Το ξέχασες;

(Έγινε σιωπή. Πίνει δυο-τρεις γουλιές ουίσκυ και ξαφνικά ρωτά.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Και δεν τα φτιάξαν από τότε; Τα παιδιά τί γίνανε;

ΜΑΡΙΑ: Πήγανε με τη μάνα τους, έτσι λένε.. Δεν μ' ενδιαφέρει, γι' αυτό δεν ρώτησα και παραπάνω.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έτσι, λοιπόν, η Κούλα πήρε και τα παιδιά... Μπράβο... Μπράβο (Μονολογεί.) Είδες, παιδί μου, πώς πληρώνεται η τιμή και πώς η ατιμία; Με το ίδιο νόμισμα πληρώνονται... Α, ρε πούστη, ντουινιά.

ΜΑΡΙΑ: Ναι, λυπήσου τώρα και για εκείνον, δεν με φτάνουν τα δικά μου! Καλά έλεγα εγώ να μην σου τα 'λεγα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Καλάμια...!

(Τους διακόπτει το χτύπημα στην πόρτα. Κοιτάζονται. Η Μαρία διστάζει.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Κουρασμένα και Θλιμμένα.) Έλα,... τι περιμένεις; Πήγαινε να δεις ποιος είναι...

(Προχωρεί η Μαρία κι ανοίγει την πόρτα και μόλις βλέπει τον επισκέπτη... μένει άναυδη.)

ΜΑΡΙΑ: Ο... Τάκης (Ψελλίζει.)

ΤΑΚΗΣ: (Μπαίνοντας δειλά.) Καλημέρα, Μαρία!

(Το βλέμμα του αναζητεί κάτι. Ο Μιχάλης άκουσε τη φωνή και σηκώνεται. Ο Τάκης προχωρεί πιο μέσα.)

ΤΑΚΗΣ: Καλημέρα, Μιχάλη!

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Σαστισμένα.) Τάκη εσύ;

ΤΑΚΗΣ: Ναι, εγώ... Εγώ που έπρεπε να 'χω...

(Τον διακόπτει η Μαρία.)

ΜΑΡΙΑ: Έλα,... έλα, πέρασε μέσα, κάθισε.

(Ο Τάκης προχωρεί διστακτικά προς το μέρος του Μιχάλη. Απλώνει το χέρι του.)

ΤΑΚΗΣ: Γεια σου, Μιχάλη! Τί κάνεις;

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Του πιάνει το χέρι και το σφίγγει. Τα λόγια του βγαίνουν πιο δύσκολα). Φίλε μου!... Φίλε μου!

(Πέφτουν ο ένας στην αγκαλιά του άλλου.)

ΤΑΚΗΣ: Έπρεπε να 'χα έρθει από καιρό, αλλά... Όταν έμαθα, έτσι τυχαία, τα νέα του γέρου δεν μπορούσα να αντέξω άλλο...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Σε περίμενα! Κάτι μου 'λεγε μέσα μου ότι μια μέρα θα 'ρχόσουν. Μέχρι που 'μαθα κι εγώ τα δικά σου νέα. Τότε... Να, τώρα, πριν λίγο, σε μελετάγαμε. Μετά είπα ότι δεν πρόκειται να 'ρθεις.

ΤΑΚΗΣ: Πραγματικά έτσι είπες;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Όχι... αλλά μου πέρασε απ' το μυαλό.

ΜΑΡΙΑ: Έλα, Τάκη, πες μου τι θα πεις; Τί θα πάρεις; Τί να σου φέρω;

ΤΑΚΗΣ: Άφησέ με να σας δω πρώτα. Δεν θέλω τίποτα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Φέρε ένα ποτήρι και παγάκια. Θα πιει αυτό που πίνω κι εγώ.

ΤΑΚΗΣ: Ουΐσκυ μεσημεριάτικα; Αλλά δεν πειράζει. Φέρε!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ξέρεις, ρε Τάκη, έχω χιλιάδες πέτρες εδώ πάνω στο στήθος που με βαραίνουν. Σήμερα μου προστέθηκε άλλη μια... Νόμιζα ότι θα με γονάτιζε... Και να έγινε το θαύμα: άνοιξε η πόρτα και μπήκες εσύ!

ΤΑΚΗΣ: Ποιος είναι αυτός που δεν έχει πέτρες Μιχάλης.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν ξέρω, αλλά εγώ τον έβαλα το διάβολο στο μυαλό της Κούλας. Έτσι δεν είναι;

ΤΑΚΗΣ: Τι διαφορά κάνει; Ήταν μια κακιά εποχή... Ήταν και πιο ευάλωτη απ' ό,τι πίστευα, ήρθε και το «ΚΟΛΠΟ» και αποδείχτηκε μέχρι που έφτανε η αγάπη της...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αυτό μην το λες!

ΤΑΚΗΣ: Σε κάτι τέτοια φαίνονται οι αγάπες... τα κλάματα, οι όρκoi, οι υποσχέσεις... Αλλά σύμφωνα με τα δικά της κριτήρια... Μήπως δεν είχε και αυτή δίκιο;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δίκιο σε τι;

ΤΑΚΗΣ: Στα δικαιώματα της ζωής... Όλοι αξίζουμε πάντα κάτι παραπάνω απ' αυτό που μας προσφέρεται, απ' αυτό που έχουμε. Έτσι δεν είναι;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν μπορώ να το χωνέψω...

ΤΑΚΗΣ: Αστα, φίλε μου... Πες μου όμως κάτι: μου κρατάς κακία;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Κακία γιατί;

ΤΑΚΗΣ: Κακία που χάθηκα. Κακία που βγήκα σωστός. Κακία που 'ρθαν έτσι τα πράγματα...

(Η Μαρία φέρνει ξηρούς καρπούς.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μα, Τάκη, αστειεύεσαι τώρα;

ΤΑΚΗΣ: Όχι... όχι δεν αστειεύομαι. Είναι κι εμένα μια απ' τις πέτρες

που με πλακώνουν. Συνέχεια λέω στον εαυτό μου ότι δεν επέμενα όσο έπρεπε. Δεν έπρεπε να φερθώ έτσι... Να πω αυτά που είπα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: «Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια» μου είχες πει. Ήταν τα πιο σοφά λόγια που έχω ακούσει ποτέ! Μόνο μετά κατάλαβα τη σημασία τους. Μόνο τώρα ξέρω πόσο τα εννοούσες. Και... έτσι αξίζει.

ΤΑΚΗΣ: Το Ξερα, Μιχάλη, ότι εσύ δεν ήσουν γεννημένος για τέτοια και όμως δεν επέμεινα... Φταίω... Δεν έπρεπε να σ' αφήσω.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μ' άφησες; Εγώ είχα μεθύσει, παιδάκι μου! Όλοι τότε ήταν σαν μεθυσμένοι. Στουπί όλοι τους. Λες και είχε πέσει ελονοσία παντού... Μόνο εσύ... Μόνο εσύ ήσουν ξεμέθυστος, ήσουν υγιής, σα να σου είχαν κάνει εμβόλιο!

ΤΑΚΗΣ: Οχι, φίλε μου, κάνεις λάθος! Κάνεις μεγάλο λάθος...! Ήταν χιλιάδες οι ξεμέθυστοι. Σχεδόν όλοι οι Έλληνες φέρναν μέσα τους το εμβόλιο. Είμαι σίγουρος ότι χτύπησε χιλιάδες πόρτες αυτή η καταραμένη επιδημία. Βρήκε όμως πόρτες κλειστές. Εσύ, Μιχάλη, στάθηκες άτυχος, παρασύρθηκες. Έτσι είναι η ζωή. Άλλους τους κερδίζει το «ΚΟΛΠΟ» κι άλλους τους βρίσκει ο χωρισμός... Αλλά άσ' τα αυτά τώρα και πες μου τι κάνει ο πατέρας σου. Πού βρίσκεται τώρα;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Είναι στο νοσοκομείο στο Little Bay. Τον πάμε κάθε μήνα για δυο με τρεις ημέρες και κάνει μια θεραπεία. Άσε μην τα ρωτάς! Άλλη φορά τα λέμε...

ΜΑΡΙΑ: Τάκη, συγγνώμη που παίρνω το θάρρος, αλλά πες μου τι γίνεται με την Κούλα. Τα παιδιά τι κάνουν; Σου γράφουν κανένα γράμμα; Τι συνέβη συγκεκριμένα και χωρίσατε; Γιατί άφησες τα παιδιά;

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Ενοχλημένος.) Η Μαρία πάντα αδιόρθωτη... Τί τον ρωτάς τώρα τον άνθρωπο; Λόγια είναι αυτά;

ΤΑΚΗΣ: Δεν πειράζει, Μιχάλη... Καλά κάνει και ρωτά. Λοιπόν, μετά από αυτό τον καυγά εδώ τσακωνόμασταν σχεδόν κάθε μέρα... Το ίδιο μάλιστα βράδυ τσακωθήκαμε γερά. Μετά πάλι τα ίδια. Ένα βράδυ παραλίγο να την χτυπήσω. Ήταν,

βλέπετε, και τ' αδέρφια της. Εγώ, όπως θα ξέρετε, δεν τα πήγαινα ποτές καλά μαζί τους...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τα τομάρια...! Κάνανε και τους προύχοντες... Μέχρι που μας έπιασε η Αστυνομία... Τώρα κρυφτήκαν στην Ελλάδα... Είμαι σίγουρος ότι κι εκεί θα κάνουν πάλι τους καμπόσους. Τα τομάρια βρήκαν την ευκαιρία που ζητούσαν να σ' εκδικηθούν...

ΤΑΚΗΣ: Μπορεί... Πάντως μια μέρα γύρισα στο σπίτι κι είχε φύγει. Μου είχε αφήσει κι ένα σημείωμα...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Και δεν φαινόταν τέτοια, βρε παιδί μου...!

ΤΑΚΗΣ: Ε, φταίω κι εγώ! Της κακομίλησα...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Χαρά στο πράγμα!

ΜΑΡΙΑ: Εμένα, πάντως, πάντα μου φαινόταν εγωίστρια...

ΤΑΚΗΣ: Μέθυσε κι αυτή... Μόλις τα χάσαμε, μέθυσε. Μετά με τις συντάξεις μέθυσε για τα καλά... Πάντως διαζύγιο δεν ζήτησε...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ε, σ' αγαπάει! Σ' αγαπάει παιδί μου...

ΤΑΚΗΣ: Μιχάλη, αυτά έχει η ζωή. Τί να γίνει; Γιατί νομίζεις σου 'λεγα για τις συντάξεις; Στη ζωή πάντα οι μικροί την πληρώνουν... Και μικροί είναι εκείνοι που 'χουν μεγάλη καρδιά...!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εγώ πάντως... δεν ξέρω αν το 'χεις μάθει...

ΤΑΚΗΣ: Τι; Τί να 'χω μάθει;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εγώ, Τάκη, πλήρωσα. Πλήρωσα όσο δεν έπρεπε. Τώρα ό,τι και να γίνει δε μ' ενδιαφέρει είτε μας αθωώσουν είτε, όχι ούτε κρύο μου κάνει ούτε ζέστη...!

(Τον πιάνουν αναφιλητά. Το ποτήρι με το ουίσκυ τρέμει στο χέρι του. Ο τσιγάρο του πέφτει.)

ΤΑΚΗΣ: Τί εννοείς; Τί εννοεί Μαρία;

ΜΑΡΙΑ: 'Ασ' τα. Θα τα πείτε μόνοι σας καμιά μέρα.

ΤΑΚΗΣ: (Σοβαρά και θλιμμένα.) Όπως βλέπω, αρρώστησες φίλε μου.

- ΜΑΡΙΑ: Ακριβώς! Ακριβώς! όπως το είπες. Ούτε τρώει, ούτε κοιμάται, ούτε έξω βγαίνει... Μαύρη ζωή περνάμε. Ανάθεμα την ώρα...
- ΤΑΚΗΣ: (Στοργικά.) Έλα, λέγε, τι ήθελες να πεις;
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Στο λέω εσένα και σε σένα ήθελα να το πω. Εγώ δεν ήμουν για τέτοια... "Ήμουν μικρός όπως είπες...
- ΤΑΚΗΣ: Το ξέρω, φίλε μου. Το ξέρω... Ούτε η Μαρία ήταν για τέτοια πράγματα. Για σένα σιωπούσε. Ότι έλεγε ο άντρας της συμφωνούσε κι αυτή.
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Εγώ κι αθώους να μας βγάλουν και σύνταξη να θελήσουν να μας δώσουν, τους το είπα: δεν θέλω τίποτα. Ούτε αποζημίωση, που λένε ότι θα δώσουν, θέλω. Τί αποζημίωση; Ας τα δώσουν όλα στο Smith Family ή σ' ένα Ελληνικό σχολείο ή εκκλησία. Τόσες χιλιάδες Έλληνες τους βγάλανε ρετσινιά εξ αιτίας εμάς των λιμοκοντόρων.
- ΤΑΚΗΣ: Έλα μη στεναχωριέσαι γι' αυτά.
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Σε τι φταίει ο Ελληνισμός και το ονόμασαν "The Greek Conspiracy"; Εγώ θέλω να βγούμε όλοι εμείς οι ψεύτες και να πούμε: «Να εμείς, εμείς είμασταν... Αφήστε τον κοσμάκη στην ησυχία του. Δεν έχετε δίκιο να βρίζετε ολάκερο τον Ελληνισμό.»
- ΜΑΡΙΑ: Μα, Μιχάλη μου...
- ΤΑΚΗΣ: Α, φίλε μου, δεν μου τα λες καλά! Ο καθένας, Μιχάλη, τη δικαιοσύνη την έχει μέσα του. Το δίκιο και τ' άδικο το σέρνει ο καθένας μαζί του όπου κι αν πάει. Τι περιμένεις, να τα χαρίσουν στον Ελληνισμό; Κάτι τέτοια γυρεύουν όλοι. Όλοι, όλος ο κόσμος είναι ένα μεγάλο σκανδαλοθηρικό θεριό. Όλο κάτι τέτοια ζητάνε για να κάνουν ντόρο. Να βουίξουν τα ράδια, να γράφουν οι εφημερίδες και να γεμίσουν οι τηλεοράσεις. Γι' αυτό την πληρώνουν οι μικροί αυτοί που δεν το σέρνουν το άδικο, δεν το αντέχουν, δεν το σηκώνουν. Αντί να το σηκώσουν, τους γονατίζει. Οι μεγάλοι, οι μεγάλοι έχουν σκληρή πέτσα. Και μεγάλοι είναι αυτοί που δεν έχουν ούτε πέτσα, ούτε καρδιά! Όσο για

τον Ελληνισμό... Τί να γίνει, σήμερα οι Έλληνες, αύριο οι Ιταλοί, μεθαύριο οι Λιβανέζοι, οι Γερμανοί, οι μαύροι, οι Ασιάτες και ούτω καθ' εξής... Νομίζεις ότι σήμερα δεν έχει ακόμα κόλπα, παράνομες συντάξεις και ψεύτικα επιδόματα ανεργείας; Σίγουρα έχει. Αυτά έχει η ζωή...! Ξέχασέ τα τώρα. Σήκω, ρίξε κάτι πάνω σου και πάμε. Πάμε μια βόλτα. Πάμε λίγο έξω να δούμε τον κόσμο.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μπα... μπα. Όχι... όχι...

ΤΑΚΗΣ: Βρέ, έλα, να πάμε κάπου.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Πού;

ΤΑΚΗΣ: Έλα, μωρέ! Τί διαφορά κάνει το πού θά πάμε;

ΜΑΡΙΑ: Ναι, Μιχάλη μου, πηγαίνετε μια βόλτα.

ΤΑΚΗΣ: Πάμε να δούμε το γέρο.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Όχι, μιαν άλλη φορά.

ΤΑΚΗΣ: (Πάει κοντά του και τον πιάνει απ' τον ώμο.) Έλα, πάμε, Πάμε όπου θες εσύ. Και... βγάλ' την αυτήν την τραγιάσκα. Πού την πέτυχες; Απαίσια είναι, δεν σου πάει καθόλου. Εσύ δεν ήσουν ποτέ λάτρης του ναυτικού και της θάλασσας!

ΜΑΡΙΑ: (Τους κοιτάζει γεμάτη δέος και χαρά.) Μπράβο, Τάκη μου! Την ευχή μου να 'χεις!

ΤΑΚΗΣ: (Ειρωνικά.) Ευχαριστώ γιαγιά μου!

(Σηκώνονται και ξεκινούν.)

ΜΑΡΙΑ: Στο καλό, στο καλό...!

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΕΒΔΟΜΗ

Εχουμε μπροστά μας ένα μικρό flatette. Είναι μια φτωχική γκαρσονιέρα στο πίσω μέρος ενός παλιού «μπάγκαλου» στο Doncaster Ave του Kensington.

Ένα δωματάκι, μια κουζινίτσα και δίπλα μια πορτούλα για το μπάνιο και την τουαλέτα.

Αυτό είναι, ένα χρόνο τώρα, το σπιτικό του Τάκη. Το τρίτο που έχει αλλάξει μετά το χωρισμό. Είναι το πιο οικονομικό και το πιο ήσυχο, αφού οι σπιτονοικοκυραίοι είναι μια ωραία μικρή οικογένεια τριών ατόμων. Ο κυρ Αντώνης, η γυναίκα του η Ευδοκία και η κορούλα τους η Ναυσικά μόλις επτά χρονών κι ας την περίμεναν δεκαπέντε χρόνια πιο πριν.

Έχει μαζί τους δώδεκα-δεκατρείς μήνες. Ποτέ δεν τους ενοχλεί και ποτέ δεν τον ενοχλούν. Μόνο καμιά αργία ή καμιά Κυριακή πίνουν μαζί κανένα ούζο ή τούρκικο καφέ με μελομακάρονα ή κουραμπιέδες που φτιάχνει με τα χέρια της η προκομμένη νησιώτισσα και τόσο τα καμαρώνει...

Ένα τραπεζάκι στη μέση, δυο καρέκλες, μια παλιά πολυθρόνα με ειδικό υποστήριγμα για τα πόδια, ένα παλιό ράδιο-πικάπ με χώρο αποκάτω για δίσκους, σκόρπια βιβλία παντού κι ένα κρεβατάκι στη γωνία. Σ'

ένα ανοιχτό ντουλάπι με δυο ράφια στον τοίχο μια φωτογραφία των παιδιών του κι ένα άδειο βάζο... Είναι βράδυ παραμονή Χριστουγέννων του 1980.

Ο Τάκης μπαίνει μέσα κατάκοπος. Με νευρικές κινήσεις ψάχνει να βρει το διακόπτη που θα διώξει το σκοτάδι και θα φέρει το φως. Φοράει κατάμαυρο κοστούμι, άσπρο πουκάμισο και μαύρο παπιγιόν. Είναι η στολή του barman που κάνει δυο χρόνια τώρα στο Hotel του Γιώργη του Σουβλή στην Oxford St, αφού τελειώσει την πρωινή βάρδια του διευθυντή πωλήσεων στο Bottle Shop.

Βαρύς πέφτει στην ξεθωριασμένη πολυθρόνα που την αγόρασε ειδικά για τα πάντοτε κουρασμένα πόδια του, αφού ήδη έχει πετάξει το σακάκι στη μια καρέκλα του τραπεζιού... Ζεκουμπώνει αργά το παπιγιόν απ' τις δυο τσιμπίδες του και το πετά με φανερή απέχθεια στο τραπέζι. Τα μάτια του είναι θολά και κουρασμένα. Κοιτάζει θαμπά και βαριεστημένα το ρολόι του και το πετά κι αυτό δίπλα στο παπιγιόν. Ζεκουμπώνει το πουκάμισο με αργές αλλά γεμάτες ανακούφιση κινήσεις και σαν το βγάλει το πετά μακριά.

Γέρνει πίσω στην πολυθρόνα για λίγο και σαν πάρει μια μικρή ανάσα γεμάτη ευχαρίστηση, σκύβει και βγάζει μ' έκδηλη χαρά τα παπούτσια του και τα πετά το 'να μετά το άλλο μακριά στον τοίχο κάτω από το προχειροστρωμένο μονοκρέβατο... Βγάζει ακριβώς με τον ίδιο τρόπο και τις κάλτσες του, μόνο που αυτές δεν τις πετά αμέσως. Τις κρατά στα χέρια του και τις κοιτάζει σαν να θέλει να τους μιλήσει... Σε λίγο τις πετά κι αυτές κι αρχίζει να τρίβει τα δάχτυλα των ποδιών του ηδονικά.

Εκεί ξεχασμένος σ' αυτή τη μικρή σωματική χαρά αρχίζει ν' ακούει μια μουσική που μπαίνει απαλά-απαλά απ' το μικρό παράθυρο δίπλα απ' το κρεβάτι. Είναι αυτή η απaráμιλλη μελωδία της «Αγίας Νύκτας», που μιλά για τον ερχομό του Χριστού, για αγάπη, ειρήνη, ευτυχία, γαλήνη...

Σταματά αυτό το παράξενο χάδεμα των ποδιών. Σηκώνεται, πηγαίνει

πίσω στη μικρή κουζινίτσα, πλένει γρήγορα-γρήγορα τα χέρια του και παίρνει ένα ποτήρι. Ρίχνει μέσα λίγα παγάκια απ' το μικρό ψυγείο και ανοίγει ένα ντουλαπάκι, παίρνει μια μπουκάλια ούισκυ και αυτοκερνιέται, Πέφτει πάλι βαρύς στην πολυθρόνα και πίνει ρεγουλάτα δυο γουλιές ποτό.

Το φως φαίνεται να τον ενοχλεί και βάζει μπροστά τα χέρια σαν γείσο να το εμποδίσει. Ξένει με αργές κινήσεις τα μαλλιά του που φαίνεται σα να του φταίνε αυτή τη στιγμή. Σηκώνεται. Κάνει δυο-τρεις κουρασμένες βόλτες στο δωμάτιο με το ποτήρι στο χέρι. Φτάνει κοντά στο μικρό ντουλάπι που μοιάζει σα μικρή βιβλιοθήκη. Ανοίγει το πάνω συρτάρι και τραβά από μέσα μια φωτογραφία: είναι τα παιδιά του ντυμένα τσολιάδες. Την κοιτάζει με μια κουρασμένη, ματιά, μια ματιά γεμάτη φαρμακωμένη χαρά. Στο πρόσωπό του χαράζει ένα πικρό, ένα φαρμάκι χαμόγελο. Τα μάτια του υγραίνουν απότομα κι ένα δάκρυ ετοιμάζεται να πέσει. Σφίγγει με δύναμη το ποτήρι και με μια αδειάζει όλο στο στόμα του. Ροκανίζει με λύσσα τον πάγο και το βροντάει με πάταγο εκεί στο ντουλάπι. Γυρίζει να φύγει, μα δεν μπορεί. Τραβάει απότομα πάλι το συρταράκι και φέρνει μπροστά του μια δεύτερη φωτογραφία: είναι μια όμορφη φωτογραφία της Κούλας. Την κοιτάζει για λίγα αστραπιαία δευτερόλεπτα και την παίρνει μαζί μ' αυτή των παιδιών. Προχωρά βάζει πάλι παγάκι και ούισκυ και πέφτει βαρύς στην πολυθρόνα. Και να, χτυπάει απότομα, ξεκουφαντικά το τηλέφωνο. Με μια φευγαλέα ματιά ψάχνει για το ρολόι του, αλλά πού, ποιος να 'ναι τέτοια ώρα, αναρωτιέται νευριασμένα.

ΤΑΚΗΣ: Hello!... (Μάλλον νευριασμένα.)

ΤΗΛ.: Ελα, Τάκη, καλησπέρα! Με συγχωρείς που σε παίρνω τέτοια ώρα... αλλά παίρνω από τις οχτώ.

ΤΑΚΗΣ: Βρε, Μιχάλη,... εγώ συγγώμη, ήμουν ξεχασμένος, φίλε μου, πάνω σ' ένα ποτό... και ξέρεις ό,τι μπήκα, δεν έχω πολλή ώρα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μήπως συμβαίνει τίποτα; Γιατί άργησες τόσο; Η Μαρία ανησυχούσε...

ΤΑΚΗΣ: 'Όχι... όχι, φίλε μου, αλλά δούλεψα λίγο πίσω. Μου το ζήτησε το παιδί του Bar ο Matthew. Ήθελε να πάει με το κορίτσι του σ' ένα πάρτυ κι έπρεπε να φύγει στις 8. Γιατί να του τ' αρνηθώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι... ναι αλλά δουλεύεις πολύ, ρε παιδί μου! Τι ώρα άρχισες; Το πρωί;

ΤΑΚΗΣ: Στις εννιά.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τόσες ώρες! Το ξέρεις το παρακάνεις;

ΤΑΚΗΣ: Δεν βαριέσαι... Ξέρεις ο Matthew είναι ένα υπέροχο Αυστραλόπουλο, περνάμε καλά μαζί, εγώ στις πωλήσεις κι αυτός στο bar.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, αλλά... χρονιάρες μέρες;

ΤΑΚΗΣ: Χρονιάρες μέρες... (Με πικρή ειρωνεία.) Καλύτερα να μην έρχονται...!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι το ξέρω, φίλε μου. Βαριά τέτοιες μέρες η μοναξιά. Γι' αυτό τηλεφώναγα, να σε προλάβω... μήπως βάλεις το τηλέφωνο κάτω αύριο κι αργήσεις να σηκωθείς. Λέγαμε με τη Μαρία να 'ρχόσουν εδώ να φάμε. Η Μαρία, μάλιστα, λέει να 'ρθεις να πάμε στην εκκλησία μαζί.

ΤΑΚΗΣ: 'Όχι... όχι στην εκκλησία δεν έρχομαι, αλλά μετά... να φάμε ίσως να 'ρθω.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι «ίσως»; Θα 'ρθεις!

ΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, Μιχάλη...! Πες το και στη Μαρία, σας ευχαριστώ πολύ!

ΜΙΧΑΛΗΣ: «Ευχαριστώ»; Τι είναι αυτά ρε φίλε; Τί «ευχαριστώ»; Δεν σ' ακούω καλά, συμβαίνει τίποτα;

ΤΑΚΗΣ: Όχι... 'Όχι... Τί να συμβαίνει; Να ο Χριστός γεννιέται...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, φίλε μου, ο Χριστός γεννιέται, άνοιξε την αγκαλιά σου να τον δεχτείς.

ΤΑΚΗΣ: Κι όταν η ψυχή είναι βαριά πώς να σταθείς μπροστά του κατάφατσα;

ΜΙΧΑΛΗΣ: 'Όχι μη το λες αυτό!

ΤΑΚΗΣ: Ναι... Ναι, Μιχάλη... να η ώρα είναι μια. Ήδη έχει έρθει, έχει γεννηθεί... "Αντε ίσως σε δω αύριο. Καληνύχτα! Χρόνια

Πολλά!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Καληνύχτα! Σε περιμένουμε.

ΤΑΚΗΣ: Καληνύχτα!

(Κλείνει το τηλέφωνο.)

Πιάνει το ποτήρι που έχει ακουμπήσει στο τραπέζι και πέφτει πάλι βαρύς στην πολυθρόνα. Απλώνει και πιάνει πάλι τη φωτογραφία της Κούλας. Την κοιτάζει με μια παράξενη ματιά. Μια ματιά γεμάτη κούραση, πόνο και απορία. Σφίγγει άθελά του το ποτήρι και με μια κατεβάζει πάλι όλο το ποτό. Αφήνει τη φωτογραφία ανάποδα να μην τη βλέπει δίπλα του και σηκώνεται. Πηγαίνει και ξαναγεμίζει...

Χωρίς αίσθηση κάνει μια, δυο, τρεις βόλτες στο δωμάτιο και ξαφνικά σταματά στο μικρό γερασμένο πικάπ. Ψάχνει αποκάτω τους ανακατωμένους και σκονισμένους δίσκους και σταματά σ' έναν. Τον φέρνει μπροστά του, κοιτάζει με μια ξεχασμένη ματιά το εξώφυλλο που έχει μια φωτογραφία του Καλδάρα και με μια κίνηση τον βάζει στο πικάπ να παίξει ένα τραγούδι που αγαπάει.

Τραβάει μια καρέκλα και κάθεται ακουμπώντας στο τραπέζι, ενώ τα μάτια του λάμπουν απ' τη φωτιά του ποτού. Τα κλείνει όμως κι ακουμπώντας το κεφάλι του στο δεξί του χέρι αφήνεται στην αναμονή του τραγουδιού. Και να: το δωμάτιο γεμίζει απ' τη μελαγχολική μελωδία του. Σα μικρή καμπάνα ακολουθεί η κρυστάλλινη φωνή του Καζαντζίδη:

“Όποια και να ‘σαι ό,τι και να ‘σαι, / κάνε μου απόψε συντροφιά. /
Δεν σου ζητάω να μ' αγαπήσεις / λίγη ζητώ παρηγοριά.

Κι ακολουθεί σε υπέροχο ντουέτο με τη Μαρινέλλα το Ρεφραίν.

Αν είν' η μοίρα μου σακατεμένη / δεν φταίει ο κόσμος ούτε κι εσύ /
ό,τι αγαπάω εγώ πεθαίνει / και ξαναρχίζω απ' την αρχή.

Μια δύναμη, μια πίκρα, τον ωθεί να σηκωθεί και χωρίς να το καταλάβει

χορεύει, έτσι ξυπόλητος, τον παλιό αυτό αγαπημένο σκοπό.

“

Οσες γυναίκες έχω αγαπήσει / έφυγαν δίχως αφορμή. /
Κι όμως δεν έχω καμιά μισήσει,
στο ριζικό μου έχει γραφτεί. / Αν είναι η μοίρα σου σακατεμένη /
δεν φταίει ο κόσμος ούτε κι εσύ / ό,τι αγαπάω εγώ πεθαίνει /
και ξαναρχίζω απ' την αρχή.

Σιγά-σιγά τα βήματά του γίνονται πιο σίγουρα και πιο λεβέντικα. Σκάει τα δάκτυλα του δεξιού χεριού κι ανοίγει ολόκληρο το θώρακα μαζί με τα χέρια στο σκοπό του τραγουδιού. Τα μάτια του ανοιγοκλείνουν και το πρόσωπό του είναι γεμάτο ιδρώτα και δάκρυα.

‘Όποια και να ‘σαι ό,τι και να ‘σαι / δυο λόγια πες μου τρυφερά, /
λίγο η ψυχή μου να ξαλαφρώσει / κι αύριο πές μου «γεια χαρά».

Καθώς το τραγούδι τελειώνει κι αυτός κάνει την τελευταία του σβούρα μαζί με το σκοπό, σηκώνει και τα δυο χέρια ψηλά κι ανοίγει διάπλατα τα στήθια. «Καλώς ήρθες, Χριστέ μου!» φωνάζει. «Καλά Χριστούγεννα, Κόσμε!»

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΟΓΔΟΗ

Είμαστε και πάλι στο μικρό φλατάκι του Τάκη στο Kensington. Είναι Κυριακή και πλησιάζει το Πάσχα του 1981. Ο Τάκης είναι μόνος του. Μόλις που βγήκε από το ντουζ. Κάθεται με αθλητική φανελίτσα και πίνει τον πρωινό καφέ του. Όλα είναι ατημέλητα. Χτυπάει η πόρτα και σηκώνεται ν' ανοίξει.

ΤΑΚΗΣ: Ελα, καλημέρα! Τι κάνεις;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Καλημέρα! (Κοιτάζει γύρω του.) Εσύ τι κάνεις; Μήπως σε ξύπνησε το τηλεφώνημά μου;

ΤΑΚΗΣ: Ισια που με πρόλαβες, θα 'παιρνα εγώ.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ξέρεις η Μαρία δεν σου το 'χει συγχωρέσει που δεν ήρθες τα Χριστούγεννα,

ΤΑΚΗΣ: Μα έχω έρθει τόσες φορές από τότε...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, αλλά δεν έχεις μείνει για φαγητό, παίρνεις έναν καφέ όλο κι όλο και φεύγεις.

ΤΑΚΗΣ: Μα, βρε Μιχάλη, μετράνε κάτι τέτοια μ' εμάς; Να, σήμερα θα 'ρθω να φάω τρεις μερίδες για να πατίσουμε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αυτό να το πεις της Μαρίας και του γέρου...! Ξέρεις κι αυτός σε ζητά. Έχει χαρεί τόσο πολύ που είμαστε πάλι μαζί. Τώρα μόλις άκουσε ότι θα 'ρθω να σε πάρω τα μάτια του αμέσως άστραψαν! Ακόμη, μου είπε η Μαρία ότι ευχαριστήθηκε

τόσο πολύ που πέταξα την τραγιάσκα...

ΤΑΚΗΣ: Πες μου τι κάνει; Μου τα είχαν πει τόσο μαύρα. Άλλος έλεγε πεθαίνει, άλλος συμφόρηση, άλλος ημιπληγία...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Στην αρχή όλα ήσαν πιθανά, τώρα όμως ξέρουμε. Ήταν και είναι η καρδιά του. Ήταν κλειστές τέσσερις αρτηρίες, έπαθε και το στροκ... Ξέρουμε δεν πρόκειται να γίνει ποτέ εντελώς καλά. Αλλά θα γίνει καλύτερα. Εσύ; Εσύ, πες μου τι κάνεις; Γιατί δουλεύεις τόσο πολύ;

ΤΑΚΗΣ: Τι να σου πω, βρε Μιχάλη, κάτι με πνίγει αυτές τις μέρες. Αυτές Οι πέτρες που λες στα στήθια. Ασήκωτες γίνανε και σ' εμένα. Έχει νύχτες τώρα που όλο τον πατέρα σου και τα παιδιά μου σκέπτομαι.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Την Κούλα, δεν την σκέφτεσαι;

ΤΑΚΗΣ: Ε... Θα 'ταν ψέμα να 'λεγα όχι... Ζήσαμε μια ζωή μαζί. Μ' αγάπησε, την αγάπησα...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς, φίλε μου!

ΤΑΚΗΣ: Τι να το κάνεις όμως ήρθε η στιγμή, ήρθε το «ΚΟΛΠΟ» Κι όλος ο κόσμος μας γκρεμίστηκε... Ναι... ναι την σκέφτομαι κι αυτή αλλά τα παιδιά τα 'χω τόσο πεθυμήσει... Γι' αυτό δουλεύω... Με τη δουλειά όλα ξεχνιούνται, ακόμη και τα λάθη μου...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λες «λάθος» τη μεγάλη καρδιά και την πίστη στη ζωή και τους ανθρώπους;

ΤΑΚΗΣ: Δεν ξαργυρώνονται αυτά Μιχάλη...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς! Γιατί δεν υπάρχει νόμισμα αρκετά μεγάλο. Και ξέρεις κάτι ακόμη,

ΤΑΚΗΣ: Τί;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ξέρω γιατί δεν ήρθες τα Χριστούγεννα να φάμε.

ΤΑΚΗΣ: Ήθελα να τη χαρώ... να τη χορτάσω την πίκρα μου... Δεν θα 'ταν σωστό να την κουβαλήσω σε σας.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι. Γι' αυτό και δεν πήρα το μεσημέρι και το απόγευμα κι ας φώναζε η Μαρία. Εγώ ήμουν νοερά δίπλα σου... Οι ανδρείοι είναι πάντα μόνοι, φίλε μου.

ΤΑΚΗΣ: Έλα μην υπερβάλλεις... Ανδρείος... που όλο αυτό το

εγκεφαλικό σκέφτομαι. Όλο εκεί σ' αυτό γυρίζει το κεφάλι μου. Και ξέρεις... δεν θα 'θελα ποτέ να πάθω κάτι τέτοιο... Δεν θα 'θελα να ζήσω ούτε στιγμή έτσι... χωρίς νου, χωρίς νόηση. Θα 'ταν τόσο άδικο...

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Ζωηρά.) Έλα, παιδάκι μου, κουνήσου από τη θέση σου. Εσύ κάτι τέτοιο... Τόσες φορές το 'χουμε πει. Το 'χει ακούσει κι ο Θεός, εσύ θα πεθάνεις όρθιος!

(Ο Τάκης γελάει με πικρία.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Γελάει και αυτός.) Πάντως ξέρεις κάτι, ρε φίλε; Αυτό της Κούλας δεν μπορώ να το χωνέψω! Ήθελα να 'ξερα πώς εξηγήθηκε στα παιδιά όταν η βρώμα του «ΚΟΛΠΟΥ» ξαπλώθηκε παντού. Τι να τους είχε πει: Δεν έχεις μάθει τίποτα; Δεν έχεις προσπαθήσει να μάθεις;

ΤΑΚΗΣ: Τι να μάθω; Τώρα σε λίγο το «ΚΟΛΠΟ» θα σκεπαστεί. Ήδη μπλούν για αποζημιώσεις. Τ' αδέρφια της είναι εκεί, σίγουρα τα παιδιά αλλάξαν. Θα τα 'χουν κάνει όμοιούς τους.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Κι εσύ θα το δεχτείς αυτό;

ΤΑΚΗΣ: Οχι, ποτέ! Κι αυτό είναι που με βασανίζει.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Καλά, δεν μου λες, τόσον καιρό πώς περνάνε; Δεν σου 'χει γράψει να ζητήσει λεφτά, διαζύγιο, επίδομα για τα παιδιά... τίποτα;

ΤΑΚΗΣ: Όχι... τίποτα. Το μόνο που ξέρω είναι ότι έχουν πάει στο χωριό. στο πατρικό μου.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Στο πατρικό σου; Μυστήριο!

ΤΑΚΗΣ: Ελα, άσ' την αυτή την κουβέντα... Πες μου, αλήθεια, τι κάνει αυτός ο εξάδελφός σου;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ποιος;

ΤΑΚΗΣ: Πώς τον λένε μωρέ; «Τα ρολόγια και τα κορόιδα...»

ΜΙΧΑΛΗΣ: Α, ο Βασίλης! Τον θυμάσαι βλέπω...

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ε, λοιπόν, φίλε μου, αυτουνού το μπουκάρισμα της Αστυνομίας του 'κανε το μεγαλύτερο καλό. Τα παράτησε όλα:

καφενεία, χαρτιά, άλογα, τζόγο. Αγόρασε ένα «σπασμένο» μαγαζί στο Cowra. Το 'φτιαξε και δουλεύει εφτά μέρες την εβδομάδα σαν... τα ρολόγια! Έφερε και μια παλιά γνωριμία από την Ελλάδα και σε λίγο παντρεύεται.

ΤΑΚΗΣ: Μπράβο του! Ξέρεις, παρά την επιφανειακή του επιπολαιότητα και τα μάγικα λόγια, φαινόταν καλό παιδί.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Το «ΚΟΛΠΟ» τον ταρακούνησε, τον έφερε στα σύγκαλά του... όπως όλους μας εξάλλου... Εγώ ξέρεις, Τάκη, όπως σου 'λεγα και την άλλη φορά, έστειλα στο Social Security ένα γράμμα και έκανα και υπεύθυνη δήλωση, ότι δεν θέλω τίποτα, δεν έχω καμιά απαίτηση για τίποτα. Και ό,τι πέρασα, καλά τα πέρασα... Μου αξίζανε! Το ίδιο είπα και στη δική μας επιτροπή.

ΤΑΚΗΣ: Ποια επιτροπή; Α! Γίνονται κάθε μέρα συγκεντρώσεις, έχουν βάλει εκεί δυο-τρεις από τα ελληνικά σωματεία κι όλο φωνάζουν. Ζητούν και τα ρέστα από πάνω. Ακούς αποζημίωση! Σε τί μωρέ; Στην ατιμία μας;

ΤΑΚΗΣ: Ναι, αλλά είχε και πολλούς αθώους η υπόθεση.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, δεν λέω όχι... Ας τους ξεχωρίσουν, ας τους βρουν και να τους δώσουν τα πάντα. Ναι, αυτοί να αποζημιωθούν, όχι εμείς. Εγώ, τα κουριάδια σου, ο Τριαντάφυλλος ο Σπίνος κι άλλοι τόσοι και τόσοι με δουλειές και με σπίτια, με λεφτά στην τράπεζα και να θέλουν κι αποζημίωση! Ή οι γιατροί που σκούζουν τώρα σαν τις κουρούνες. Δεν ξέρανε τίποτα οι άνθρωποι για το φόνο!

ΤΑΚΗΣ: Έλα..., μην εκνευρίζεσαι... Τα ξέρω, τα 'χουμε πει τόσες φορές. Δεν διάβασες χθες στην ελληνική εφημερίδα, έφτασε το θέμα να γίνει εθνικό... Και σωστά δηλαδή.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τι; Γιατί σωστά;

ΤΑΚΗΣ: Γιατί έτσι θα ασκήσουν πίεση στην κυβέρνηση να το κλείσει. Και απ' ό,τι βλέπω αν στις εκλογές βγει το Labour τότε σίγουρα έκλεισε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, να σου πω έχεις εκατό τοις εκατό δίκιο. Προχθές πήγα κι εγώ, παρ' όλο που ποτέ μου δεν ήθελα, σε μια

συγκέντρωση στην Κοινότητα.

ΤΑΚΗΣ:

Μπα;...

ΜΙΧΑΛΗΣ:

Ναι, ήθελα έτσι να δω τί λένε, να δω κι αυτό το τελευταίο ρεζίλεμα, να δω έτσι πάλι όλες αυτές τις «άγιες περιστερές» να μιλάνε, να κλαίνε, να απειλούν... Είχαν βάλει καμιά δεκαριά φουκαράδες μπροστά-μπροστά απ' αυτούς τους τίμιους άρρωστους, τους πραγματικά αδικημένους κι είχαν φέρει όλη τη δική τους πολιτική αφρόκρεμα που θέλει δεν θέλει «ναι» λέει. Ε, μαζί είχαν τρεις εκπροσώπους του Εργατικού. Ο ένας μάλιστα ο «Χειλάς», δεν θυμάμαι πώς τον λένε, προορίζεται για υπουργός και μάλιστα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΤΑΚΗΣ:

Γι' αυτό σου είπα έγινε εθνικό. Γιατί εμείς οι Έλληνες έχουμε δύναμη, Μιχάλη, μετράμε πολλές χιλιάδες σταυρούς. Αν το «ΚΟΛΠΟ» θαφτεί, όπως σίγουρα υπόσχονται, θα μείνει σαν ένα μεγάλο ευεργέτημα του Ελληνισμού.

ΜΙΧΑΛΗΣ:

Μάλιστα, κύριε, ολοι αυτό λέγανε. Αν βγει ο Fraser πάλι λένε, «κλάψ' τα Χαράλαμπε»! Εγώ πάντως κάθησα μια ώρα, είδα αυτό που ήθελα κι έφυγα. Όταν έφευγα όλοι μου λέγανε ότι έκανα κουταμάρα που έστειλα τέτοιο γράμμα.

ΤΑΚΗΣ:

Οχι! Καλά έκανες.

ΜΙΧΑΛΗΣ:

Και την κοινωνική λειτουργό την κυνήγησα... Και ξέρεις κάτι, βρε Τάκη;

ΤΑΚΗΣ:

Τι;

ΜΙΧΑΛΗΣ:

Τώρα το ξέρω, δεν θέλω σύνταξη για να πάω στην Ελλάδα. Ό,τι έχω μου φτάνει... Και να σου πω και κάτι άλλο... Χάρηκα, μα τω Θεώ. που αποκαλύφθηκε το «ΚΟΛΠΟ»...

ΤΑΚΗΣ:

Ξέρεις, αναρωτιέμαι, πώς έγινε αυτό; Πώς σας πιάσανε; Εσύ, βρε Μιχάλη, σε ποιον έδωσες τα λεφτά;

ΜΙΧΑΛΗΣ:

Στο Βασίλη κι αυτός τα 'δωσε σ' ένα Θάμο κι αυτός στον Έλληνα γιατρό στον Τσακιτζή ή το Βάστανο. Αυτός νομίζω έδωσε του σπεσιαλίστα του Εβραίου του Coss. Τώρα πώς άρχισε να κυκλοφορεί δεν ξέρω. Του Βασίλη πάντως του το πρότεινε ο Δήμος σ' ένα καφενείο. Μετά βγήκε στη φόρα

η υπόθεση του Γάκη και άντε να βρεις.

ΤΑΚΗΣ: Τρελή υπόθεση δηλαδή, που ίσως να 'ρχισε κι από μια κουβέντα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν ξέρω. Εκείνο που ξέρω είναι πως, όπως σου είπα, ευχαριστήθηκα που μας πιάσανε. Χάρηκα κι ας «πονάει» η ψυχή μου, κι ας άφησε πληγές... Ας φωνάζουν, ας σκούζουν. Ο Ελληνισμός δεν πτοείται... Τον δρόμο του για μπροστά τον τραβάει... Δεν τον μαυρίζουν πια ψευτο-οράματα και ψευτο-συντάξεις.

ΤΑΚΗΣ: Φίλε μου, όσο υπάρχει ζωή υπάρχουν πάντα οράματα, άλλα φωτεινά κι άλλα σκοτεινιασμένα. Βαδίζουμε μια μεταβατική, μια κρίσιμη για τον άνθρωπο περίοδο. Όλοι κι όλα ζητάνε. Κανείς δεν προσφέρει. Αρχίζουμε από τη φύση και φτάνουμε στον άνθρωπο τον ίδιο. Όλο του πάρε είμαστε και για να πάρουμε πουλάμε τα πάντα. Πουλάμε ήθη, ιδανικά, ηθικά πιστεύω, πουλάμε ζωές, πουλάμε συνειδήσεις, πουλάμε άτομα και πατρίδες.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έχεις απόλυτο δίκιο. Να κοιτάξε τι έγινε με το «ΚΟΛΠΟ». Ποιος νοιάζεται για την αλήθεια; Ποιος ερεύνησε το θέμα σωστά; Σε λίγο αυτοί που είπαν ψέματα, που ήσαν ένοχοι, θα βγουν και αδικημένοι. Μάλιστα κύριε, αδικημένοι!

ΤΑΚΗΣ: Άκουσε, Μιχάλη μου, μην το παίρνεις κατάκαρδα. Ας μην ξεχνάμε αυτό το σοφό που λέει: «καλύτερα να αθωωθούν δέκα ένοχοι παρά να δικαστεί ένας αθώος».

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έτσι ε;

ΤΑΚΗΣ: Ναι, φίλε μου. Αλλά για πες μου, θα πιούμε καφέ ή να πάμε μπροστά να πιούμε μαζί με τους σπιτονοικοκυραίους μου;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Οχι, μωρέ, άλλη φορά...

ΤΑΚΗΣ: Ξέρεις κάτι, δεν πετάχτηκα να δω μην έχω κάνα γράμμα. Έχω να κοιτάξω από την Πέμπτη και ξέρεις περιμένω ένα τσεκ απ' το Taxation τέσσερις μήνες τώρα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Αμ, τί; Το μάθανε κι αυτοί το τροπάριο! Μόνο όταν είναι να πάρουν σκούζουν. Και, δεν μου λες, τα γράμματα δεν πηγαίνουν μπροστά όλα μαζί, έχεις δικό σου

γραμματοκιβώτιο;

- ΤΑΚΗΣ: Ναι. Το 'χει χωρίσει, το 'χει δηλώσει το φλατάκι σαν Νο 2.
ΜΙΧΑΛΗΣ: Πήγαινε, λοιπόν, κι εγώ περιμένω. Θα κάνω μάλλον καφέ, άσ' την την έξοδο, πάμε κατ' ευθείαν σπίτι να φάμε.

(Ο Τάκης βγαίνει και σε λίγο γυρίζει μ' ένα κουβάρι χαρτιά και γράμματα.)

Ο Μιχάλης ετοιμάζει στην κουζίνα καφέ.)

- ΤΑΚΗΣ: Κοίταξε εδώ τί γίνεται! Πας για γράμμα και βρίσκεις δέκα διαφημιστικά φυλλάδια. Άλλο του BBC, άλλο του Grace Bros, άλλο του Coles. Τί γίνεται βρε παιδί μου!
- ΜΙΧΑΛΗΣ: (Μιλάει απ' την κουζίνα.) Εγώ τα 'χω ονομάσει «πλύσεις εγκεφάλων»! Ιδιαίτερα για τις γυναίκες...
- ΤΑΚΗΣ: (Γελάει.) Έχεις εκατό τοις εκατό δίκιο.
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Ασφαλώς έχω! Σκοπεύει η γυναίκα να πάρει ένα βρακί; Ε, τα βλέπει εδώ όμορφα και λαμπερά αγοράζει τρία. Θέλει, ας πούμε, ένα παντελόνι, πάλι της αρέσουν δυο. Έχει δέκα μπλουζάκια, βλέπει ένα καινούργιο πάει... Ξαφνικά παλιώσαν και τα δέκα!
- ΤΑΚΗΣ: Γιατί εμείς οι άντρες πίσω πάμε; Έχεις δέκα γραβάτες και είσαι ευχαριστημένος. Βλέπεις μέσα σ' αυτά τα φυλλάδια καμιά του Pierre Cardin με \$8 πάει παλιώσαν οι δικές σου. Ή μήπως τα μικρά παιδιά, εκεί τον γδέρνουν τον γονιό! Τα νέα παιχνίδια δεν σ' αφήνουν να ησυχάσεις.
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Να σου πω, εκεί που τρελαίνουν τις γυναίκες είναι τα έπιπλα, τα είδη προικός και τα αξεσουάρ. Κρεβάτια, σεντόνια, κουβέρτες, παπλώματα, σαλόνια, καρέκλες και λοιπά. Εκεί γίνεται χαμός! Τι νομίζεις, χαζοί είναι αυτοί που τα βάζουν στα γραμματοκιβώτια; Όλα είναι στημένα για τις γυναίκες. Τα ψώνια βλέψη είναι το φάρμακο για τις γυναίκες: ότι και να έχει ακόμα με τα ψώνια την «βρίσκει»... όπως και τα παιδιά! Ναι, έχεις δίκιο τα παιδιά...

(Ο ΤΑΚΗΣ έχει ξεχωρίσει ένα γράμμα και έχει καθίσει σε μια καρέκλα.)

- ΜΙΧΑΛΗΣ: Ε... εσύ βλέπω δεν ακούς. Τι έγινε;
- ΤΑΚΗΣ: Έχω γράμμα. Από τα παιδιά μου!
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Τί; Γράμμα; Να το... να το έγινε το θαύμα! Καλά το 'λεγα εγώ της Μαρίας... αυτή η Κοινωνική Λειτουργός ήταν «πικραγγουριά»! Την έδωξα και όλα γύρισαν στο καλό. Έλα, έλα πιο κοντά. Εσύ σε λίγο θα αρχίσεις να τρέμεις σαν κι εμένα. Φέρ' το εδώ.
- ΤΑΚΗΣ: Ναι πάρ' το εσύ. (Του το δίνει.) Δεν μπορώ να το διαβάσω. (Έχει βουρκώσει.)
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι,... αλλά καλύτερα να το διαβάσεις μόνος σου, με την ησυχία σου.
- ΤΑΚΗΣ: Όχι..., όχι διάβασε το εσύ. Δεν έχω μυστικά από σένα. (Ο ΜΙΧΑΛΗΣ φέρνει τους καφέδες. Τα χέρια του τρέμουν. Ανοίγει το γράμμα.)
- ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, αρχίζουμε...

Αγαπημένε μου μπαμπά,

Είμαι ο Σπύρος, γράφω μέσα από το δωμάτιό μου, αλλά ξέρεις εγώ μιλάω και για τους δυο μας: τον Φώτη και τον εαυτό μου. Είμαστε, όπως πάντα, δυο αδέρφια αγαπημένα, όπως μας ήθελες. Σου 'χω γράψει πολλές φορές μπαμπά, αλλά τα γράμματα γύρισαν πίσω. Είχες αλλάξει σπίτι. Τώρα όμως μάθαμε με τη μαμά την καινούργια σου διεύθυνση από έναν παλιό σου φίλο που δουλεύει στο Προξενείο. Ξέρω αυτό θα το λάβεις... Σ' έχουμε επιθυμήσει πάρα πολύ όλοι, και ο Φώτης και η μαμά... Ναι, και η μαμά, μπαμπά μου, το 'χει μετανιώσει... Την έχω πιάσει πολλές φορές να κλαίει μόνη της. Σου 'χει γράψει κι αυτή τρία-τέσσερα γράμματα που τα είδα που γύρισαν πίσω και ζήτησε τόσες φορές να βρει το τηλέφωνό σου, αλλά της λένε ότι έχεις silent number. Ξέρεις, μπαμπά, μένουμε στο χωριό, στο σπίτι μας. Η μαμά το πρότεινε πρώτη και πρέπει, μπαμπά μου, να σου εκμυστηρευτώ και κάτι άλλο: εγω ήμουν εκείνος που δεν αντέδρασα όσο θα έπρεπε, όταν μας είπε ότι δεν γυρίζει πίσω, όταν είχατε τσακωθεί. Σκέφτηκα ότι αυτή μας έχει πιο πολλή ανάγκη. Εσύ ήσουν πάντα πιο δυνατός και ας μην το δείχνες. Το ξέρω. Θα μπορούσα να κάνω φασαρία, μα σας αγαπώ και τους δυο και θα

έπρεπε να ανακαλύψω τι υπήρχε ανάμεσά σας. Και τώρα ξέρω μπαμπά, ξέρω... σ' αγαπάει. Σ' αγαπάει και ντρέπεται. Την ακούω που το λέει, είχες τόσο δίκιο, έτσι λέει. Γι' αυτό μας έφερε στο χωριό στο σπίτι μας, στο σπίτι σου το πατρικό που αγαπάς. Και είναι τόσο όμορφα εδώ! Είναι όπως μας τα 'λεγες... Η Ελλάδα είναι μια υπέροχη χώρα, το χωριό τόσο όμορφο! Πηγαίνουμε σχολείο και οι δυο μας. Στην αρχή ήταν δύσκολα αλλά τώρα συνηθίσαμε. Η μαμά μόλις ήρθαμε έπιασε αμέσως δουλειά στο παντοπωλείο του κύριου Χριστόπουλου και κάνει και τη μοδίστρα όποτε βρει. Εγώ κάνω Αγγλικά σε δυο παιδάκια και βγάνω το χαρτζιλίκι μου. Φέτος εγώ θα πάω στην Τρίτη Λυκείου – ογδόη την έλεγες εσύ – κι ο Φώτης στη Δευτέρα. Αλλά μάθε κάτι, ο Φώτης δεν θέλει να σπουδάσει. Θέλει να μείνει στα χτήματα, στις ελιές. Λατρεύει τις ελιές, τις λεμονιές και τις πορτοκαλιές. Ο θείος Κώστας λέει ότι ο Φώτης είναι ο καλύτερος κλαδευτής στο χωριό. Όλο κάτω στα χτήματα βρίσκεται. Ερχεται και με παίρνει και πηγαίνουμε κάτω στο ποτάμι και περπατάμε για ώρες. Φτάνουμε στη θάλασσα και γυρίζουμε και μιλάμε για σένα, για τη χώρα που γεννηθήκαμε, την όμορφη, την καταπράσινη Αυστραλία. Ο Φώτης μου λέει ότι εγώ πρέπει να γίνω αυτό που πάντα ήθελες να γίνεις εσύ: δικηγόρος κι αυτός θα γίνει χτηματίας. «Αμα 'ρθει και ο μπαμπάς», μου λέει, «θα πάρουμε και ένα αγροτικό και θα 'μαστε βασιλιάδες». Το πήρα απόφαση, λοιπόν, μπαμπά μου, θα γίνω δικηγόρος. Θα γίνω αυτό που δεν έγινες εσύ. Το ξέρω θα 'ναι δύσκολο, πολύ δύσκολο, μάλιστα. Μα θα τα καταφέρω! Νιώθω μέσα μου ότι αυτό το χρωστάω σε 'σένα και στον εαυτό μου και σ' αυτό το σπίτι το άγιο που του είπες ένα πικρό «γεια σου» κάποτε... ελληνικό σχολείο, μας είχες διαβάσει σε μένα και τον Φώτη όταν πηγαίναμε ελληνικό στο στο Σύδνεϋ. Το θυμάσαι; Μας το είχες γράψει μαζί μ' ένα άλλο στο Αναγνωστικό μας: «Ο μη αδικών ουδενός δείται Νόμου». Έγραφα λοιπό «Σ' αυτή την αίθουσα εδώ που είναι η τελευταία του Γυμνασίου, αυτή που εμείς τα σημερινά παιδιά γινόμαστε σε λίγο άντρες το γνωμικό αυτό αξίζει να γραφτεί και τα σοφά του λόγια να τα πάρουμε για οδον στη ζωή μας. Και είναι ένα γνωμικό που η σημασία του είναι παγκόσμιο γιατί δεν γνωρίζει σύνορα και πατρίδες.

Σπύρος Ακριβόπουλος

(Ο Μιχάλης σταμάτησε βουρκωμένος.)

ΤΑΚΗΣ: (Βουρκωμένος κι αυτός.) Συνέχισε.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Και ξέρεις, πατερούλη μου, αυτό κέρδισε, αυτό πήρε έπαινο. Ξέρεις ακόμη τι μου είπε ο κ. Τρυφωνόπουλος: «Αυστραλέ», μου είπε, «αυτό το γνωμικό θα μείνει πολλά χρόνια γραμμένο εδώ. Μπράβο σου!» Όλο το γυμνάσιο μιλούσε για μένα τον «Αυστραλό» – έτσι με λένε – και τ' άλλα παιδιά που πήραν έπαινο από κάθε τάξη. Στο σπίτι η μαμά τρελάθηκε, ούτε ξέρει τι κάνει, μια χαμογελάει και μια μας παίρνει αγκαλιά και κλαίει. Σ' αγαπάει, μπαμπά, σ' αγαπάει. Και πρέπει να σου γράψω και κάτι άλλο μπαμπά μου: εκείνο το βράδυ που κάνατε το μεγάλο καβγά τ' ακούσαμε όλα, ο Φώτης κι εγώ. Θυμάμαι είχες πει στη μαμά ότι θα μπορούσες να ήσουν «κάποιος», αλλά δεν έγινες. Κάνεις λάθος, μπαμπά μου! Κάνεις πολύ μεγάλο λάθος! Είσαι κάποιος! Είσαι ο πατέρας μου! Και κάτι ακόμα, μάθαμε ότι με το θείο Μιχάλη τα ξαναφτιάξατε. Πόσο χάρηκα! Ήταν καλός άνθρωπος, καλός φίλος και σ' αγαπούσε το βλέπει Η οικογένειά του τι κάνει; Οι κόρες του τι κάνουν; Πόσο χάρηκα, όλοι χαρηκαμο: Σου 'γραψα τόσα πολλά, μπαμπά μου, αλλά σ' έχω επιθυμήσει τόσο σε χρειάζομαι. Όχι μόνο εγώ αλλά κι ο Φώτης, κι η μαμά κι η Ελλάδα σε χρειάζεται. Είναι τόσο όμορφη η Ελλάδα! Δεν έχει τα πλούτη και τα και τόσα και τόσα της Αυστραλίας αλλά είναι όμορφη, αλλιώςτικά όμορφη, συνεχώς στολισμένη. Έχει τόσα πράγματα εδώ για μας. Εδώ είναι οι ρίζες σου, οι ρίζες του παππού, οι ρίζες ολονών μας. Θέλω τόσο πολύ να τις μάθω, να τις γνωρίσω και με σένα θα ήταν πιο εύκολα. Έλα. Έλα γιατί η Ελλάδα, το χωριό, ο τόπος σου εδώ σε χρειάζονται. Το ξέρω την αγαπάς την Αυστραλία αλλά εδώ μπορείς να προσφέρεις πιο πολλά και το ζητάει ο τόπος. Τα ζητάει και τα χρειάζεται τα παιδιά του. Ας κάνει τον έξυπνο ο Έλληνας, ας είναι φωνακλάς, ας είναι εκρηκτικός, κι ας φαίνεται, πολλές φορές, σκληρός και άγριος, κατά βάθος είναι καθαρός σαν τον ήλιο, τη θάλασσα και τον ουρανό. Αρκεί να ξέρεις να τον πλησιάσεις. Μόλις σε μάθει και μπεις στην καρδιά του στην δίνει ολόκληρη, χωρίς δισταγμό.

Πάρ' τον μακριά απ' το ποδόσφαιρο και τα πολιτικά κι είναι ο καλύτερος άνθρωπος του κόσμου. Ολους, μπαμπά μου, όλους σαν και σένα τους χρειάζεται η Ελλάδα μας. Χρειάζεται την πείρα σας και τη σοφία σας. Χρειάζεται να της φέρετε όλα αυτά που μάθατε τόσα χρόνια σ' άλλους τόπους...

Τελειώνω τώρα και στο λέω, μπαμπά μου, θα είχαμε έρθει όλοι με τη μαμά - το 'χει προτείνει τόσες φορές - αλλά εγώ δεν θέλω. Έχω μέσα μου το παλιό σου όνειρο, εκείνο που η φτώχεια και οι καταστάσεις σκοτώσανε. Μα πίστεψέ με έχουν αλλάξει πολλά. Δεν θέλω να πεις όχι, όσο κι αν σε πληγώσαμε, όμως δεν θέλω να ξαναβρεθούμε στην πλανεύτρα Αυστραλία - έτσι την έλεγες; - το ξέρω θα μας κρατήσει εκεί, γι' αυτό καλύτερα να 'ρθεις εσύ. Ο Φώτης κι εγώ είμαστε παιδιά της, δεν μας χάνει, αλλά κι η Ελλάδα θα 'ταν κρίμα να μας χάσει τόσο νωρίς. Έλα σε περιμένουμε. Έλα!

Σ' αγαπώ χίλιες φορές
Σπύρος

(Σκούπησαν σχεδόν ταυτόχρονα τα μάτια τους... Ο Μιχάλης πρώτος έσπασε τη σιωπή.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Έλα,... έλα, δεν χωράς άλλο εδώ πια, φίλε μου!

ΤΑΚΗΣ: (Σαν να μιλάει στον εαυτό του.) Σαν και μένα τα λέει! Έτσι ήμουν κι εγώ, όλο όνειρα... Αχ! να 'ξερε πόσο θα πληγωθεί... Πόσο κακό κάνουν τα όνειρα...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εσύ... Εσύ το λες αυτό; Εσύ ζητάς απ' το παιδί σου να μην έχει όνειρα, να μη σου μοιάσει;

ΤΑΚΗΣ: Οχι... Όχι δεν ζητώ κάτι τέτοιο, αλλά σκέφτομαι... ναι... ναι πόσο θα πικραθεί.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί; Γιατί ζητάει να κάνει αυτό που δεν έκανες εσύ; Γιατί πια σ' εσένα, σ' αυτά που τον δίδαξες;

ΤΑΚΗΣ: Εγώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, εσύ! Εσύ, η ζωή σου, τα έργα σου, τα πιστεύω σοι, και

σημερινά πιστεύω σου, όχι εκείνα που τα καμπούριαζε η φτώχεια και 'βαλαν στα πόδια.

ΤΑΚΗΣ: Μα, Μιχάλη, δεν μπορώ να πάω εγώ στην Ελλάδα και να της πάρει της Κούλας τα παιδιά;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Και ποιος σοφίστηκε κάτι τέτοιο;

ΤΑΚΗΣ: Κι όμως αυτό της αξίζει!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Γιατί;

ΤΑΚΗΣ: Εσύ λες γιατί;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι εγώ! Εγώ που έτυχα πρώτος της αγάπης σου, της συγγνώμης σου.

ΤΑΚΗΣ: Μα... Εσύ... εσύ είσαι άλλο.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Μη μου πεις ότι χτύπησες την πόρτα μου από οίκτο...

ΤΑΚΗΣ: (Πάει κοντά του.) Τι είπες, φίλε μου, τέτοια την πέρασες τη φίλιά μου;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Οχι... όχι ποτέ, γι' αυτό στο λέω εγώ. Εγώ, αυτός που σύρθηκα πιο κάτω από την Κούλα. Ναι, φίλε μου, εκεί είναι η θέση σου.

ΤΑΚΗΣ: Δυστυχώς, η Κούλα το ράγισε το γυαλί της αγάπης μας.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν είναι γυαλί η ζωή κι η αγάπη, Τάκη, ούτε η καρδιά, ας λένε έτσι τα λόγια και τα παραμύθια. Η Κούλα είναι η γυναίκα που αγαπάς και σ' αγαπάει, η μάνα των παιδιών σου. Αξίζει, ναι, αξίζει, της ανήκει η συγγνώμη σου. Συγχώρεσέ την.

ΤΑΚΗΣ: Δεν μπορώ, φίλε... δεν μπορώ.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι μπορείς! Μόνο εσύ μπορείς. Εσύ ο Τάκης ο Ακριβόπουλο μπορείς. Αν δεν μπορούσες, τότε δεν θα 'ξιζες τέτοιο γράμμα και τέτοια παιδιά.

ΤΑΚΗΣ: (Κουνάει το κεφάλι του.) Δηλαδή πάλι Ελλάδα..., πάλι οι παλιοί καημοί... πάλι καινούργιες ανηφόρες, πάλι αγώνες με λιανοντούφεκα!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εσύ, φίλε μου, μόνο έτσι, ναι μόνο έτσι, με αγώνες θα μπορούσες να ζήσεις. Δεν θα τα 'θελες ποτέ διαφορετικά.

ΤΑΚΗΣ: (Μένει σκεφτικός.) Ναι, ... Ναι, έχεις δίκιο, φίλε μου. Να ερχόσουν κι εσύ μαζί μου!

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εγώ;

ΤΑΚΗΣ: Ναι, εσύ. Μόνος σου το είπες δεν θέλεις τώρα ψευτοσυντάξεις.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι αυτό είναι αλήθεια... Κι η Μαρία θα το 'θελε τόσο πολύ, θα ήταν ίσως ένα φάρμακο.

ΤΑΚΗΣ: Η Μαρία την έχει μέσα στην ψυχή της την Ελλάδα.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Κι ο γέρος;

ΤΑΚΗΣ: Ο κύριος Κίμων αναπνέει με τη σκέψη, τη θολή σκέψη, να βρεθεί στον τόπο του. Εξάλλου θα ήταν άδικο να πεθάνει εδώ.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Θα ήταν όμως έγκλημα να τον πηγαίναμε στην Ελλάδα και να τον σούρναμε από ράτζο σε ράτζο στα νοσοκομεία.

ΤΑΚΗΣ: Ναι, εκεί έχεις δίκιο. Αλλά θα έχει και μερικά πλεονεκτήματα, το να βρεθεί στο σπίτι του, ίσως τον βοηθήσει τόσο ψυχολογικά.

ΜΙΧΑΛΗΣ: (Μιλάει αργά.) Δεν είναι, φίλε μου, ο γέρος που θα με σταματούσε. "Όχι δεν είναι ο γέρος. Έχω τόσα χρέη εδώ...

ΤΑΚΗΣ: Χρέη; Τι χρέη;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Χρωστάω. Ναι, Τάκη, χρωστάω σ' αυτό τον τόπο. Χρωστάω να πληρώσω, στο γείτονα, στο φίλο, στον κάθε άγνωστο. Χρωστάω να δουλέψω, να ξαναμπώ στη ζωή, να σβύσω τη μουτζούρα του μετώπου μου.

ΤΑΚΗΣ: Τι μουτζούρα, Μιχάλης

ΜΙΧΑΛΗΣ: Τη μουτζούρα του μπλάτζια... Τη μουτζούρα αυτή που τη βλέπω σε τόσα μάτια. Εγώ δεν ήμουν ποτέ μπλάτζιας κι έγινα λιποτάχτης της ζωής. Ναι, τέτοιος κατάντησα εφτά χρόνια τώρα.

ΤΑΚΗΣ: Δεν είπαμε αυτά θα τα ρίξουμε πίσω μας;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Πώς, Τάκη; Πώς; Με τη φυγή; Όχι δεν φεύγω, δεν λιποτακτώ. Κι η Μαρία πώς θα φύγει, πώς θα βρει ησυχία στην Ελλάδα;

ΤΑΚΗΣ: "Ίσως εκεί να ξεχάσει.

ΜΙΧΑΛΗΣ: Το αντίθετο, εκεί θα 'χει συνέχεια παροξυσμούς, ατέλειωτους εφιάλτες. Μην κοιτάς που φαίνεται δυνατή. Εκείνο το ρημάδι το γιατροί στο Newtown τη σκότωσε... Χρόνια τώρα κλαίει και φωνάζει, ψάχνει... Ψάχνει, λέει, να βρει ένα μνήμα... Αν

το 'βρισκε θα του πήγαινε λίγο γιασεμί και δυο γαρύφαλλα
και θα ξαλάφρωνε...

(Ο Τάκης σηκώνεται όρθιος και του πιάνει τον ώμο.)

ΤΑΚΗΣ: Η Μαρία είναι Σπαρτιάτισσα, Μιχάλη. Αυτό πρέπει πάντα
να της το θυμίζεις. Και οι Σπαρτιάτισσες δεν ψάχνουν για
χαμένα μνήματα, ψάχνουνε μόνο για καινούργιες ασπίδες!

ΤΕΛΟΣ

ΣΑΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η υπόθεση αυτή των συντάξεων έκλεισε οριστικά στις αρχές του 1983. Το Ανώτατο Δικαστήριο μετά από διαδικασίες που κράτησαν χρόνια και κόστισαν στον Κρατικό Προϋπολογισμό εκατομμύρια δολάρια, χωρίς συγκεκριμένα στοιχεία και με μια νομοθεσία ανεπαρκή για παρόμοιες περιπτώσεις, κατέληξε ν' αθωώσει τους πάντες. Αυτό είχε ως επακόλουθο τις πιέσεις για αποζημιώσεις, ιδιαίτερα όταν άνθρωποι από χρόνια άρρωστοι ταλαιπωρήθηκαν οικτρά.

Και πράγματι η κυβέρνηση του Bob Hawke, του Εργατικού πάλι ηγέτη που κέρδισε τις εκλογές από τον Malcolm Fraser, ενέκρινε αποζημιώσεις σε όλους..., όλους εκτός αυτών που σαν το Μιχάλη δεν δέχτηκαν κάτι τέτοιο.

Όταν λοιπόν η όλη υπόθεση ονομάστηκε «Φάρσα», άρχισαν παντού να κυκλοφορούν μύθοι και παραδόσεις.

Γυρίστηκαν μάλιστα και δυο τηλεταινίες που προβλήθηκαν από τον πολυεθνικό σταθμό SBS και τονίσθηκε με μελανά γράμματα η αδικία της Αστυνομίας και των Αρχών. Η μια ταινία ονομάσθηκε "Witch Hunt" και η άλλη "The Greek Conspiracy".

Τη γενική όμως εντύπωση που προκάλεσαν οι τηλεταινίες αυτές, σκέπασαν με τα λόγια τους οι δυο μεγάλοι πρωταγωνιστές του «ΚΟΛΠΟΥ» και της εποχής του.

Ο πρώτος, που δεν είναι άλλος από τον Αρχηγό της Αστυνομίας Επιθεωρητή Don Thomas που διέταξε τις συλλήψεις, δήλωσε με έμφαση και με θάρρος κατάμουτρα στο ίδιο το κράτος: «Θα 'πρεπε να ξέρω από πολιτικούς και διπλωμάτες. Άλλη φορά θα τους ζητήσω να τα κάνουν όλα γραφτά αυτά που θέλουν και που πρέπει να πράξω».

Τα λόγια αυτά, που θα περάσουν χρόνια για να ξεχαστούν, αφήνουν περίτρανα να εννοηθεί ότι η απόφαση του Δικαστηρίου ήταν σχετική και σκόπιμη. Το «ΚΟΛΠΟ», δηλαδή, το 'κλεισαν μάλλον πολιτικοί και ψηφοθηρικοί λόγοι παρά η αλήθεια.

Ο δεύτερος, που στην πραγματικότητα ήταν ο «εγκέφαλος» της όλης αστυνομικής αποστολής και κατέστρωσε όλα τα σχέδια παρακολουθήσεων των πάντων από την Καμπέρα, ο ελληνικής καταγωγής αξιωματικός της Μυστικής Αστυνομίας Γεώργιος Θεοδωράκης (George Theodorakis), όταν ρωτήθηκε εάν πράγματι υπήρξε συνωμοσία (conspiracy) είπε σοβαρά και θλιμμένα: «Ναι υπήρξε! Και πολλοί άνθρωποι αυτά τα τόσο δραματικά γεγονότα θα τα πάρουν μέχρι τον τάφο τους!»

Από τότε τα χρόνια κύλησαν και μπήκε ήσυχα και αθόρυβα η δεκαετία του '90. Κι ενώ φάνηκε ότι το «ΚΟΛΠΟ» πατήθηκε κι έγινε σκόνη κάτω από τα μεγάλα αχνάρια του χρόνου, έρχεται στις αρχές του 1992 ένας θλιβερός, ένας άθλιος πρωτεργάτης να το φέρει στην επιφάνεια, κινώντας αγωγή εναντίον της Αστυνομίας που δεν του 'δωσε τα λύτρα της προδοσίας ... Και ξαναζωντανεύει ο «βρυκόλακας» αυτός του Ελληνισμού και στο Ανώτατο Δικαστήριο και στον τύπο και στην τηλεόραση. Σ' αυτήν, μάλιστα, παρουσιάζεται θεαματικά σ' αυτό το βραβευμένο και τρομερής ακροαματικότητας πρόγραμμα της περίφημης Jana Wendt "A Current Affair" στις 6.30 το βράδυ - τη σημαντικότερη ώρα της ημέρας - της 11.5.92. Εκεί μαζί με τον Ιούδα των τριάντα αργυρίων και την αγωγή του ξαναβλέπουμε σκηνές της εφιαλτικής αυτής εποχής και ξανακούγονται τα καταδικαστικά λόγια των δυο μεγάλων πρωταγωνιστών, του αρχηγού και «εγκέφαλου» των παρακολουθήσεων George Theodorakis και του

εκτελεστή Don Thomas που τώρα μάλιστα έχει αποσυρθεί από την Αστυνομία κι έχει γίνει Barrister.

Έτσι αποδεικνύεται για μια ακόμη φορά ότι η δικαιοσύνη είναι πολλές φορές ένα υποκειμενικό όργανο που κινείται αναλόγως των περιστάσεων. Ότι υπαγορεύει πολλάκις η λογική δεν είναι απαραίτητα το σωστό και το δίκαιο. Σ' όλες τις ελεύθερες κοινωνίες το έγκλημα και η τιμωρία του, ιδιαίτερα το συνολικό, έχει γίνει κάτι το εποχιακό αλλάζοντας τάσεις και αποχρώσεις ανάλογες με τον ρου των περιστάσεων!

Μόνον ο ίδιος ο άνθρωπος θα είναι πάντα για τον εαυτό του ο αληθινός ή ψεύτικος κριτής και δικαστής.

Κ.Σ.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στις σελίδες που ακολουθούν
φιλοξενούνται δημοσιεύματα του Αγγλόφωνου
και του Ελληνόφωνου Τύπου της Αυστραλίας,
την εποχή που αποκαλύφθηκε “το Κόλπο”
αλλά και αργότερα - όταν ένας
από τους πληροφοριοδότες της Αυστραλίας
επανήλθε ξαφνικά στο προσκήνιο,
διεκδικώντας τα “λύτρα της ντροπής”.

“Maintain the rage” – Sir John’s secretary, David Smith, announces Whitlam’s dismissal

“Maintain the rage” – Sir John’s secretary, David Smith, announces Whitlam’s dismissal

LEAGUE OLYMPICS TOKEN
BAH PAGES
 LATE FINAL EXTRA

Daily Mirror

10c

Monday, April 3, 1978 10c

LARGEST WEEKDAY SALES IN NSW

7 APR 1978
 BY THE MAIL

(Incorporated in NSW)

No. 11,233 • Phone 2 0924 • Lotteries: Jackpot 1286, P367, 2984, P33 • Finance: P42 • TV, P20 • FORECAST: COOL

REBEL... SOCIETY DROP-OUT

Rebel Penfold Russell is a Sydney high-society drop-out. She has abandoned the name Penfold, and has become a serious actress in her own right. Why did she leave the glitter of society? Jim Oram gives the answers in a scathing interview on Pages 12-13.

Tragedy of a kid who never had a chance

The killing of two boys in Glebe was tragic. But the real tragedy began 18 years ago when the now convicted killer, Mark Gregory, met the victim of a dream family. He never had a chance - see Page 5.

League Olympics

The Daily Mirror Crown Mild Rugby League Olympics, which will bring together the greatest array of League talent on show ever, is on at Kirribilli Oval on Wednesday night. Collect three of the special tickets on offer, see back page, and get in for half price. Full story, Page 4b.

FIVE DOCTORS CHARGED

Daily Mirror 10c
\$30m HOSPITAL RIP-OFF
HUGE PENSION SWINDLE

Mirror exclusive on March 2.

Doctors at Central Mental Hospital last night.

NAMED AS PRINCIPALS

Doctors charged with offences in connection with the alleged fraud were Dr Anthony Henry Blance, of Anzac Parade, Murrumbidgee; Dr Alex Yehemidoff, of Baulkham Hills, Murrumbidgee; Dr Thomas Ernie Mack, of Brookham Street, Baulkham Hills; Dr Nicholas Cassimatis, of Lonsdale Road, Lonsdale; and Dr John Couston, of Victoria Street, Baulkham Hills, and Murrumbidgee Road, Murrumbidgee.

Also charged was Demos Hadjipantazis, an invalid prisoner, of Lonsdale Street, Leichhardt.

All six were charged with conspiracy under Section 20 (1) of the Commonwealth Crimes Act.

Seventy-seven men were charged in Central Court today with conspiring to defraud the Commonwealth of social security benefits.

Five doctors and another man were also named in charges.

The men were arrested in raids by Commonwealth police in Sydney during the weekend.

Charges follow raids

Those arrested came from No 2 House and No 3 House, which were raided last night to uncover the fraud.

The exact circumstances were outlined in the charges to be read in charging the men.

None of the accused had any previous criminal record, because they

claimed they were unable to understand English. The charges were read in English, but were later translated into their own language.

Only a few of those charged had legal representation.

The charges, which are under the Social Security Act, were read in English, but were later translated into their own language.

Continued Page 2

INSIDE: FOUR-PAGE LEAGUE LIFTOUT

'83 ON FRAUD CHARGES

1000 more involved — police

They received in April 1982 during Greek migrants

Extradition would not be sought for more than 200 people who had left Australia to police in Greece.

It took about 45 minutes to charge the first 11 defendants.

Mr. Farnham, deputy representing the Commonwealth Crown Solicitor's office, said the defendants were a party to a conspiracy against the Commonwealth, particularly the Social Security Department.

The various capacities they obtain, such as medical practitioners and conscientious medical applicants, Mr. Farnham said.

The certificate and evidence show steps to obtain the pension from social security.

That's the broad

Continued from Page 1

The Crown has a very strong prima facie case in the matter," he told the court.

The first 11 defendants were allowed \$1000 bail and remained until June 23.

They were ordered to hand over their passports to Commonwealth police within 48 hours.

The hearing was postponed because it would have been impossible for a deposition work to take down participants of all charges.

The court was concerned with members of the Greek community leading arrangements were of a religious nature and held around the defendants were known to.

The extradition hearing in the court was attended with great interest and

Senator Margaret Gustafson.

MASSIVE PROBE OF DOLE FRAUDS

Australia's 208,000 dole-cheque earners will be investigated following the discovery of a huge alleged social security fraud.

Thousands could lose their benefits as a result of the largest fraud in the history of the Greek community and immigration will be pursued in Greece.

Many arrests are expected, according to the Minister for Social Security, Senator Gustafson.

More than 2000 people are believed to be involved.

The nationwide investigations of this charge extend to being carried out by special squads of social security officers.

The investigation is a complete departure from the normal guidelines—the assessment of dole-cheque earners.

The enormous scale of the alleged fraud was exclusively detailed in the Daily Mirror in January.

The Mirror said that it

By JACK RAMMOY, BILL HARRINGS and GEMMA WINGROSE

because the Mirror had been told on 28 of the fraudulent applications was to prevent a repeat and that the scope of such frauds as possible.

Senator Gustafson said 1000 of the applicants would be investigated in this investigation for many months.

She said officers from the department and the Commonwealth Police would be sent to Greece this week to see what could be done about the estimated 200 people there who were receiving pensions obtained through the alleged fraud.

Full list of accused...

The charge against the 25 who appeared in court last night, between January 1, 1971 and March 31, 1973 they conspired with Alexander John Tsamandis, Dimitrios Handjimanajalis, Nicholas Cassimatis, John Cattanio, Thomas Frith Dinos and Anthony Heralo Dinos and direct persons unknown to defraud the Commonwealth.

The 25 charged: Demetris Papadogiorgis, Dimitrios Sapotich, Peter Heliotich, Christos Ioannas, Athanasios Botzaris, Konstantinos Koussios, William Botzaris, Nick Xenon.

John Sidonouras, Peter Argyropoulos, Basil Palakacis, Nicholas Scelis, Michael Kaselakakis, Christos Sotiriadis.

Sotirios Karvounis, Dimotrios Petropoulos, Basil Kakakamas, Marios Karamanias, Georgeos Amangionopoulos, Anastasios Apostolakis, Chris Stakis.

Miltiades Stachopoulos, Michael Traganidis, Michael Panayiotis, Hristos Amangionopoulos, Anastasios Panayiotopoulos, Hristos Vlachopoulos.

Alvinos Vasilakos, John Moutzouras, Constantinos Lourenos, George Nagas, Heralo Dinos, Heralo George Malakakis, Con Troulis, Nicholas Lazaridis.

George Bouras, Michael Karyolafitis, Dimitrios Xydias, Paul Karanous, Michael Mourtouzis, Nicholas Hristos Apostolakis Panayiotis.

Angela Loukara, Christos Papadimitriou, Eftochos Pangelidis, George Wallanis, Christos Karanous, George Mitsoulidis, Christos Haurilis.

George Tsilouras, Nick Hatzonaris, George Loukara.

Ordeal ends for two lost fishermen

A two-day ordeal in potting was ended today for two fishermen.

The men and their crippled fishing boat, brought to Sydney aboard the giant Japanese fishing ship Hondo Maru.

They were taken ashore after their safety equipment was lost or destroyed on their fishing trip which went wrong off the NSW coast.

John Brownson, 46, of Broadwick Road, and Peter Green, 32, of Southport, were lost when their compass fell overboard in driving rain on Saturday.

"We tried to get ashore, but the boat came waterlogged and would not work," Mr. Brownson said.

"It happened when we were trying to reach a fishing spot near Hume's Creek, near the end of Longford."

When it started raining, we could see the coast and had lost our bearings."

BRICKS THAT ARE EXCITINGLY DIFFERENT

FOR ALL SEASONS ALL TASTES EXAMINE THE DISPLAY AT OUR ENFIELD CENTRE WE OFFER A RANGE OF EXOTIC COLOURS AND TYPES IN A VARIETY OF FACE FINISHES INCLUDING: COLONIALS • REDS • SALMONS • CREAMS • ANTIQUES • CLINKERS

LION BRICK AND TILE CO.
634 Liverpool Road (ENFIELD)
Phone 642 0426 (5 lines)
ALSO: TUCKNOTTS BRICK CO. PATON ST, MERRYLANDS PHONE 632 2600

CARRINGTON HOTEL KATOOMBA, N.S.W.
PRE-CENTENARY CELEBRATION HOLIDAY
4 DAYS ONLY \$70.00
Live with nostalgia and have with you of Australia's Heritage.
From after breakfast Monday until after breakfast Friday of inclusive meals. Total \$70.00 per person. Children under 11 years sharing with one or more adult half tariff.
This concession does not apply during School Holidays, Long Weekends, Xmas and Easter.
Write Manager Carrington Hotel Ph. (0471) 62 1111
Or Bligh Agency Ph. 232 7936
Govt. Tourist Centre, 231 4444.

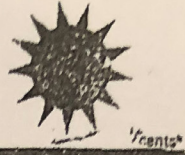
FINANCE
AVAILABLE
1st and 2nd MORTGAGES
For Purchase or Refinance
Debt Consolidation
Bridging Finance
Leading Finance
ALFRED MOSS INVESTMENTS PTY LTD
154 Castlereagh St
Phone 266523

GAS LEAK PUTS 16 IN HOSPITAL

Sixteen people were rushed to hospital after deadly ammonia gas flooded an Erington cake factory. Dozens of others were treated with oxygen after being helped to escape from the factory.

Most of the affected workers were women. A fellow worker said they "dropped like flies". One worker said "They were coughing and rubbing their eyes as they stumbled about." Others managed to find their way outside but others had to be helped. None were able to run.

By COLIN ALLAN and STEVE PIVETTA
Dr Sparkle Page 29
Claremont Page 26
Magas Page 28
Cartoons Page 37

CITY

EXCLUSIVE PHOTOS OF PENSIONS SWOOP

PENSIONS RAID: DOCTORS IN COURT

Det Tim Robinson escorts one of the doctors from his surgery after the raid.

Suspects are posed in a police van by detectives.

THERE was chaos at Central Court today when most of the 83 people arrested in Australia's biggest police raid appeared on charges relating to an alleged \$9 million pensions and Medibank fraud.

Two of five doctors allegedly involved were among the first people charged in court today. (See P2.)
 Meanwhile, the Commonwealth Government is expected to suspend all social service payments to Greece following the raids.
 Commonwealth police say an invalid pensions racket, involving about \$9 million a year, has been broken by the raids.

Continued Page 2

THE Sun is on the front page of the Sun and the Sun is on the front page of the Sun.

THE Sun

If you are The Sun...

83 CHARGED—NAMES, p 2

**LEAGUE
OLYMPICS
TOKEN
EACH PAGE
E FINAL EXTRA**

1978 LIBRARY
23 APR 1978
NSW STATE LIBRARY

Daily Mirror

10c

Friday, April 4, 1978 10c

BIGGEST WEEKDAY SALES IN NSW

(interstate freight extra)

11234

• Phone 2 0924

• Lottery: Ordinary 7132, P59

• Finance, P56

• TV, P30

• FORECAST: Sunny

Liz Taylor's amazing confession

ELIZABETH TAYLOR

I AIN'T SO HOT ANYMORE'

Elizabeth Taylor today confessed that she 'ain't got no more and hated having her picture taken. In an amazingly candid interview (E, 16), she revealed the problems of being an aging sex symbol.

'People come looking for wrinkles and pimples. I don't disappoint them, do I?' she said.

Full story on Page 5.

Curton favorite to win Oscar: P 5

PENSION PROBE: PHONES BUGGED

By Alan JAMESON and GUYTON BENTON in Sydney and
TOMMY STEWART in LONDON

Police bugged household telephones in their investigations into the multi-million dollar social security fraud.

The phone tapping was supervised by the Federal Government.

Police tapped incoming and outgoing phone calls from the homes of Greeks suspected of being in the fraud.

The tapes were handed to Greek intelligence employed by the Social Security Department.

A spokesman for the department said there was no reason to believe anyone was being spied on because of their political opinions. The spokesman said the tapping was not done by the department but by the Australian Security Intelligence Organisation.

Official flies in

Australian High Commissioner to Europe, Mr Alan Curton, flew to Athens from his posting in Geneva yesterday to head the search for pension defrauders.

From today, 27 Greek pensioning authorities should be required to have their own enquiries.

They will be assisted by an Australian doctor stationed in the embassy in Athens.

But the charge was held at those defrauding the Australian Government being brought to justice.

An Australian diplomat in Athens said there was an extradition treaty between Australia and Greece.

But he agreed the chances of

Top man flies to Athens

and quality pension defrauders back to Australia for the next six months.

Under Greek law a person who migrated and worked in Australia illegally was not considered a Greek. If a Greek Australian returned he had the full protection of Greek law.

Should the Australian Government request an extradition order the Greek Government would have to extradite a Greek citizen back to an alien country for trial.

In reality it would never happen.

• Continued P7

TONY GREIG

POMS BAN GREIG

England cricket authorities today suspended former Test captain Tony Greig for his attacks on Geoff Boycott in a Sydney newspaper.

This could be the end of cricket in England for Greig.

FULL STORY PAGE 64.

SYDNEY EDITION
TUES. 4 APR. 1978
ΕΚΔΟΣΙΣ
ΣΥΔΑΝΕΨ
ΤΡΙΤΗ
4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1978
ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΕΚΑΤΟΝ
Αριθ. Φύλλου 1487

Νέα Πατρίς

INTOSKALKOS Managing Editor

★ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 25 ΔΟΛΑ ΕΤΗΣΙΟΣ ΚΑΤ' ΕΚΔΟΣΙΝ

Entered for posting as a newspaper. Category B.

Published: TUESDAY, THURSDAY, SATURDAY

Price per copy: Sydney, Vic., 25', NSW, SA, ACT 30', Queensland 40', Tasmania, WA, NT 45'

ADDRESS: 822 Lonsimer St., Port Melbourne, Vic. 3207 Tel.: 64-4534

SYDNEY: 261 Broadway, Sydney, N.S.W. 2007 Tel.: 660-2033

ADLAIDE: 143 Henley Beach Rd., Mile End, S.A. 5031 Tel.: 352-2708

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΞΕΣΠΑΣΕ

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ!

ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ 5 ΓΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ 8 «ΑΣΘΕΝΕΙΣ»

Οκτώ γιατροί Έλληνες — μεταξύ των οποίων και πέντε γιατροί — προσήχθησαν στο Κεντρικό Δικαστήριο του Σίδνεϋ και τους άφηγέθη κατηγορία για ψευδοιατρική με σκοπό να εξαπατηθούν την αυστραλιανή Κυβέρνηση. Ανεμύνηται δε κτηνόν ακόμη περί τις χίλιες συλλήψεις, πρόκειται για την υπόθεση των συνταξιακών που ή εφημερίδα μας είχε πρωτοσημειώσει δημοσίως προ μηνών.

Όπως θα θυμόμαστε οι άναγνώστες μας τής τότε γράφει ότι μερικοί γιατροί που επί πληρωμή πιστοποιητικά έγραψαν με τά όπλα οι πελάτες τους παρβάνουν να πάρουν σύνταξη ως «άνιπτοι πρὸς εργασία».

Από το σπίτι στο Αλίκοντν άλιτε \$75.000 και άνιπτοι έταν που κλιρνε την σύνταξη άναπηρίας έδώ και έξι χρόνια!

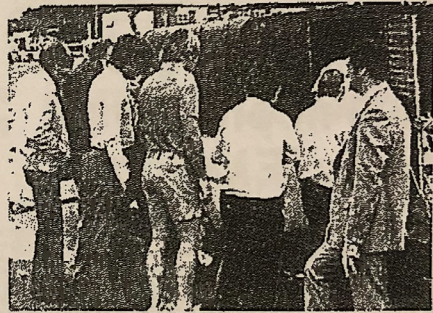
86 (1) E τοῦ Commonwealth Crimes Act) είναι οι:

- Δρ. Αλέξανδρος Ταμασιός
- Δρ. Νικόλαος Κασσιμάτης
- Δρ. Ιωάννης Κόστατος
- Δρ. Τόμας Μόρς
- Δρ. Άνδρου Νάϊντν
- Επίσης συνελήφθησαν, στα ίατρεία τών άνωτέρω ή και στά σπίτια τους άργότερα τόσο την Παρασκευή όσο και τό Σάββατο-έσπερα και προσήχθησαν στο δικαστήριο με την ίδια κατηγορία οι κάτωθι:
- Τουλάης Κ.
- Κακαράς Ν.
- Χόνδρος Γεωργιος
- Κορναλιώτης Μιχ.
- Σύδης Δημ.
- Κατρώνας Πάβ.
- Μινώας Μιχαήλ
- Μάσιος Νικ.
- Παναγής Άν.
- Κοσταράς Άγγ.
- Παπαδημητρίου Θεόδ.
- Παναγιωτίδης Ευστάθ.
- Σαϊτάνης Άντων.

- Άρρυσόπουλος Θεοφ.
- Μαυρολάκης Γεωργ.
- Σούφρης Χρ.
- Τσιτολάς Γεωργ.
- Κορναλιώτης Νικ.
- Καραβιτής Γεωργ.
- Καραβιτής Άν.
- Καβαλιός Μπαλ.
- Καλακωνιάς Γ.
- Καραβιτής Τζωβ.
- Παπαδοπούλου Δημ.
- Σιγαννάκης Στέλιος
- Ζαχάρης Άνδριάν
- Ίλιόπουλος Νικ.
- Κωνσταντίνος Βίαν
- Σακελλάρου Πάνος
- Βαγροβάνης Χρησ.
- Ζαϊδάκης Πέτρος
- Τσιτκάκης Διον.
- Παυλίδης Κώστ.
- Καυλάκης Θεοδ.
- Καραγιάννης Βασ.
- Γιαννάκης Παντ.
- Μοϊσάκης Σταύρος
- Παναγιώδης Έβαστ.
- Μόρς Τόμας
- Κασσιμάτης Ν.
- Παναγιωτίδης Δημ.
- Βασιλιώτης Δημ.
- Κωσταλάκης Πηρ.
- Μπασιλάκης Χρ.
- Ρουβαλικός Άθ.
- Κοσταντίνος Κων.
- Μίντλες Γουόλ
- Είνες Νικ.
- Σιδηρόπουλος Τζωβ.
- Άρξινάκης Π.
- Πολιστοπούλης Β.
- Σαϊτάνης Ν.
- Κουσιτάριος Μ.
- Σωτηρόπουλος Χρ.
- Γάϊντος Στυλ.
- Τσιτλάης Ν.
- Γερβούλης Άντ.
- Τσιτολάς Άνδριάν
- Κορναλιώτης Δημ.
- Κατρώνας Πέτρος
- Παναγιωτίδης Δημ.
- Παναγιωτίδης Δημ.
- Καλακωνιάς Ρόβ.
- Καραβιτής Βασ.
- Γιαννιόπουλος Γεω.
- Χόνδρος Βίαν
- Άλφωβέρτης Έδντ.
- Νάμης Χρ.
- Σταυροπούλης Μάκ.
- Τσαυτερίδης Μιχαήλ
- Παναγιωτίδης Μιχαήλ
- Πολυγυργακούλης Βασ.
- Αναγνωστόπουλος Χρ.
- Μαυρολάκης Άλέξ.
- Μαργαλιάνης Ίωαν.
- Σκαρίδης Χριστιαν
- Νάϊντν Γεωργ.
- Καλακωνιάς Κων.
- Κατρώνας Γεωργ.

έθροους με έγγυηση και επί τόν όρο να παραδώσουν τά όχημά τους στην Κοινοπολιτευτική άστυνομία εντός 48 ώρων.

Οι πέντε γιατροί κλήρωσαν έγγυηση \$10.000 ο καθένας. Οι ... πλάτες τους από \$1000 έκτος όρισμένων ειδικών περιπτώσεων όπου ή έγγυηση ώφείλεκε στά \$500 ή τόν πρόσθετο όρο ότι οι κατηγορούμενοι θα πρέπει να παρουσιάζονται μία φορά την εβδομάδα στην άστυνομία, μέχρι ότου λάβη χώρα ή δίκη.

Η άστυνομία φορτώνει τή κλοβία τής με πλάτες τών γιατρών.

ΠΩΣ ΓΙΝΟΤΑΝ Η «ΚΟΜΠΙΝΑ»

Έγκλημα με τά στοιχεία που είναι γνωστά ή Κοινοπολιτευτική άστυνομία ή «κομπινα» που είχε άρχισι να γίνεται από τό 1971 τις βάρους τής Αυστραλιανής Κυβερνήσεως γινόνταν με τόν έξής μηχανισμό:

Επαρτολογημένοι πράκτορες (της στην άρχή και μετά από μεγάλωνου οι δουλειές,

πολύ περισσότεροι) πλησίαζαν διάφορους Έλληνες (γιατί σύμφωνα με τά κατηγορητήρια ή άπάτη γινόνταν από πλαισία τής Έλληνικής παροικίας) και τους πρότιναν με «συντάξη έναντι ορισμένου ποσού».

Τό ύς βεβαίωναν όηλαδή ότι με \$2.000 άπόρχουν γιατροί διατεθειμένα έκδώσουν τό απαιτούμενα πιστοποιητικά βάσει τών όσωναν ο «ασθενής» θα κατόρθωνε να πάρει σύνταξη ως άνικανός δι' εργασία».

στρ. Αλίκοντν, Σκαυόρος Μόλσεος, 33 έτών Σάϊντν σπιτι: Αλεξάνδρου, Βίαν Χόνδρος 26 έτών άπό τό Μήντσουορμπακ και Μιχαήλ Μινέτας 34 έτών, Μοΐσάκης Ρόουτ Αλίκοντν.

Όπως άνέφερε ο άμφοδός κατηγορούς Κ. Γκριφιν, οι «τις» αὐτοί εισέπραξαν μεταξύ τών ένάμων έκτακτομιορ δολάρια από τό 1971 μέχρι τώρα.

Η πρώτη δόση ήταν \$1000 για να παρουσιασθ ή από τό γιατρό ό όσους και θα τού όδνε πιστοποιητικό με τό ποσό ποσού ή από έκδοσής τής πρώτης μήνες ένα «λίστες μελέτης» από τοσδινάμει με \$100 την εβδομάδα.

Μετά από τρεις μήνες ο γιατρός βρονόδνε τό πιστοποιητικό για άλλους τρεις μήνες. Έτσι μέχρι ένα χρόνο περίπου όδνε με άλλα \$1000 ο άσθενής παρουσιάζονταν οι πιστοποιητες και έκανε αίτηση για σύνταξη.

ΟΙ ΜΕΛΕΑΖΟΝΤΕΣ

Ός πράκτορες τών γιατρών (ή μεσόδοντες) κατηγορούσαν οι (έκ τόν ήδη άναφερθέντων κατηγορουμένων) Δημητρίους Χατρίπαναγιωτίδης 39 έτών από τό Λουσινιάηλ

(Συνέχεια από 3η σελίδα)

Ροβάται για τη ζωή του ο πληροφόριοδότης της αστυνομίας

Ζητά αμοιβή \$200,000 για τις... υπηρεσίες του!

ΣΥΝΑΓΕΪ (ΑΑΡ). Ένας άντρας που χαρακτηρίστηκε «προδοκώτορας» στην όθθεν συννομσία των Ελλήνων κατά του υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις συντάξεις, κίνησε αγωγή σε βάρος της Αυστραλιανής κυβέρνησης και ζητά αμοιβή ύψους \$200,000.

Στο Ανώτατο Δικαστήριο όπου εκδοχέν οι η όλη υπόθεση, να φερέθηκε ότι ο πληροφόριοδότης ο Κρις Νάκος το 1977, οδήγησαν στη ύλληψη 182 Ελληνοαυστραλών, εναντίον των οποίων ασκήθηκε οινική δίωξη για πάτη κατά του υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τελικά όλες οι κατηγορίες που επιδόρουαν τους συλληθέντες απελευθέρωσαν, να παρέμεινε κατηγορίες επιδόθηκαν οι τέλειερς για τους, αλλά η δική τους δεν έγινε ποτέ.

Η κυβέρνηση Αθήνας περιούρησε πο \$10 εκατομμύρια ε κοροφή αποζημιώσης σε περίπου 00 θύματα της υπόθεσης. Πολλές αποζημιώσεις έγιναν για λόγους αλληλεγγύης.

Ο συνήγορος του όκου, Γράχαρ Κένεντυ, ζήτησε από τον κοσμήτη ζυμάρ να εξερεστεί το αίτημα του όλη του για αμοιβή εκάστωμένου των υρών, επειδή όλη ίνε ο Νάκος είναι ηρωοδόμενος και οδοάται για τη ζωή του.

Ο κ. Κένεντυ είνε ο πάλαιος του όκου εκάστωμένου της αστυνομίας, ήταν Τόμας, είχαν κάνει μια

συννομία σε συνάντηση που είχαν στο ξενοδοχείο Glensynd στην περιοχή Randwick τον Νοέμβριο του 1977.

Παρουσίασε δε στολή που υπογράφει ο πρώην Αρχηγός της Ομοσπονδιακής Αστυνομίας, Τζακ Νταλφός, με ημερομηνία 16 Νοεμβρίου 1977, στην οποία αναφέρεται ότι αποδέχεται την πρόταση του Επιθεωρητή Τόμας, να πληρώνεται αμοιβή \$200,000 στον πληροφόριοδότη του, χαρακτηρίζει δε το ύψος της αμοιβής «ρεαλιστικό».

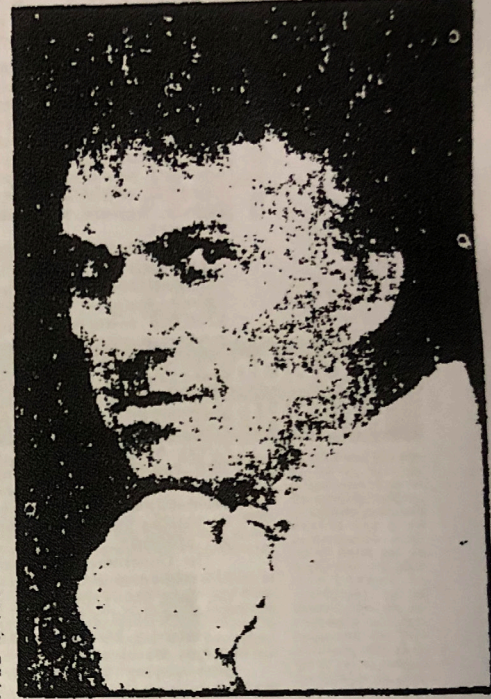
«Αυτό θυσικά βεβαιώνεται από την επιτυχία των ερευνητικών το σενεπακόλουθο ποδόν εξοικονόμησης που θα έχει η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση», αναφέρει η Κοινοβουλευτική Κυβέρνηση.

ΤΙ ΕΙΠΕ Ο ΝΑΚΟΣ

Ο Κρις Νάκος είνε ότι είχε πληρώσει \$800 σε όνομα άντρα με το όνομα Αλμος, ο οποίος τον σούπεσε σε ένα γραμμάτιο.

Ο γραμμάτιο του Αλμος φερόμενα χαρτά που του επέτρεψαν να πάρει επίδομα ασθένειας και αργότερα «νόσητα συνταξιοδότης».

Είπε ισχυριστεί στο γραμμάτιο ότι έλαχε από \$18, ενώ έχαιρε άρας υγείας. Αργότερα, το υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σταμάτησε τη σύνταξη του και έλαχε άρας επεσκέφτηκε να στους πρόξομοι όλοως.

Κρις Νάκος: Φοβόταν για τη ζωή του

\$200,000. Αυτή είναι η τελευταία που προσφορά.

Λίγο καιρό αργότερα, ο Νάκος κόνονσε να πάει και η γυναίκα του στην Ελλάδα.

Το Νοέμβριο του 1977, ο Επιθεωρητής Τόμας συναντήθηκε με τον Νάκο στο ξενοδοχείο Glensynd, όπου του είπε: «Εδώ είναι τα χρήματά σου» και του έδειξε την επιστολή του Αρχηγού της Αστυνομίας, Νταλφός.

Ο Νάκος είνε στο φακωτήριο ότι κύτταξε με μια πρόληψη γραμμάτιο της επιστολής, είνε ότι ανέφερε το ποσό των \$200,000 και έμεινε ικανοποιημένος.

Είπε δε ότι ο Επιθεωρητής Τόμας τον πληροφόρησε πως έλαχε «μεγάλη μάχη για τα χρήματά αυτά».

«Το φωνητικό μου, ο παλιού... δεν ήθελε να πληρώσει τα χρήματά.»

«Θέλει να γίνει η δουλειά χωρίς να πληρωθεί τίποτα, γι αυτό και πήγα πίσω από την πλάτη του να δώ τον κ. Αλμίκαν στην Κομάρσα.»

Ο Νάκος είνε ότι στο σημείο αυτό ρώτησε τον επιθεωρητή ποός είναι ο Αλμίκαν: «Είναι πολιτικός...» διερωτήθηκε.

Ο Τόμας απάντησε: «Όχι, είναι ο Διευθυντής του υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Μου έδωσε το όκέι να πληρωθούν τα χρήματά.»

Ο Νάκος είνε ότι μετά ρώτησε: «Πώς θα πάρω τα χρήματά; Δεν θέλω απάτη στο πραγματικό μου όνομα.»

Ο Τόμας, όπως ισχυρίζεται ο Νάκος, του είνε πως η επιστολή θα ήταν στο όνομα «Κεν Πούλοκ» και ότι θα πήγαινε στην Τράπεζα, θα απέσυρε τα χρήματά και θα τον πληρώνει σε ρευστό.

Ο Νάκος είνε στη συνέχεια ότι ζήτησε από τον επιθεωρητή το χαρτονομμάτιο να μην ήταν κοινοσύρια και να μην εταν συνεχόμενους αριθμούς και ισχυρίστηκε ότι ο Τόμας του είνε: «Αν έχουν συνεχόμενους αριθμούς δε πάω σε άλλη τράπεζα και θα τα αλλάξω με παλιά χαρτονομμάτια.»

Ο Κρις Νάκος ρώτησε: «Θα πληρώσω φόρο στα χρήματά αυτά;» και ο Τόμας πάντα σύμφωνο με την κατάθεση του Ελληνα του απάντησε: «Δεν έλαχε, θα ρωτήσω τον κ. Αλμίκαν. Εργαστήκη στην Εφορία στο να ρελθόν και πρέπει να γνωρίζω.»

Ακολουθώντας Νάκο ρώτησε ποιά θα ήταν η αμοιβή του όλη του από τα χρήματά αυτά και τί είπε ότι ο Τόμας το είνε «όσοι του λητή χιλιάδες». Ο Νάκος ισχυρίστηκε στο δικαστήριο ότι στις επόμενες 2 μέρες, σε συνάντηση που είχε με τον Επιθεωρητή Τόμας στο ίδιο ξενοδοχείο του έδωσε συνολικά πληροφόριο για τη όθθεν συννομσία Ελλήνων κατά του υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στη όλη υπόθεση, ο Νάκος ήταν μάτρωτος και ηρωός, αλλά με την κατάθεση της απόστασης στην 2 έκδοση. Από τότε, όποις ο ίδιος, απεπείξε στην Αυστραλία δύο φορές, ο Νάκος όποις όποις δεν πήγε την αμοιβή. Είπε δε ότι όποις τον πάει την σύντα του στην Ελλάδα, να όζει άπειρα \$ Είπε ακόμη ότι όποις είνε, μπορούσε δουλεύει. Η όλη συνεχίζεται

